

CHAMBRE DES REPRÉSENTANTS
DE BELGIQUE

BELGISCHE KAMER VAN
VOLKSVERTEGENWOORDIGERS

COMPTE RENDU INTÉGRAL
AVEC
COMPTE RENDU ANALYTIQUE TRADUIT
DES INTERVENTIONS

INTEGRAAL VERSLAG
MET
VERTAALD BEKNOPT VERSLAG
VAN DE TOESPRAKEN

SÉANCE PLÉNIÈRE

PLENUMVERGADERING

jeudi

01-12-2005

Après-midi

donderdag

01-12-2005

Namiddag

cdH	centre démocrate Humaniste
CD&V	Christen-Democratisch en Vlaams
ECOLO	Ecologistes Confédérés pour l'organisation de luttes originales
FN	Front National
MR	Mouvement réformateur
N-VA	Nieuw-Vlaamse Alliantie
PS	Parti socialiste
sp.a-spirit	Socialistische Partij Anders – Sociaal progressief internationaal, regionalistisch integraal democratisch toekomstgericht
Vlaams Belang	Vlaams Belang
VLD	Vlaamse Liberalen en Democraten

Abréviations dans la numérotation des publications :		Afkortingen bij de nummering van de publicaties :	
DOC 51 0000/000	Document parlementaire de la 51e législature, suivi du n° de base et du n° consécutif	DOC 51 0000/000	Parlementair stuk van de 51e zittingsperiode + basisnummer en volgnummer
QRVA	Questions et Réponses écrites	QRVA	Schriftelijke Vragen en Antwoorden
CRIV	version provisoire du Compte Rendu Intégral (couverture verte)	CRIV	voorlopige versie van het Integraal Verslag (groene kaft)
CRABV	Compte Rendu Analytique (couverture bleue)	CRABV	Beknopt Verslag (blauwe kaft)
CRIV	Compte Rendu Intégral, avec, à gauche, le compte rendu intégral définitif et, à droite, le compte rendu analytique traduit des interventions ; les annexes se trouvent dans une brochure séparée (PLEN: couverture blanche; COM: couverture saumon)	CRIV	Integraal Verslag, met links het definitieve integraal verslag en rechts het vertaalde beknopt verslag van de toespraken; de bijlagen zijn in een aparte brochure opgenomen (PLEN: witte kaft; COM: zalmkleurige kaft)
PLEN	séance plénière	PLEN	Plenum
COM	réunion de commission	COM	Commissievergadering
MOT	motions déposées en conclusion d'interpellations (papier beige)	MOT	moties tot besluit van interpellaties (beigekleurig papier)

Publications officielles éditées par la Chambre des représentants	Officiële publicaties, uitgegeven door de Kamer van volksvertegenwoordigers
Commandes :	Bestellingen :
Place de la Nation 2	Natieplein 2
1008 Bruxelles	1008 Brussel
Tél. : 02/ 549 81 60	Tel. : 02/ 549 81 60
Fax : 02/549 82 74	Fax : 02/549 82 74
www.laChambre.be	www.deKamer.be
e-mail : publications@laChambre.be	e-mail : publicaties@deKamer.be

SOMMAIRE

Excusés	1
QUESTIONS	1
Questions jointes de	1
- M. Francis Van den Eynde au premier ministre sur "le dossier Telindus/Belgacom" (n° P1089)	1
- M. Roel Deseyn au premier ministre sur "le dossier Telindus/Belgacom" (n° P1090)	1
<i>Orateurs:</i> Francis Van den Eynde, Roel Deseyn, Guy Verhofstadt , premier ministre, Simonne Creyf, Gerolf Annemans , président du groupe Vlaams Belang, Pieter De Crem , président du groupe CD&V, Paul Tant	
Questions jointes de	6
- M. Filip De Man à la vice-première ministre et ministre de la Justice sur "la lutte contre le terrorisme" (n° P1092)	6
- M. Melchior Wathelet à la vice-première ministre et ministre de la Justice sur "la lutte contre le terrorisme" (n° P1093)	6
<i>Orateurs:</i> Filip De Man, Melchior Wathelet , président du groupe cdH, Laurette Onkelinx , vice-première ministre et ministre de la Justice, Pieter De Crem , président du groupe CD&V, Paul Tant, Gerolf Annemans , président du groupe Vlaams Belang, Karel De Gucht , ministre des Affaires étrangères, Simonne Creyf	
Question de Mme Simonne Creyf au premier ministre sur "l'audit sur l'Agence fédérale de contrôle nucléaire" (n° P1091)	12
<i>Orateurs:</i> Simonne Creyf, Vincent Van Quickenborne , secrétaire d'Etat à la Simplification administrative, Pieter De Crem , président du groupe CD&V	
Débat d'actualité	15
Questions jointes de	15
- M. Francis Van den Eynde au ministre des Affaires étrangères sur "la vente d'avions de combat F-16" (n° P1103)	15
- M. Koen T'Sijen au ministre des Affaires étrangères sur "la vente d'avions de combat F-16" (n° P1104)	15
- M. Patrick De Groote au ministre des Affaires étrangères sur "la vente d'avions de combat F-16" (n° P1105)	15
- M. David Geerts au ministre des Affaires étrangères sur "la vente d'avions de combat F-16" (n° P1106)	15
- M. Pieter De Crem au ministre des Affaires étrangères sur "la vente d'avions de combat F-16" (n° P1107)	15
<i>Orateurs:</i> Karel De Gucht , ministre des Affaires étrangères, Francis Van den Eynde, Koen T'Sijen, Patrick De Groote, David	

INHOUD

Berichten van verhindering	1
VRAGEN	1
Samengevoegde vragen van	1
- de heer Francis Van den Eynde aan de eerste minister over "het dossier Telindus/Belgacom" (nr. P1089)	1
- de heer Roel Deseyn aan de eerste minister over "het dossier Telindus/Belgacom" (nr. P1090)	1
<i>Sprekers:</i> Francis Van den Eynde, Roel Deseyn, Guy Verhofstadt , eerste minister, Simonne Creyf, Gerolf Annemans , voorzitter van de Vlaams Belang-fractie, Pieter De Crem , voorzitter van de CD&V-fractie, Paul Tant	
Samengevoegde vragen van	6
- de heer Filip De Man aan de vice-eerste minister en minister van Justitie over "de terrorismebestrijding" (nr. P1092)	6
- de heer Melchior Wathelet aan de vice-eerste minister en minister van Justitie over "de terrorismebestrijding" (nr. P1093)	6
<i>Sprekers:</i> Filip De Man, Melchior Wathelet , voorzitter van de cdH-fractie, Laurette Onkelinx , vice-eerste minister en minister van Justitie, Pieter De Crem , voorzitter van de CD&V-fractie, Paul Tant, Gerolf Annemans , voorzitter van de Vlaams Belang-fractie, Karel De Gucht , minister van Buitenlandse Zaken, Simonne Creyf	
Vraag van mevrouw Simonne Creyf aan de eerste minister over "de audit over het Federaal Agentschap voor Nucleaire Controle" (nr. P1091)	12
<i>Sprekers:</i> Simonne Creyf, Vincent Van Quickenborne , staatssecretaris voor Administratieve Vereenvoudiging, Pieter De Crem , voorzitter van de CD&V-fractie	
Actualiteitsdebat	15
Samengevoegde vragen van	15
- de heer Francis Van den Eynde aan de minister van Buitenlandse Zaken over "de verkoop van F-16-gevechtsvliegtuigen" (nr. P1103)	15
- de heer Koen T'Sijen aan de minister van Buitenlandse Zaken over "de verkoop van F-16-gevechtsvliegtuigen" (nr. P1104)	15
- de heer Patrick De Groote aan de minister van Buitenlandse Zaken over "de verkoop van F-16-gevechtsvliegtuigen" (nr. P1105)	15
- de heer David Geerts aan de minister van Buitenlandse Zaken over "de verkoop van F-16-gevechtsvliegtuigen" (nr. P1106)	15
- de heer Pieter De Crem aan de minister van Buitenlandse Zaken over "de verkoop van F-16-gevechtsvliegtuigen" (nr. P1107)	15
<i>Sprekers:</i> Karel De Gucht , minister van Buitenlandse Zaken, Francis Van den Eynde, Koen T'Sijen, Patrick De Groote, David	

Geerts, Pieter De Crem, président du groupe CD&V, **Paul Tant, Jean-Pol Henry, Gerolf Annemans**, président du groupe Vlaams Belang, **Melchior Wathelet**, président du groupe cdH, **Philippe Monfils**

Geerts, Pieter De Crem, voorzitter van de CD&V-fractie, **Paul Tant, Jean-Pol Henry, Gerolf Annemans**, voorzitter van de Vlaams Belang-fractie, **Melchior Wathelet**, voorzitter van de cdH-fractie, **Philippe Monfils**

Questions jointes de 27
- M. Dirk Van der Maelen au ministre des Affaires 27
étrangères sur "le transfèrement de prisonniers
par les autorités américaines" (n° P1094)

- M. Eric Massin au ministre des Affaires 28
étrangères sur "le transfèrement de prisonniers
par les autorités américaines" (n° P1095)

Orateurs: **Dirk Van der Maelen**, président du
groupe sp.a-spirit, **Eric Massin, Karel De**
Gucht, ministre des Affaires étrangères

Question de Mme Jacqueline Galant à la ministre 31
des Classes moyennes et de l'Agriculture sur "la
réforme du secteur du sucre" (n° P1100)

Orateurs: **Jacqueline Galant, Sabine**
Laruelle, ministre des Classes moyennes et
de l'Agriculture

Question de M. Benoît Drèze au ministre de 32
l'Emploi sur "le congé éducation payé" (n° P1102)

Orateurs: **Benoît Drèze, Peter Vanvelthoven**,
ministre de l'Emploi, **Pieter De Crem**,
président du groupe CD&V, **Marc Verwilghen**,
ministre de l'Economie, de l'Energie, du
Commerce extérieur et de la Politique
scientifique

Question de Mme Muriel Gerken au ministre des 36
Affaires sociales et de la Santé publique sur "la
mise sur le marché du maïs transgénique"
(n° P1096)

Orateurs: **Muriel Gerken, Rudy Demotte**,
ministre des Affaires sociales et de la Santé
publique

Questions jointes de 38
- Mme Hilde Dierickx au ministre des Affaires 38
sociales et de la Santé publique sur "les mesures
de prévention et le traitement du sida" (n° P1097)

- M. Yvan Mayeur au ministre des Affaires 38
sociales et de la Santé publique sur "la lutte
contre le sida" (n° P1098)

Orateurs: **Hilde Dierickx, Yvan Mayeur, Rudy**
Demotte, ministre des Affaires sociales et de
la Santé publique

Question de Mme Maggie De Block au ministre 41
des Affaires sociales et de la Santé publique sur
"les profils en matière de comportement
prescripteur" (n° P1099)

Orateurs: **Maggie De Block, Rudy Demotte**,
ministre des Affaires sociales et de la Santé
publique

Samengevoegde vragen van 27
- de heer Dirk Van der Maelen aan de minister 27
van Buitenlandse Zaken over "het transport van
gevangenen door de Amerikaanse autoriteiten"
(nr. P1094)

- de heer Eric Massin aan de minister van 27
Buitenlandse Zaken over "het transport van
gevangenen door de Amerikaanse autoriteiten"
(nr. P1095)

Sprekers: **Dirk Van der Maelen**, voorzitter van
de sp.a-spirit-fractie, **Eric Massin, Karel De**
Gucht, minister van Buitenlandse Zaken

Vraag van mevrouw Jacqueline Galant aan de 31
minister van Middenstand en Landbouw over "de
hervorming van de suikersector" (nr. P1100)

Sprekers: **Jacqueline Galant, Sabine**
Laruelle, minister van Middenstand en
Landbouw

Vraag van de heer Benoît Drèze aan de minister 32
van Werk over "het betaald educatief verlof"
(nr. P1102)

Sprekers: **Benoît Drèze, Peter Vanvelthoven**,
minister van Werk, **Pieter De Crem**, voorzitter
van de CD&V-fractie, **Marc Verwilghen**,
minister van Economie, Energie, Buitenlandse
Handel en Wetenschapsbeleid

Vraag van mevrouw Muriel Gerken aan de 36
minister van Sociale Zaken en Volksgezondheid
over "het in de handel brengen van transgene
maïs" (nr. P1096)

Sprekers: **Muriel Gerken, Rudy Demotte**,
minister van Sociale Zaken en
Volksgezondheid

Samengevoegde vragen van 37
- mevrouw Hilde Dierickx aan de minister van 37
Sociale Zaken en Volksgezondheid over "de
maatregelen ter voorkoming en behandeling van
aids" (nr. P1097)

- de heer Yvan Mayeur aan de minister van 37
Sociale Zaken en Volksgezondheid over
"aidsbestrijding" (nr. P1098)

Sprekers: **Hilde Dierickx, Yvan Mayeur,**
Rudy Demotte, minister van Sociale Zaken en
Volksgezondheid

Vraag van mevrouw Maggie De Block aan de 41
minister van Sociale Zaken en Volksgezondheid
over "de profielen inzake het voorschrijfgedrag"
(nr. P1099)

Sprekers: **Maggie De Block, Rudy Demotte**,
minister van Sociale Zaken en
Volksgezondheid

Question de Mme Dalila Douifi au ministre de la Fonction publique, de l'Intégration sociale, de la Politique des grandes villes et de l'Égalité des chances sur "la mendicité en présence de nourrissons et de bébés" (n° P1101) <i>Orateurs:</i> Dalila Douifi, Rudy Demotte , ministre des Affaires sociales et de la Santé publique	42	Vraag van mevrouw Dalila Douifi aan de minister van Ambtenarenzaken, Maatschappelijke Integratie, Grootstedenbeleid en Gelijke Kansen over "het bedelen in aanwezigheid van zuigelingen en baby's" (nr. P1101) <i>Sprekers:</i> Dalila Douifi, Rudy Demotte , minister van Sociale Zaken en Volksgezondheid	42
Agenda <i>Orateurs:</i> Pieter De Crem , président du groupe CD&V, Charles Michel, Greta D'hondt, Dirk Van der Maelen , président du groupe sp.a-spirit, Paul Tant	44	Agenda <i>Sprekers:</i> Pieter De Crem , voorzitter van de CD&V-fractie, Charles Michel, Greta D'hondt, Dirk Van der Maelen , voorzitter van de sp.a-spirit-fractie, Paul Tant	44
Pétitions	49	Verzoekschriften	49
PROJETS ET PROPOSITIONS	50	ONTWERPEN EN VOORSTELLEN	50
Projet de loi relatif à la détention des stocks obligatoires de pétrole et des produits pétroliers et à la création d'une agence pour la gestion d'une partie de ces stocks et modifiant la loi du 10 juin 1997 relative au régime général, à la détention, à la circulation et aux contrôles des produits soumis à accises (1968/1-7)	50	Wetsontwerp betreffende de aanhouding van een verplichte voorraad aardolie en aardolieproducten en de oprichting van een agentschap voor het beheer van een deel van deze voorraad en tot wijziging van de wet van 10 juni 1997 betreffende de algemene regeling voor accijnsproducten, het voorhanden hebben, en het verkeer daarvan en de controles daarop (1968/1-7)	50
<i>Discussion générale</i> <i>Orateurs:</i> Anne Barzin , rapporteur, Pierre Lano, Paul Tant, Melchior Wathelet , président du groupe cdH, Simonne Creyf, Véronique Ghenne, Marc Verwilghen , ministre de l'Economie, de l'Energie, du Commerce extérieur et de la Politique scientifique	50	<i>Algemene bespreking</i> <i>Sprekers:</i> Anne Barzin , rapporteur, Pierre Lano, Paul Tant, Melchior Wathelet , voorzitter van de cdH-fractie, Simonne Creyf, Véronique Ghenne, Marc Verwilghen , minister van Economie, Energie, Buitenlandse Handel en Wetenschapsbeleid	50
<i>Discussion des articles</i>	60	<i>Bespreking van de artikelen</i>	60
Projet de loi modifiant le Code des sociétés (2017/1-3)	61	Wetsontwerp tot wijziging van het Wetboek van vennootschappen (2017/1-3)	61
<i>Discussion générale</i>	61	<i>Algemene bespreking</i>	61
<i>Discussion des articles</i> <i>Orateur:</i> Anne-Marie Baeke , rapporteur	61	<i>Bespreking van de artikelen</i> <i>Spreker:</i> Anne-Marie Baeke , rapporteur	61
<i>Ce compte rendu n'a pas d'annexe.</i>		<i>Dit verslag heeft geen bijlage.</i>	

SEANCE PLENIERE

du

JEUDI 1 DECEMBRE 2005

Après-midi

PLENUMVERGADERING

van

DONDERDAG 1 DECEMBER 2005

Namiddag

La séance est ouverte à 14.16 heures par M. Herman De Croo, président.
De vergadering wordt geopend om 14.16 uur door de heer Herman De Croo, voorzitter.

Ministre du gouvernement fédéral présent lors de l'ouverture de la séance:
Tegenwoordig bij de opening van de vergadering is de minister van de federale regering:
Guy Verhofstadt.

Le **président**: La séance est ouverte.
De vergadering is geopend.

Excusés**Berichten van verhindering**

Stef Goris, UEO / WEU.

Questions**Vragen****01 Samengevoegde vragen van**

- de heer Francis Van den Eynde aan de eerste minister over "het dossier Telindus/Belgacom" (nr. P1089)

- de heer Roel Deseyn aan de eerste minister over "het dossier Telindus/Belgacom" (nr. P1090)

01 Questions jointes de

- M. Francis Van den Eynde au premier ministre sur "le dossier Telindus/Belgacom" (n° P1089)

- M. Roel Deseyn au premier ministre sur "le dossier Telindus/Belgacom" (n° P1090)

01.01 Francis Van den Eynde (Vlaams Belang): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de eerste minister, dat deze vraag aan u gesteld wordt, heeft waarschijnlijk heel wat te maken met het feit dat minister Verwilghen alles behalve goedgehumeurd is vandaag. Minister Verwilghen stond op de lijst van afwezigheden van leden van de regering voor vandaag niet genoteerd. Hij zou vandaag vrij geweest zijn, maar nadat mijn vraag ingediend werd, ontving de Kamer een bericht dat hij plots moest aanwezig zijn op de raad van Telecom en dat hij dus niet...

01.01 Francis Van den Eynde (Vlaams Belang): Alors que M. Verwilghen n'était initialement pas annoncé comme empêché, il le fut soudainement après le dépôt de ma question sur la reprise de Telindus par Belgacom. Sa présence était tout à coup requise au Conseil Télécommunications.

De **voorzitter**: Hij heeft mij gebeld. Hij kon in het begin, maar hij had geen zicht op het uur van zijn aankomst hier, mijnheer Van den Eynde. Daarom moet ik hem verontschuldigen.

Le **président**: M. Verwilghen viendra plus tard.

01.02 Francis Van den Eynde (Vlaams Belang): Ik verklaar alleen maar de achtergrond van de verontschuldiging, want dat minister Verwilghen niet tevreden is, kan ik alleszins best begrijpen.

01.02 Francis Van den Eynde (Vlaams Belang): Il s'agit en l'occurrence d'une importante opération de reprise pour laquelle

Waarover gaat het, mijnheer de eerste minister?

Belgacom wil Telindus overnemen. Dat is een gigantische operatie, van dermate grote omvang dat de Europese Commissie moet geconsulteerd worden. De Europese Commissie krijgt dit dossier, maar op een zeker ogenblik vragen de concurrenten van Belgacom in dit land – waarschijnlijk omdat zij een zekere schrik hebben voor een trustvorming – dat ook de Belgische Raad voor de Mededinging zou geconsulteerd worden. De bevoegde minister Verwilghen schrijft hieromtrent een brief naar de Europese Commissie en het resultaat, indien hij gelijk zou krijgen, is dat de operatie overname door Belgacom vanzelfsprekend een stuk zou vertraagd worden.

Wat gebeurde er daarna? Zonder dat Verwilghen op de hoogte is, komt er plots een telefoontje van de eerste minister, die hem opnieuw, voor de zoveelste keer – neem het mij niet kwalijk – schoffeert, naar Neelie Kroes, om haar te zeggen dat zij zeker niet moest ingaan op het verzoek van Verwilghen, dat zij het dossier maar terug moest sturen en dat de Belgische Raad voor Mededinging niet moest worden geconsulteerd.

Mijnheer de eerste minister, wanneer uw partijgenoot, de burgemeester van Bree, Jaak Gabriels, een brief durft schrijven om een sociale woning te verkrijgen voor iemand, dan wordt hij op de vingers getikt door het Vlaams Parlement, omwille van de ethische aspecten van de zaak. In hetzelfde land kan de eerste minister blijkbaar wel tussenbeide komen bij de Europese Commissie om een dossier vlugger te laten afhandelen.

Wat veel erger is, is dat hier de bevoegde minister doodgewoon opzij geduwd wordt, omdat hij waarschijnlijk zijn zaak te goed verdedigde en bepaalde belangen niet in acht nam. Bijgevolg nam u de zaak zelf in handen. Waarom? Er zijn twee mogelijkheden. Verwilghen is een goede minister, en dan moet u hem laten werken, of hij is een slechte minister, en dan moet u hem afdanken. Ik heb echter de indruk dat hij op dit ogenblik vooral dient als pestdientje van de regering. Pesterijen zijn volgens de wetgeving verboden.

De **voorzitter**: Mijnheer Deseyn, laat u niet beïnvloeden door de lengte van de vragen van de heer Van den Eynde.

01.03 Roel Deseyn (CD&V): Mijnheer de voorzitter, ik zal mijn vraag stellen met de beknoptheid die mij eigen is.

Mijnheer de voorzitter, collega's, mijnheer de eerste minister, het minste wat wij kunnen zeggen over het overnamedossier Telindus door Belgacom, is dat deze regering er een vreemde manier van werken op nahoudt.

De minister van Economie, Verwilghen, is bezig met het dossier. Het dossier is lopende. De minister is terecht bezorgd over een zekere mate van marktverstoring. Op een bepaald ogenblik acht de eerste minister het nuttig en nodig om te interveniëren in de procedure. Zo werd ons meegedeeld.

Daarom heb ik in dit verband toch enkele vragen ter verduidelijking.

Heeft Belgacom u of uw diensten gecontacteerd met betrekking tot dit

la Commission européenne doit être consultée. Les concurrents belges de Belgacom craignent la formation d'un trust et ont dès lors demandé que le Conseil de la Concurrence belge soit consulté. M. Verwilghen a envoyé un courrier à ce sujet à la Commission européenne, initiative qui pourrait évidemment retarder l'opération de reprise. Le premier ministre a téléphoné à Mme Neelie Kroes, commissaire européenne, à l'insu de M. Verwilghen, pour lui dire qu'elle ne devait pas accéder à la demande de ce dernier.

De telles interventions de la part du premier ministre auprès de la Commission européenne sont-elles acceptables? Le ministre compétent peut-il être ainsi mis sur la touche par le premier ministre?

01.03 Roel Deseyn (CD&V): Le gouvernement applique une méthode curieuse pour traiter ce dossier de reprise. Alors que le ministre Verwilghen s'occupe du dossier, le premier ministre s'immisce tout à coup dans la procédure.

Belgacom a-t-elle demandé au premier ministre ou à ses services de jouer les intercesseurs à l'échelon européen? Le premier ministre souhaite-t-il, après s'être mis en rapport avec la commissaire européenne, que ce dossier continue d'être traité à l'échelon

dossier? Het gaat dan vooral om het Europese deel. Heeft men u gevraagd om bij de Europese instanties tussenbeide te komen?

Intussen hebben uw diensten naar verluidt contact gehad met Europees commissaris Neelie Kroes. Is het werkelijk uw wens om het dossier absoluut op Europees niveau te houden en tegen de wens van minister Verwilghen in te gaan om het Belgische deel te laten behandelen door de Raad voor de Mededinging?

Een niet-onbelangrijke vraag is de volgende. Waarom hebt u dat precies nodig geacht? Zijn er buiten de objectieve redenen die u zou aanvoeren misschien redenen waarvan u zegt dat het absoluut noodzakelijk is voor onze Belgische economie, voor onze Belgische belangen om daarin een rol te spelen als eerste minister, om niet alleen de Europese diensten te desavoueren, maar ook de Belgische minister Verwilghen door te zeggen dat het dossier niet goed bij hem zit en dat u niet de procedure wilt volgen die minister Verwilghen voorstelt?

Is er misschien sprake van een zekere belangenbehartiging die u als eerste minister zou moeten waarnemen, voor een bedrijf, waarbij u de regels, de logica van de autonome Raad voor de Mededinging en van de Europese mededingingsautoriteiten door deze feiten gaat ontkennen?

01.04 Eerste minister **Guy Verhofstadt**: Mijnheer de voorzitter, ik vermoed dat beide vragen geïnspireerd zijn door een artikel dat vanmorgen in De Standaard verscheen. Niet alles wat in die krant verschijnt is echter juist.

Ikzelf noch mijn diensten hebben op geen enkel moment contact gehad met de Europese Commissie over dit dossier. Het is spijtig dat men niet twee keer nadenkt alvorens dergelijke zaken te schrijven, vooral omdat De Standaard naar ons heeft gebeld. Wij hebben ontkend dat er contacten zijn geweest van mijzelf of van mijn diensten, met de Europese Commissie. Men heeft dat toch neergeschreven ondanks het feit dat het gaat om twee belangrijke beursgenoteerde bedrijven.

Ik heb tot mijn spijt moeten vaststellen dat vanmorgen de ontkenning, die heel formeel is, want ikzelf, noch mijn diensten hebben enig contact gehad met de Europese Commissie, niet is afgedrukt in het betrokken artikel.

De **voorzitter**: De ontkenning zal zeker verschijnen in de parlementaire handelingen van deze vergadering.

01.05 Eerste minister **Guy Verhofstadt**: Mijnheer de voorzitter, die worden spijtig genoeg iets minder gelezen dan De Standaard.

01.06 **Francis Van den Eynde** (Vlaams Belang): Mijnheer de eerste minister, ik noteer dat u het verhaal van De Standaard ontkent. Ik kan u nochtans verzekeren dat het niet geschreven werd door Derk-Jan Eppink. Ik kan daaruit concluderen dat de krant volgens u nog minder betrouwbaar is dan die Neder-Belg.

01.07 Eerste minister **Guy Verhofstadt**: (...) is overgenomen door KPN.

européen, ce qui implique qu'il s'oppose en fait à la volonté du ministre Verwilghen de faire traiter la partie belge de ce dossier par le Conseil belge de la Concurrence? Pourquoi a-t-il estimé nécessaire d'intervenir de la sorte? Serait-on en présence d'une forme de confusion d'intérêts?

01.04 **Guy Verhofstadt**, premier ministre: Ces deux questions sont probablement inspirées d'un article inexact paru aujourd'hui dans "De Standaard". Nous n'avons eu aucun contact avec la Commission européenne à propos de ce dossier. Nous l'avons par ailleurs démenti explicitement et formellement lorsque "De Standaard" nous a contactés hier par téléphone. Je ne comprends pas que ces informations aient néanmoins été publiées dans le quotidien. Il s'agit d'une attitude irresponsable, les deux entreprises étant cotées en bourse.

01.06 **Francis Van den Eynde** (Vlaams Belang): Conclusion: le premier ministre dément, ...

01.08 Francis Van den Eynde (Vlaams Belang): Als Europeaan zou u dat niet gestoord hebben, natuurlijk.

In elk geval, ik noteer de ontkenning. Ik ga ervan uit dat minister Verwilghen louter bij toeval hier vandaag afwezig is, terwijl hij niet als afwezig werd vermeld; dat zijn humeur vandaag formidabel is en dat alles weer eens de schuld van de journalisten is.

01.09 Roel Deseyn (CD&V): Dank u voor uw antwoord, mijnheer de eerste minister. U zegt: een formele ontkenning. Maar dan moeten wij toch eens logisch redeneren want dan is er vandaag toch iets vreemds aan de hand.

Men verwacht vandaag een Europese uitspraak in dat dossier. Ik ken niet de stand van zaken tot op de minuut maar als die uitspraak er in de loop van de dag nog komt, mijnheer de eerste minister, goed wetende dat het de wens is van minister Verwilghen om precies het Belgische luik voor de Belgische Raad voor de Mededinging te brengen en dat die eventuele uitspraak door de Europese diensten niet gewenst is door de Belgische minister die het dossier behartigt, dan is er toch sprake van een heel vreemde kronkel. Dat zou betekenen dat de Europese instanties op de legitieme vraag – want zo staat het in de procedure –, de vraag van de Belgische regering om het Belgische luik te laten behandelen door de Raad voor de Mededinging niet zou zijn ingegaan. Eigenlijk kan dat niet. Dat zou enkel duiden op een actieve interventie. Ik heb dan toch het vermoeden dat zelfs als u het niet in persoon gedaan hebt, er toch enige sturing van uw kabinet is geweest.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

De **voorzitter**: Mevrouw Creyf, ik had afgesproken met de eerste minister dat minister Dewael uw vraag zou beantwoorden en dat staatssecretaris Van Quickenborne de vraag zou komen voorlezen.

01.10 Simonne Creyf (CD&V): Mijnheer de voorzitter, het Federaal Agentschap voor Nucleaire Controle valt onder minister Dewael, die bevoegd is. Minister Dewael is afwezig, wat ik kan aanvaarden. Maar gezien de belangrijkheid van het onderwerp, namelijk de controle over de nucleaire veiligheid, meenden wij onze vraag te moeten richten tot de eerste minister. De eerste minister deelt mij mee dat staatssecretaris Van Quickenborne zal antwoorden. Het spijt mij zeer dat wij ons voor een dergelijke belangrijke materie tevreden moeten stellen met de staatssecretaris.

01.08 Francis Van den Eynde (Vlaams Belang): ... le ministre Verwilghen est fortuitement absent et la faute incombe aux journalistes.

01.09 Roel Deseyn (CD&V): Le premier ministre dément formellement, mais il y a néanmoins anguille sous roche. La décision européenne attendue aujourd'hui déplaît probablement au ministre Verwilghen, ce qui signifierait que les instances européennes n'ont pas accédé à la demande légitime du gouvernement belge de soumettre le volet belge au Conseil belge de la Concurrence. Il y a donc probablement eu une certaine orientation par le département du premier ministre.

01.10 Simonne Creyf (CD&V): L'Agence Fédérale de Contrôle Nucléaire ressortit à la compétence de M. Dewael, mais ce dernier est absent. Compte tenu de l'importance du dossier, je voulais adresser ma question au premier ministre, qui me renvoie toutefois à M. Van Quickenborne, ce que je déplore.

De **voorzitter**: De premier kan daarop antwoorden. Het is een gedetailleerde vraag die ...

01.11 Eerste minister Guy Verhofstadt: De heer Van Quickenborne komt zo dadelijk.

01.12 Gerolf Annemans (Vlaams Belang): Mijnheer de voorzitter, in hetzelfde register, wij hadden onze vraag moeten stellen aan minister Verwilghen.

De voorzitter van de Kamer staat toe dat ministers vervangen worden, ook als daar geen recht toe is. Minister Verwilghen heeft plots ergens een telecomconferentie of zoiets. Dat kan toch niet? Hij heeft nooit

01.12 Gerolf Annemans (Vlaams Belang): Nous aurions voulu poser la question précédente à M. Verwilghen, mais sa présence est soudainement requise à l'une ou l'autre conférence sur les télécommunications. Le président

gezegd dat hij hier vandaag niet kon zijn. Hij had hier moeten zijn.

autorise les ministres à se faire remplacer sans raison.

De **voorzitter**: Neen, minister Verwilghen heeft mij gebeld met de mededeling dat hij in de loop van de namiddag eventueel naar de Kamer zou kunnen komen. Nu is hij aanwezig op een vergadering van de Europese Gemeenschap. Hij heeft mij gebeld om 13.55 uur. Ik weet niet meer dan dat.

Le **président** : M. Verwilghen nous a fait savoir peu avant deux heures qu'il pourrait être présent plus tard à la Chambre, mais qu'il est actuellement retenu à la Commission européenne. M. Dewael assiste en ce moment au Conseil européen Justice et Affaires intérieures.

De minister van Binnenlandse Zaken zit in de vergadering van de Europese Raad voor Justitie en Binnenlandse Zaken. Justitie vindt morgen plaats, maar Binnenlandse Zaken vandaag.

01.13 Pieter De Crem (CD&V): Mijnheer de voorzitter, ik kan mij natuurlijk alleen maar aansluiten bij de opmerking van mevrouw Creyf. Het verwondert mij dat we afspraken maken in de Conferentie van voorzitters over de aanwezigheid en afwezigheid van ministers. Tot gisterenmiddag, het moment waarop de Conferentie plaatsvond, was minister Verwilghen niet verontschuldigd. Deze morgen krijg ik een geactualiseerde afwezigheidslijst met een inderhaast bijgeschreven kruisje. Dat heeft iedereen gezien.

01.13 Pieter De Crem (CD&V): Nous avons abordé la question des présences et des absences des ministres en Conférence des présidents. Aucun problème n'avait alors été soulevé. À présent, M. Verwilghen est soudainement absent.

01.14 Paul Tant (CD&V): Dat is altijd zo met die Europese vergaderingen, mijnheer de voorzitter.

01.14 Paul Tant (CD&V) : C'est toujours le même problème avec ces réunions européennes.

01.15 Pieter De Crem (CD&V): Mijnheer de voorzitter, ik vind dat dat niet kan. Ik weet uit mijn informatie dat de minister van Energie tussen dit en een kwartier vrij is en dat hij zich naar het Parlement kan begeven. Ik stel voor dat de vraag die mevrouw Creyf heeft gesteld, wordt beantwoord door minister Verwilghen, dus dat u hem vordert.

De **voorzitter**: Momentje, minister Verwilghen heeft mij enkele minuten voor de aanvang van de vergadering gebeld. Hij zei dat hij in het begin van de namiddag – maar ik heb niet gevraagd voor hoelang – naar de Europese Commissie moest, en dat hij toch in de late namiddag terug naar hier zou komen. Ik wil wel vragen om de vraag uit te stellen.

Le **président**: La question peut être reportée à la fin de l'heure des questions, si nécessaire.

01.16 Paul Tant (CD&V): Mijnheer de voorzitter, gelooft u zelf dat een Europese vergadering zo, inderhaast, op touw werd gezet?

De **voorzitter**: Als minister Verwilghen mij dat zegt, dan geloof ik dat.

01.17 Paul Tant (CD&V): Jaja, ik zou het ook geloven.

De **voorzitter**: Komaan!

01.18 Pieter De Crem (CD&V): Mijnheer de voorzitter, ik heb een constructief voorstel. Het gaat over een belangrijke aangelegenheid. Onder voorbehoud van de komst van minister Verwilghen verzoek ik u ons op de hoogte te houden.

01.18 Pieter De Crem (CD&V): Il s'agit d'une matière importante.

De **voorzitter**: Ik heb een voorstel. Als ik zie dat de heer Verwilghen tijdig kan aankomen, dan verzoek ik mevrouw Creyf haar vraag later te stellen, desnoods zelfs na het vragenuurtje.

01.19 Pieter De Crem (CD&V): U kunt ook het omgekeerde doen.

01.20 Eerste minister **Guy Verhofstadt**: (...)

De **voorzitter**: Ja, maar zij moet hiermee wel akkoord gaan. Zij beslist over het stellen van de vraag. Zij heeft de vraag in de hand.

01.21 **Francis Van den Eynde** (Vlaams Belang): Mijnheer de voorzitter, neem mij niet kwalijk, maar er wordt hier altijd gesproken over een verontschuldiging voor een Europese aangelegenheid. Vijf minuten voor twee heeft de heer Verwilghen u blijkbaar gebeld. Wij hadden vanmorgen dit bericht al gekregen van uw diensten waarin geen sprake is van Europa, maar van de Raad Telecom voor de bespreking van het wetsontwerp-APETRA. Dat heeft niets met Europa te maken.

01.21 **Francis Van den Eynde** (Vlaams Belang): Selon le président, M. Verwilghen ne l'a contacté par téléphone qu'à deux heures moins cinq, mais son nom figure sur la liste des excusés que les services nous ont transmise ce matin, avec un motif différent.

De **voorzitter**: Ik was in mijn kantoor.

02 **Samengevoegde vragen van**

- de heer **Filip De Man** aan de vice-eerste minister en minister van Justitie over "de terrorismebestrijding" (nr. P1092)

- de heer **Melchior Wathelet** aan de vice-eerste minister en minister van Justitie over "de terrorismebestrijding" (nr. P1093)

02 **Questions jointes de**

- M. **Filip De Man** à la vice-première ministre et ministre de la Justice sur "la lutte contre le terrorisme" (n° P1092)

- M. **Melchior Wathelet** à la vice-première ministre et ministre de la Justice sur "la lutte contre le terrorisme" (n° P1093)

02.01 **Filip De Man** (Vlaams Belang): Mijnheer de voorzitter, nu blijkt ook in België een netwerk dat kamikazes uitzendt, te bestaan. Tussen haakjes, men zou voor minder islamofob worden.

In dat verband hebben we gisterenavond op RTBF wel een bevreemdend schouwspel mogen meemaken. Wat zien we namelijk? Een federaal procureur en een minister van Justitie zeggen dat het toch zo jammer is dat de politiediensten voortijdig – ik benadruk: voortijdig! – hebben moeten ingrijpen wegens een lek dat aan Franse zijde was georganiseerd. Dat lek zorgde er dus voor dat men voortijdig 14 vermoedelijke terroristen moest oppakken.

Nogmaals, voorzitter, in dit verband is "voortijdig" toch wel zeer merkwaardig. Men weet dat ondertussen twee mensen zijn vertrokken naar Irak, een vrouw uit Charleroi en haar man. De vrouw heeft daar een aanslag gepleegd en de man heeft men er net van kunnen weerhouden. Dan zeggen dat men nog wat langer op dat netwerk had moeten studeren, vind ik eigenlijk onbetamelijk. Ik denk dat de Fransen opzettelijk gelekt hebben, mevrouw de minister, om de lamlendige Belgische regering tot enige actie aan te manen. Ik denk dat niet alleen Frankrijk, maar ook Spanje het enigszins beu zijn dat de Belgische regering veel te weinig doet. Men zal zich herinneren dat de aanslagen in Madrid voor een groot deel zijn voorbereid in dit land.

Ik heb een hele rits voorbeelden die bewijzen dat de Belgische regering zich schuldig maakt aan medeplichtige passiviteit. Er is het verhaal van Maaseik waar een Nederlandse politiepatrouille, alweer voortijdig en een beetje tot ongenoegen van de Belgische overheden, een van de GMIC-terroristen oppakt. Er is het verhaal van de moord op Massoud in Afghanistan gepleegd door twee mensen die lang in België verbleven en over Belgische paspoorten beschikten. Er is de

02.01 **Filip De Man** (Vlaams Belang): Ces derniers jours, un réseau de terroristes a été démantelé dans notre pays. Le procureur fédéral et la ministre de la Justice ont regretté que la police ait dû intervenir prématurément en raison d'une fuite du côté français. Quatorze terroristes présumés ont été interpellés mais on n'a pas pu empêcher le départ en Irak d'un couple dont la femme s'est fait exploser et dont l'homme a été abattu alors qu'il était sur le point de faire de même. Dès lors, j'estime indécent de dire qu'on a dû intervenir 'prématurément'.

Les autorités belges font preuve en la matière d'une coupable passivité, dont je puis citer toute une liste d'exemples: l'affaire de la cellule du GICM à Maaseik, le dossier Massoud, l'affaire Trabelsi et le cas Ahmed Zaoui. Dans chacun de ces dossiers, le gouvernement est intervenu trop tard et seulement après y avoir été contraint par les circonstances.

Combien d'imams intégristes la

zaak-Trabelsi, waar een netwerk voortijdig moest worden opgerold. Waarom? De Amerikanen waren woest na 9/11. Er worden 3.000 mensen vermoord in New York en Washington en de Belgische regering wordt verplicht om op 13 november, twee dagen na de aanslagen, toch ook iets te doen. Men heeft toen Trabelsi en co opgepakt, pas toen. Men heeft toen onder meer – de voorzitter zal zich dat herinneren – op een paar kilometer hier vandaan 120 kilo explosieven gevonden in een lokaal op de Lemonnierlaan. Ten slotte is er het verhaal van Ahmed Zaoui, kopstuk van de GIA, die een tijd huisarrest heeft gekregen, uiteindelijk is mogen gaan lopen en vluchtte naar Zwitserland.

Dat allemaal om te zeggen, mevrouw de minister, dat ik meen dat deze regering telkens te laat in actie komt en alleen in actie komt als ze daartoe door de omstandigheden wordt verplicht.

Ik heb drie vragen. Ten eerste, vandaag horen we dat Nederland heeft beslist om een fundamentalistische imam buiten te gooien. Mevrouw de minister, hoeveel hebt u er dit jaar al gegooit uit dit land gegooit?

Ten tweede, hoe zit het met de Guantanamo-Molenbekenaars? Zij zijn hier in de vrije natuur los gelaten. Worden zij nog wel gecontroleerd? Zijn zij nog wel in het land, mevrouw de minister, of zijn zij ook ergens heen vertrokken voor een aanslag?

Ten derde, u hebt zelf gezegd in mei, en ik citeer u, of toch minstens uw kabinet: "We gaan ervoor zorgen dat vier terroristen hun nationaliteit zal worden afgenomen". Het ging om drie Brusselse veroordeelden in de zaak-Trabelsi en dan nog een terrorismedossier uit Gent. Ik zou graag weten of u, mevrouw de minister, sedert mei al iets heeft uitgestoken in dit verband.

02.02 Melchior Wathelet (cdH): Monsieur le président, on a pu lire dans la presse ce matin et on a pu voir dans les programmes télévisés qu'un important coup de filet avait été réalisé dans la Région de Bruxelles-Capitale hier. Ces arrestations confirment le fait que les actions terroristes démarrent d'Europe, notamment de Belgique. On constate une présence terroriste sur le territoire belge.

Nous devons avoir l'approche la meilleure possible. Selon moi, celle-ci doit aller dans le sens de la coordination entre les différents services belges. Il est primordial que les informations circulent, spécialement entre l'Intérieur et la Justice. Cela semble s'être bien passé cette fois-ci mais nous devons continuer de la sorte.

Au niveau de la Justice, on parle beaucoup des juges d'instruction spécialisés. Un projet est en cours d'examen à la Chambre; nous allons donc dans la bonne direction. Ce projet ira-t-il suffisamment loin? Nous devons nous poser ces questions en commission.

Par ailleurs, ce coup de filet rappelle que le terrorisme n'a pas de frontières et que des relations existaient, une fois de plus, entre la France et la Belgique. Cela démontre l'importance et le caractère indispensable de bonnes relations, d'échanges d'informations entre la Belgique et ses voisins, notamment au sein de l'Union européenne.

Madame la ministre, quelles initiatives prendrez-vous pour assurer

ministre a-t-elle déjà expulsés? Qu'est-il advenu des prisonniers revenus de Guantanamo? La ministre avait annoncé en mai dernier qu'elle allait priver quatre terroristes de la nationalité belge. Est-ce déjà chose faite?

02.02 Melchior Wathelet (cdH): De aanhouding van twee zelfmoordterroristen gisteren betekent een belangrijke doorbraak in de strijd tegen het terrorisme. Daarmee wordt echter ook bevestigd dat terroristische acties hun oorsprong in België vinden en dat er terroristen onder ons zijn.

De aanpak van het fenomeen vereist samenwerking tussen de Belgische diensten, vooral tussen Binnenlandse Zaken en Justitie. Bij Justitie wordt overwogen om gespecialiseerde onderzoeksrechters aan te stellen. Zo'n project wordt momenteel onderzocht. Het terrorisme kent geen grenzen. De betrekkingen en de gegevensuitwisseling tussen België en zijn buurlanden zijn dan ook onontbeerlijk, met name binnen de Europese Unie. Welke

cette coordination et ce travail main dans la main avec l'étranger et entre les services belges?

A la lecture des articles de presse, l'intervention d'hier a dû, semble-t-il, être précipitée. En effet, à la suite d'une déclaration sur RTL France révélant l'identité de la personne ayant commis un attentat suicide, l'action prévue à Bruxelles était peut-être mise en péril. Madame la ministre, comment peut-on faire pour que ces actions, préparées de longue date, puissent aboutir et donner les meilleurs résultats possibles, afin d'assurer la meilleure sécurité possible aux citoyens belges et européens?

02.03 Laurette Onkelinx, ministre: Monsieur le président, après une opération comme celle d'hier soir, après avoir reçu ce matin, en Conseil européen des ministres de la Justice et de l'Intérieur, les félicitations du Conseil pour le travail réalisé en Belgique dans la lutte contre le terrorisme, s'entendre dire que la Belgique reste passive est, très sincèrement, sot et risible. Cela n'a aucun sens!

Nous travaillons à lutter contre le terrorisme depuis des années. Ce travail a commencé bien avant cette législature, sous le gouvernement précédent et s'est accéléré sous cette législature. Nous nous sommes dotés d'instruments supplémentaires, en commission de la Justice de la Chambre, avec le soutien de la Chambre elle-même et du Sénat, notamment pour que les infractions terroristes soient reconnues comme telles dans notre Code pénal, pour que le mandat d'arrêt européen soit reconnu et que l'entraide judiciaire soit effective. Nous avons aussi mis en place les méthodes particulières de recherche.

Mardi prochain, un nouveau projet concernant de nouvelles méthodes particulières de recherche sera à l'examen en commission de la Justice. Nous ne cessons pas de nous doter de nouveaux instruments parce que les filières terroristes elles-mêmes s'octroient de nouvelles possibilités: ce sont des filières mobiles, qui vont facilement d'un pays à l'autre. Elles sont très à même d'utiliser les nouvelles méthodes de communication. En conséquence, nous devons nous doter d'instruments supplémentaires, ce que nous faisons.

Monsieur Wathelet, nos services collaborent bien. Regardez le dossier d'hier, il y a eu une parfaite collaboration entre le parquet fédéral, le SJA, les services de renseignement mais également au plan européen et au plan international; je pense notamment à la France, l'Italie et la Grande-Bretagne. Nous avons travaillé main dans la main avec les autorités judiciaires et les services de renseignement et nous avons utilisé Eurojust d'une manière exemplaire. On peut vraiment se féliciter de la coopération.

Effectivement, il y a eu un imprévu: le média "RTL France" a communiqué des informations, ce qui a précipité l'opération d'hier soir. Lors du débriefing, le parquet fédéral a dit que, heureusement,

initiatieven zal u nemen teneinde een dergelijke samenwerking tussen de Belgische diensten en hun buitenlandse tegenhangers te verzekeren?

Volgens de pers gebeurden de aanhoudingen van gisteren vroeger dan gepland omdat er op RTL France een verklaring was afgelegd waarbij de identiteit van een zelfmoordterrorist werd vrijgegeven. Hoe zal u ervoor zorgen dat het optreden van politie en parket, waaraan vaak een lange voorbereiding voorafgaat, tot het gewenste resultaat leidt?

02.03 Minister **Laurette Onkelinx**: Na een dergelijke operatie, waarvoor we felicitaties kregen van de Europese Raad van Ministers van Justitie en Binnenlandse Zaken, nog beweren dat België niets onderneemt tegen het terrorisme, is dom, belachelijk en totaal zinloos!

We voeren al jaren strijd tegen het terrorisme en hebben daartoe specifieke instrumenten ontwikkeld, met name de omschrijving van terroristische daden in het Strafwetboek, het Europese aanhoudingsbevel en de rechtshulp. Daarnaast werd ook een aangepaste onderzoeksmethode op poten gezet.

We zorgen voortdurend voor nieuwe instrumenten, want de terroristische netwerken doen hetzelfde en ze verplaatsen zich probleemloos tussen de verschillende landen.

Onze diensten werken goed samen. Gisteren was er een perfecte samenwerking tussen het federaal parket, de GDA en de Belgische en Europese (Franse, Italiaanse en Britse) inlichtingendiensten. We hebben ook gebruik gemaakt van Eurojust.

Het klopt dat RTL France informatie vrijgaf, waardoor de operatie in een stroomversnelling

ce fut sans conséquence mais il aurait pu y en avoir, bien entendu! Dès lors, ce matin au Conseil européen, j'ai fait état des rumeurs qui circulaient à mon collègue français, selon lesquelles des informations provenant des autorités judiciaires françaises auraient pu être données à des médias français. Il va mener lui-même sa propre enquête en France. Pour le reste, la coopération fonctionne bien.

Le projet de loi traite également des juges d'instruction spécialisés. Faut-il encore leur permettre de s'occuper d'autres dossiers? Je crois que oui. D'ailleurs, nos spécialistes nous le confirment: il y a tellement de liens entre terrorisme et grande criminalité qu'il ne faut pas empêcher les juges d'instruction spécialisés de s'occuper d'autres dossiers. La connaissance qu'ils en retirent leur est utile dans le cadre des dossiers terroristes.

En ce qui concerne le dossier d'hier, il me semble que tout a été dit lors du débriefing. Quatorze personnes ont été interpellées, neuf personnes ont été déférées. Il y a eu six mandats d'arrêt et 3 personnes ont été relaxées.

Wat betreft de gedetineerden uit Guantanamo, na hun terugkomst in België werd er een aanhoudingsmandaat uitgevaardigd met een vrijlating onder voorwaarden. Het gerechtelijk dossier loopt nog altijd. Door de scheiding der machten kan ik dus niet meer zeggen.

02.04 Filip De Man (Vlaams Belang): Voorzitter, ik hoor de minister zeggen "ça fonctionne bien", terwijl ik haar zes voorbeelden gaf uit de recente geschiedenis waaruit bleek dat België eigenlijk pas in gang schiet als men daartoe gedwongen wordt. We kunnen daarover blijven discussiëren.

Mevrouw de minister, Ik heb u vragen gesteld over Molenbeek, waarop u antwoordde dat de procedure in dit dossier nog steeds lopende is. Ik hoop evenwel dat de Molenbekenaars ondertussen niet gaan lopen zijn. Ik heb daarop geen antwoord gekregen. Zijn ze nog in het land, mevrouw de minister? Niemand mag het weten. Ik heb u gevraagd of er imams worden buiten gezet zoals bijvoorbeeld in Nederland. Niemand krijgt een antwoord. Ik citeerde uw eigen uitspraak van 13 mei, te weten dat u van vier terroristen de nationaliteit zou afnemen en hen het land zou uitzetten. Ook op die vraag gaf u niet eens een antwoord.

Ik zou durven besluiten, voorzitter, dat dit bij gebrek aan al deze antwoorden toch voor een deel schuld bekennen is.

02.05 Melchior Wathelet (cdH): Madame la ministre, merci pour votre réponse. A propos des juges spécialisés, vous dites qu'il ne faut pas les empêcher de faire autre chose mais est-il souhaitable qu'ils fassent autre chose? Lors des auditions, ils semblaient plutôt souhaiter ne faire que cela. Ce type de débat devra avoir lieu de la

terechtkwam, maar gelukkig niet werd geschaad. Ik heb mijn Franse collega laten weten dat mogelijkerwijze informatie van de Franse gerechtelijke overheden naar de pers werd gelekt. Hij zal een en ander onderzoeken.

Het wetsontwerp handelt eveneens over de gespecialiseerde onderzoeksrechters. Moeten die ook andere dossiers kunnen behandelen? Ik meen van wel, want er bestaan heel wat banden tussen het terrorisme en de zware criminaliteit.

Over het dossier van gisteren werd alles gezegd. Veertien personen werden aangehouden, negen worden voor de rechter gebracht, en er werden zes aanhoudingsbevelen uitgevaardigd.

À leur retour, les détenus de Guantanamo ont été appréhendés et relâchés sous conditions. Le dossier judiciaire est toujours en cours et le principe de la séparation des pouvoirs m'interdit dès lors d'émettre des commentaires à ce propos.

02.04 Filip De Man (Vlaams Belang): J'entends la ministre déclarer que "ça fonctionne bien". Les exemples que j'ai cités démontrent le contraire. Le dossier à charge des Molenbeekoïses de Guantanamo est toujours en cours, mais j'espère que les Molenbeekoïses ne vont pas "s'encourir"! Je n'ai pas obtenu de réponse à ma question concernant l'expulsion d'imams intégristes, ni à la question de savoir si les quatre personnes condamnées pour terrorisme ont déjà perdu leur nationalité belge. Je considère l'absence de ces réponses à tout le moins comme un aveu partiel.

02.05 Melchior Wathelet (cdH): U zegt dat we niet mogen verhinderen dat de gespecialiseerde rechters zich ook met andere dossiers bezig houden,

manière la plus sereine possible en commission.

Il faut aussi insister sur cette collaboration qui doit être constante. Il y a eu de nouveau un petit couac en matière de collaboration, cette fois avec la France mais cela pouvait être avec n'importe quel pays. Cela rappelle une nouvelle fois l'importance du dialogue au niveau international comme entre les services en Belgique. C'est indispensable si on veut connaître d'autres succès tel que celui d'hier.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

De **voorzitter**: Mevrouw Creyf, er is een probleempje. Staatssecretaris Van Quickenborne is aanwezig. Ik heb nog geen "retour" van hetgeen ik heb laten bekijken met betrekking tot minister Verwilghen.

Mevrouw Creyf, ofwel stelt u nu de vraag en antwoordt de staatssecretaris loco minister Verwilghen. Ofwel wacht u tot ik meer nieuws krijg. U beslist hierover, mevrouw.

02.06 Pieter De Crem (CD&V): Mijnheer de voorzitter, op de volgende Conferentie van voorzitters zou ik graag het Reglement van de Kamer bespreken met betrekking tot de mondelinge vragen in plenum.

Ik citeer artikel 124, 3: "Een lid dat een dergelijke vraag wil stellen, geeft de voorzitter daarvan via de voorzitter van zijn fractie kennis voor 11 uur van de vastgestelde dag. Hij" – de vraagsteller – "wijst de betrokken minister aan en vermeldt het onderwerp van de vraag. De minister wordt hiervan onverwijld in kennis gesteld".

Mijnheer de voorzitter, dit Reglement wordt thans aangepast. Het is de eerste minister die in samenspraak met de Kamervoorzitter bepaalt wie antwoordt. Dit kan niet!

Ik parafraseer de eerste minister, "wij beslissen wie antwoordt". Ik vond dit niet verstandig. Dit kan niet! Er is geen verhindering.

De **voorzitter**: Mijnheer De Crem, ik heb mevrouw Creyf gevraagd of ze wilde wachten totdat ik contact had gehad met minister Verwilghen of dat ze haar vraag onmiddellijk wenste te stellen. Mevrouw Creyf heeft het recht haar vraag te stellen.

02.07 Paul Tant (CD&V): Wat moet ze doen?

02.08 Gerolf Annemans (Vlaams Belang): Mijnheer de voorzitter, in het conflict en de vraag van een krant over het probleem of Verhofstadt Verwilghen teruggefloten had, wenste het Vlaams Belang minister Verwilghen te ondervragen.

In gekonkelfoes met de eerste minister beslist u, voorzitter, dat we

maar is dat wel een goede zaak? Hierover moet in de commissie een sereen debat worden gevoerd.

Ik vind samenwerking ook belangrijk. Die met Frankrijk verliep niet geheel naar wens. Dat bewijst nogmaals het belang van de coördinatie tussen onze diensten en de afspraken op internationaal vlak. Die zijn nodig als we in de toekomst gelijksoortige successen willen behalen.

Le **président**: Le secrétaire d'État est présent dans l'hémicycle et je n'ai toujours pas de réponse de la part du ministre. Mme Creyf souhaite-t-elle poser sa question?

02.06 Pieter De Crem (CD&V): Lors de la prochaine Conférence des présidents, j'aimerais que nous examinions les dispositions du Règlement de la Chambre relatives aux questions orales en séance plénière. Aux termes de l'article 124, 3, c'est l'auteur de la question qui détermine quel ministre doit répondre à sa question. Or cette disposition n'est pas appliquée dans le cas de Mme Creyf puisque c'est le premier ministre qui a déterminé, en concertation avec le président, qui doit y répondre. C'est inadmissible!

Le **président** : J'ai laissé le choix à Mme Creyf.

02.08 Gerolf Annemans (Vlaams Belang): Le Vlaams Belang voulait interroger le ministre Verwilghen au sujet d'un conflit qui l'oppose au premier ministre. Le président est convenu avec le premier

niet anders kunnen doen dan de eerste minister hierover te ondervragen. Resultaat: de vraag neemt een heel andere wending.

Het is niet de Kamervoorzitter of de regering die bepaalt wie antwoordt. Het is van belang dat de Kamer zelf kan bepalen wie op een vraag in dit halfroond moet komen antwoorden. Daar gaat het over!

ministre que ce serait le premier ministre lui-même qui répondrait. Il en résulte que cette question prend une tout autre tournure. Ce n'est pas le président ni le gouvernement qui peut déterminer qui répond aux questions orales en séance plénière mais c'est la Chambre elle-même! Voilà le véritable enjeu!

De **voorzitter**: Ik heb hieromtrent geen contact gehad met de eerste minister. Het is nu genoeg geweest.

Le **président**: Je ne suis convenu de rien avec le premier ministre.

02.09 Minister **Karel De Gucht**: Mijnheer de voorzitter, ik denk dat het...

De **voorzitter**: Mijnheer De Gucht, een klein ogenblikje. Op een zeker ogenblik heeft mevrouw Creyf een vraag gesteld aan de heer Verwilghen. De heer Verwilghen, verhinderd zijnde, heeft haar vraag getransfereerd naar de eerste minister. Zo is het toch gegaan? (*Protest*)

Leg het dan zelf uit!

02.10 **Simonne Creyf** (CD&V): Mijnheer de voorzitter, mijn vraag was gesteld aan minister Dewael, die terzake bevoegd is. Bij afwezigheid van minister Dewael, die in het buitenland is, hebben wij gemeend de eerste minister te moeten ondervragen. De eerste minister was aanwezig en de eerste minister komt mij zeggen dat niet hij maar de staatssecretaris zal antwoorden. Ik betreur dat.

02.10 **Simonne Creyf** (CD&V): Ma question était adressée au ministre Dewael. Celui-ci étant actuellement à l'étranger, nous avons estimé devoir interroger le premier ministre. Ce dernier est venu me dire que la réponse sera fournie par le secrétaire d'État, ce que je déplore.

De **voorzitter**: De eerste mogelijkheid is dat mevrouw Creyf wacht op de heer Verwilghen om haar vraag te stellen. De tweede mogelijkheid is dat zij haar vraag stelt en de staatssecretaris leest het antwoord van minister Dewael. U heeft nu een besluit genomen.

02.11 **Pieter De Crem** (CD&V): (...).

De **voorzitter**: Neen, ik ken het niet.

02.12 **Pieter De Crem** (CD&V): Jawel, u zegt dat er een gedetailleerd antwoord zal worden gegeven.

De **voorzitter**: Ik zie het hier voor mij liggen.

02.13 **Paul Tant** (CD&V): Minder liegen zou niet misstaan.

De **voorzitter**: Ik zie het hier voor mij liggen.

02.14 **Pieter De Crem** (CD&V): Mijnheer de voorzitter, als het doorgaat, zullen alle vragen aan de regeringsleden door mevrouw Mandaila, want dat is de cascade voor het beantwoorden van de vragen. Als ik mevrouw Creyf iets mag aanraden, maar zij is meester van haar vraag, dan zou ik die vraag niet stellen aan de staatssecretaris voor Kafkaïaanse toestanden, want Kafka is hier aanwezig in het Parlement. Het Reglement van de Kamer moet eigenlijk worden versnipperd en in de trechter aan de Wetstraat 18

02.14 **Pieter De Crem** (CD&V): Je conseille à Mme Creyf de ne pas accepter que le secrétaire d'État réponde à sa question. Le Règlement n'est pas appliqué. Mme Creyf pose une question à M. Dewael, qui n'est pas présent. M. Verwilghen, lui, est indiqué

worden gebracht, want het Reglement wordt hier niet toegepast. Mevrouw Creyf stelt een vraag aan de heer Dewael, die er niet is. De heer Verwilghen is binnenslands. De heer Verwilghen wordt op een slukse manier aangekruist als afwezig en ik weet waarom. Hij brengt immers de eerste minister in verlegenheid met het dossier dat te maken heeft met de overname door Belgacom van een andere operator. Dat is de reden.

comme absent par un artifice quelconque, parce qu'il risque d'embarrasser le premier ministre par sa réponse au sujet du dossier de la reprise par Belgacom.

De **voorzitter**: Mevrouw Creyf beschikt over haar vraag. Mevrouw Creyf, gaat u uw vraag nu stellen of niet?

Mevrouw Creyf stelt haar vraag. (*Rumoer*)

03 Vraag van mevrouw Simonne Creyf aan de eerste minister over "de audit over het Federaal Agentschap voor Nucleaire Controle" (nr. P1091)

03 Question de Mme Simonne Creyf au premier ministre sur "l'audit sur l'Agence fédérale de contrôle nucléaire" (n° P1091)

03.01 Simonne Creyf (CD&V): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de staatssecretaris, het probleem waarover ik het wil hebben, is van dermate ernstige aard dat ik wil weten wat de mening van de regering in deze is. Ik wil graag een goed antwoord krijgen en ik zal na uw antwoord weten of het voldoet.

03.01 Simonne Creyf (CD&V): Ma question concerne un problème important et j'attends une réponse circonstanciée de la part du gouvernement. J'attendrai de voir si la réponse est satisfaisante.

Mijn vraag betreft het Federaal Agentschap voor Nucleaire Controle. Dat is een belangrijk Agentschap dat niet alleen belangrijke fondsen beheert in het kader van het nucleair passief, maar ook controle uitoefent op de nucleaire installaties. Het gaat daarbij niet alleen om de kerninstallaties, maar ook om de nucleaire installaties aanwezig in het brede veld van de medische wereld, ziekenhuizen, enzovoort.

L'Agence Fédérale de Contrôle Nucléaire (l'AFCN) gère non seulement des fonds importants dans le cadre du passif nucléaire mais contrôle également les installations nucléaires dans leur ensemble, en ce compris celles du monde médical.

Naar aanleiding van klachten, geruchten en berichten in de media heeft de commissie voor de Binnenlandse Zaken in februari hoorzittingen georganiseerd. Na heel wat interpellaties van diverse collega's, waaronder mijzelf, kregen wij uiteindelijk vrij bemoedigende antwoorden. De heer Samain zei dat er niets aan de hand was en ook de voorzitter van de raad van bestuur zei dat alles positief en bemoedigend was. Er was geen vuiltje aan de lucht.

A la suite de plaintes et d'articles parus dans les médias, la commission de l'Intérieur a organisé des auditions au mois de février. Après plusieurs interpellations, nous avons obtenu des réponses relativement encourageantes. M. Samain et le président du conseil d'administration ont déclaré que tout fonctionnait convenablement.

Ondanks deze positieve antwoorden heeft de raad van bestuur toch gemeend een audit te moeten laten uitvoeren door het bureau Korn&Ferry. We vernemen dat de resultaten van deze audit nu bij de raad van bestuur liggen. De conclusie van deze audit is dat de top van de directie van het Federaal Agentschap voor Nucleaire Controle onbekwaam is. Er zou een principebeslissing zijn waarbij een van de vier directeurs kan blijven, twee personen op een zijspoor worden gezet met behoud van hun wedde en één persoon zou worden ontslagen.

Malgré ces réponses positives, le conseil d'administration a décidé de demander un audit au bureau Korn/Ferry. Selon les conclusions de cet audit, le sommet de la direction de l'AFCN est incompetent. Conformément à la décision de principe qui aurait été prise, un des quatre directeurs pourrait rester, alors que deux personnes seraient mises sur une voie de garage avec maintien de

Mijn vragen zijn de volgende. Ten eerste, heel de top van het Federaal Agentschap blijkt onbekwaam te zijn. Ik neem aan dat die zal moeten worden vervangen. De vraag is in welke procedure men zal voorzien en binnen welke timing. Moeten wij ervan uitgaan dat het Federaal Agentschap voor Nucleaire Controle ondertussen vleugellam is? Ten tweede, als de top van een bedrijf onbekwaam is, is dan ook de raad van bestuur en zeker het bureau ook niet medeverantwoordelijk, zij het politiek verantwoordelijk? Ten derde, als blijkt dat het hoofd van een dergelijke belangrijke instelling onbekwaam is, hoe is het dan gesteld met de controles? Wordt er

gecontroleerd en hoe zit het uiteindelijk met onze nucleaire veiligheid?

leur rémunération et que la quatrième personne serait licenciée.

Étant donné leur incompétence, les dirigeants de l'AFCN devront être remplacés. Selon quelle procédure et quel calendrier ce remplacement sera-t-il réalisé? L'AFCN est-elle paralysée dans l'intervalle? Le conseil d'administration est-il responsable politiquement? Qu'en est-il des contrôles et de la sécurité nucléaire?

03.02 Staatssecretaris **Vincent Van Quickenborne**: Mevrouw Creyf, ik lees het antwoord van de minister.

"Er werd inderdaad door Korn/Ferry een evaluatie uitgevoerd van de interne werking van de directie van het agentschap. De raad van bestuur heeft beslist om de resultaten van die evaluatie integraal te volgen. Ten aanzien van een directeur luidde het oordeel dat de samenwerking best zou worden stopgezet. De modaliteiten van de stopzetting werden reeds gefinaliseerd. Er werd een procedure gelanceerd om een ad interim aan te stellen en een procedure voor een nieuwe aanstelling in vaste dienst.

Ten aanzien van twee andere directeuren luidde de conclusie dat de betrokkenen een buitengewone expertise bezitten die optimaal dient te worden ingezet. Tegelijkertijd luidt de conclusie ook dat beide personen beter geen leidinggevende functie bij het agentschap meer zouden waarnemen. Aangezien het hier gaat om delicate procedures begrijpt u", aldus de minister, "dat ik hierover geen verdere details kan geven".

De minister sluit zich dus aan bij de conclusies van de evaluatie. De evaluatie werd trouwens op zijn vraag doorgevoerd. Het is dan ook logisch dat de nodige gevolgen aan de evaluatie zullen worden gegeven.

Het is duidelijk dat de vervanging van een directie voor elke organisatie een kritische fase is, ook voor het agentschap. Een snelle procedure moet die fase zo kort mogelijk houden. Het agentschap is intussen niet vleugellam. De medewerkers van het agentschap voeren hun opdracht voort uit in samenwerking met de erkende organismen.

De studie bracht ook de expertise van de medewerkers van het agentschap aan het licht. In de praktijk worden de controles van de kerninstallaties ook uitgevoerd door de erkende organismen. Problemen hebben alleen betrekking op een aantal individuele leden van het management van het agentschap en hebben dus geen operationele invloed op de controles van de kerninstallaties.

De verantwoordelijkheid van de raad van bestuur is dezelfde als bij elke verzelfstandigde organisatie binnen de overheid. Sinds het aantreden van de nieuwe raad van bestuur werd snel opgetreden. Zo

03.02 **Vincent Van Quickenborne**, secrétaire d'Etat:

Je lis la réponse de M. Dewael. Le bureau Korn/Ferry a effectivement évalué le fonctionnement de la direction de l'AFCN. Le conseil d'administration a décidé de donner suite à toutes les conclusions de cette évaluation. Il sera mis un terme à la collaboration avec un directeur. Des procédures ont été lancées pour désigner un remplaçant temporaire et pour recruter un collaborateur permanent. L'évaluation indique que deux autres directeurs disposent d'une expertise exceptionnelle mais qu'il est préférable qu'ils n'exercent pas de fonction dirigeante. Le ministre ne peut fournir davantage de détails parce qu'il s'agit de procédures délicates. Il se rallie aux conclusions de l'évaluation, qui a été réalisée à sa demande.

Le remplacement d'une direction constitue un moment critique pour toute organisation et une procédure rapide s'impose donc. Entre-temps, l'AFCN continue de fonctionner. Les collaborateurs de l'Agence, qualifiés d'extrêmement compétents par l'étude, poursuivent leur mission en coopération avec les organismes agréés, qui réalisent dans la pratique le contrôle des installations nucléaires. Les problèmes concernent uniquement quelques membres individuels du management et n'ont donc aucun

heeft de raad van bestuur meteen na kennisname van de resultaten van de studie ten volle zijn verantwoordelijkheid genomen en de nodige beslissingen genomen en uitgevoerd.

De minister besluit dat er geen enkele reden tot ongerustheid is. De eerstelijnsverantwoordelijkheid ligt namelijk bij de nucleaire exploitanten zelf. De tweedelijnsverantwoordelijkheid ligt bij de erkende organismen, die werken onder toezicht van het agentschap. De kwaliteit van de medewerkers van het agentschap en de kwaliteit van de controle staan dan ook garant voor de nucleaire veiligheid.

De minister besluit: “De problemen binnen de directie van het agentschap zijn niet van die aard om op welke wijze dan ook de nucleaire veiligheid van dit land in gevaar te brengen”.

Tot daar het antwoord van de minister.

effet opérationnel sur le contrôle des installations nucléaires.

La responsabilité du conseil d'administration est identique à celle des conseils d'administration de toute organisation autonome au sein des pouvoirs publics. Depuis l'entrée en fonction du nouveau conseil d'administration, la réaction ne s'est pas fait attendre. Les décisions requises ont été prises et mises en œuvre.

Il n'y a pas lieu de s'inquiéter. La responsabilité de première ligne revient aux exploitants nucléaires eux-mêmes et la responsabilité de seconde ligne incombe aux organismes agréés, sous le contrôle de l'AFCN. La qualité des collaborateurs et la qualité du contrôle garantissent la sécurité nucléaire. Les problèmes qui se posent au sein de la direction ne sont donc pas de nature à menacer la sécurité nucléaire.

03.03 **Simonne Creyf** (CD&V): Mijnheer de staatssecretaris, uit uw informatie blijkt dus dat alle feiten worden bevestigd en dat men gevolg zal geven aan de audit.

Ik wijs op het gevaar van politieke benoemingen in een dergelijke belangrijke sector. Er zijn in het Federaal Agentschap voor Nucleaire Controle zeker personeelsleden aanwezig die over grote deskundigheid beschikken. Het bleek echter dat het management wegens politieke benoemingen eigenlijk onbekwaam is. Wij willen wijzen op dit gevaar. Deskundigheid moet in deze vooropstaan. Hopelijk zal minister Dewael nu niet van het moment gebruik maken om de achterstand die de VLD heeft bij benoemingen in de energiesector, ongedaan te maken.

Ten slotte, mijnheer de staatssecretaris, blijven wij toch vragen stellen naar de politieke verantwoordelijkheid van het bureau van het Federaal Agentschap voor Nucleaire Controle.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

03.04 **Pieter De Crem** (CD&V): Mijnheer de voorzitter, ik blijf erbij dat een dergelijke werkwijze niet kan. De staatssecretaris vlucht weg, nadat hij een lezing gaf. Tot nader order behoren staatssecretarissen niet tot de regering. Ze worden zelfs niet betrokken bij beraadslagingen in de Ministerraad.

Ik zeg u dat dit niet meer kan en ik wil u nogmaals zeggen dat de

03.03 **Simonne Creyf** (CD&V): Donc, la matérialité des faits dénoncés se confirme et il sera donné suite à l'audit réalisé. Les nominations politiques sont manifestement un danger puisqu'il est apparu que la direction de l'AFCN, qui a bénéficié d'une nomination politique, est incompétente alors que son expertise devrait être un facteur déterminant. Espérons que le ministre Dewael ne voudra pas résorber le retard accumulé par le VLD en matière de nominations dans le secteur énergétique. Nous continuons de nous interroger sur la responsabilité politique du bureau de l'AFCN.

03.04 **Pieter De Crem** (CD&V): Je persiste à dire que cette façon de procéder est inacceptable. Un secrétaire d'État ne fait pas partie du gouvernement. Le ministre Verwiltghen aurait pu répondre à cette question. Il m'a été signalé

minister bevoegd voor Energie op deze vraag kan antwoorden, want hij is binnenslands. Hij bevindt zich op zeven minuten wandelafstand van hier, werd mij net gemeld. qu'il est disponible.

De **voorzitter**: De vraag werd gesteld aan collega Dewael.

03.05 **Pieter De Crem** (CD&V): Goed, maar uw diensten hebben gezegd dat minister Dewael er niet was en dat minister Verwilghen zou antwoorden.

De **voorzitter**: Nee, dat is een misverstand. Dat werd geschrapt en daarnaast staat de naam Verhofstadt genoteerd.

Le **président**: Nous sommes victimes d'un malentendu. La question était adressée au ministre Dewael. Initialement, c'était le premier ministre et non le ministre Verwilghen qui allait y répondre à sa place.

03.06 **Pieter De Crem** (CD&V): Mijnheer de voorzitter, Verhofstadt, uw partijgenoot en eerste minister, zeg dat hij hierop niet zal antwoorden en dat er werd beslist dat een derderangsbevoegde, met name een staatssecretaris, een antwoord zou komen aflezen. Als u dat goed vindt, dan is dat heel goed, maar daarmee gaan wij niet akkoord.

03.06 **Pieter De Crem** (CD&V): Nous ne pouvons marquer notre accord sur ces remplacements en cascade.

De **voorzitter**: Ik neem daarvan akte.

Actualiteitsdebat **Débat d'actualité**

04 **Samengevoegde vragen van**

- de heer Francis Van den Eynde aan de minister van Buitenlandse Zaken over "de verkoop van F-16-gevechtsvliegtuigen" (nr. P1103)
- de heer Koen T'Sijen aan de minister van Buitenlandse Zaken over "de verkoop van F-16-gevechtsvliegtuigen" (nr. P1104)
- de heer Patrick De Groote aan de minister van Buitenlandse Zaken over "de verkoop van F-16-gevechtsvliegtuigen" (nr. P1105)
- de heer David Geerts aan de minister van Buitenlandse Zaken over "de verkoop van F-16-gevechtsvliegtuigen" (nr. P1106)
- de heer Pieter De Crem aan de minister van Buitenlandse Zaken over "de verkoop van F-16-gevechtsvliegtuigen" (nr. P1107)

04 **Questions jointes de**

- M. Francis Van den Eynde au ministre des Affaires étrangères sur "la vente d'avions de combat F-16" (n° P1103)
- M. Koen T'Sijen au ministre des Affaires étrangères sur "la vente d'avions de combat F-16" (n° P1104)
- M. Patrick De Groote au ministre des Affaires étrangères sur "la vente d'avions de combat F-16" (n° P1105)
- M. David Geerts au ministre des Affaires étrangères sur "la vente d'avions de combat F-16" (n° P1106)
- M. Pieter De Crem au ministre des Affaires étrangères sur "la vente d'avions de combat F-16" (n° P1107)

Eerst geef ik het woord aan de vraagstellers, daarna kunnen de fracties die geen spreker hebben tussenkomen.

04.01 Minister **Karel De Gucht**: (...) de heer De Crem natuurlijk.

De **voorzitter**: Dat zal van mij afhangen.

Wil de VLD-fractie een bijkomende vraag stellen tijdens de repliek?

M. Jean-Pol Henry pour le PS et M. Melchior Wathelet pour le cdH souhaitent intervenir dans les répliques. Quant au MR, personne ne demande la parole.

Ook de VLD wenst niet te repliceren.

Ik resumeer. De sprekers in de vragenronde zijn de heren Van den Eynde, T'Sijen, De Groote, Geerts en De Crem. Daarna volgt het antwoord van de minister, waarna er een repliek komt van PS en cdH.

Madame Nagy, le groupe ECOLO souhaite-t-il intervenir dans le débat? (*Non.*)
Je clos la liste.

04.02 Francis Van den Eynde (Vlaams Belang): Mijnheer de voorzitter, mijnheer minister, ik meen dat het Nederlandstalige gedeelte van dit land – op zijn minst – tijdens het weekend opgeschrikt werd door het merkwaardige bericht dat in een Pakistaanse krant verschenen was dat België zijn overtollige F-16-jagers zou verkopen aan die islamitische republiek, maar via de omweg van de Verenigde Staten.

Waarom waren wij verbaasd? In de eerste plaats waren we verbaasd, mijnheer de minister, omdat Pakistan, zoals u weet, zowat op voet van oorlog leeft met zijn buurstaat India. Het land heeft ook nogal wat problemen met een guerrillabeweging in de grensstreek tussen India en Pakistan, in Kasjmir. Het democratisch gehalte van Pakistan is, laten we zeggen, op zijn minst twijfelachtig. U kunt natuurlijk nog altijd zeggen dat het een prille democratie is, maar ik meen dat dat toch moeilijk aan te nemen is. Dat was de eerste vaststelling.

Tweede vaststelling was: wij verkopen niet rechtstreeks; wij verkopen via de Verenigde Staten.

Derde vaststelling was: maandag ontkende iedereen dat. Het verhaal werd ontkend door iedereen, althans door alle Vlaamse partijen. De Franstalige partijen zijn zeer zwijgzaam op dat vlak. Het pacifisme in dit land, zelfs het linkse pacifisme, vindt men blijkbaar alleen in Vlaanderen. Alle partijen ontkenden het, en de regering ook, en, mijnheer de eerste minister, u naar verluidt dinsdag in de commissie voor de Buitenlandse Zaken ook.

Mijn vragen zijn de volgende.

Ten eerste, hoe ontstaat dat verhaal? Hoe kan een journalist uit Lahore of Karachi of Islamabad plots weten dat wij een aantal F-16's hebben die overtollig zijn en dat wij die willen verkopen?

Ten tweede, hoe komt het dat men sprak over die Amerikaanse filière?

Ten derde, hoe komt het – want de Amerikanen hebben niets ontkend tot nu toe – dat de Amerikanen geïnteresseerd zouden zijn in onze overtollige F-16's, die voor hen schroot zijn en die zij in het beste geval, als zij ze al zelf willen gebruiken, kunnen opstellen in een museum voor industriële archeologie? Daar moet toch wat achterzitten?

04.02 Francis Van den Eynde (Vlaams Belang): Nous avons été surpris qu'un journal pakistanais annonce durant le week-end que la Belgique vendrait ses F-16 excédentaires au Pakistan. Ce pays vit sur le pied de guerre avec l'Inde et on peut douter de son caractère démocratique. La vente ne serait pas réalisée directement, mais par l'intermédiaire des États-Unis. Du côté francophone, c'est le silence radio et en Flandre, on dément tout.

Comment un journaliste pakistanais est-il au courant de notre intention de vendre des F-16? Pourquoi évoque-t-on une filière américaine? Pourquoi les États-Unis sont-ils intéressés par nos F-16 qui ne constituent en fait pour eux que de la ferraille? Le ministre peut-il garantir qu'une vente aux États-Unis ne sera également possible que sur la base d'un certificat d'utilisateur final? Qui dans ce pays a à tout le moins tenté de vendre des avions par l'intermédiaire du gouvernement?

Ten vierde, wat is dat voor een verhaal, wanneer wij weten dat wie wapens verkoopt in dit land – al waren het maar pistolen of geweren – moet beschikken over een certificaat van eindgebruik? Dat geldt uiteraard ook voor zware wapens van het leger. Kunt u ons waarborgen dat een verkoop, ook aan de Verenigde Staten, alleen maar kan gebeuren met een eindgebruikerscertificaat?

Ten vijfde, wie zit achter het verhaal? Wie heeft geprobeerd te konkelfoezen? U gaat mij niet wijsmaken dat dat bericht in Pakistan zomaar uit de hemel is gevallen. Er is ongetwijfeld vanuit dit land minstens geprobeerd vliegtuigen via de regering te verkopen aan Pakistan via een Amerikaanse filière.

04.03 Koen T'Sijen (sp.a-spirit): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, misschien is dit minidebat, deze vraag, een storm in een glas water. Het zou kunnen. Ik vond het, als lid van een meerderheidspartij, echter belangrijk om hier in dit halfroond enige duidelijkheid te scheppen.

Het is immers niet de eerste keer dat dit dossier naar boven komt. In augustus 2003 was er een vraag van Pakistan om F-16's te kopen. Dat is een feit. Er werd toen op geantwoord. Ik zeg echter steeds dat waar rook is vuur is.

Ik wil dus graag duidelijkheid. Ik wil daarover ook een aantal pertinente vragen stellen zodanig dat wij ook allemaal weten waar wij aan toe zijn.

Ten eerste, gaat de Belgische regering inderdaad F-16's verkopen? Om hoeveel F-16's gaat het dan en wat is de geschatte waarde van deze verkoop?

Ten tweede, welke landen zijn geïnteresseerd? Wie zijn de kandidaat-kopers voor onze F-16's? Welke landen komen voor de Belgische regering in aanmerking om die F-16's te kopen?

Ten derde, het gaat over de onderhandelingen. Is het zo dat er rechtstreeks of onrechtstreeks contacten geweest zijn met Pakistan? Is het zo dat er rechtstreeks of onrechtstreeks contacten geweest zijn met de Verenigde Staten om die F-16's eventueel langs die weg aan Pakistan te verkopen?

Ten vierde, het gaat over de wapenwet. Die ligt ons bijzonder na aan het hart. Ik wil wijzen op een aantal zaken die in die wapenwet heel duidelijk staan gestipuleerd, met name het eindgebruikerscertificaat. Als de Belgische regering van plan is om F-16's te verkopen, dan moet er een duidelijk eindgebruikerscertificaat zijn, dan moeten wij duidelijk weten waar ze uiteindelijk terecht komen.

Er is ook artikel 4 van die wapenwet. Ik hoef die wapenwet hier niet te declareren. U weet natuurlijk zeer goed waarover het gaat. U bent er ook bezorgd om. Het gaat over militair materiaal dat geleverd wordt aan landen die mensenrechten schenden en dat materiaal gebruiken voor binnenlandse onderdrukking, aan landen die in potentiële conflictgebieden leven enzovoort. Het zijn allemaal redenen om geen militair materiaal te verkopen aan landen die met dergelijke situatie geconfronteerd worden.

04.03 Koen T'Sijen (sp.a-spirit): Il s'agit peut-être d'une tempête dans un verre d'eau mais, en tant que membre d'un parti de la majorité, je veux la clarté dans ce dossier. En effet, le Pakistan a émis le souhait d'acheter des F-16 dès le mois d'août 2003.

Le gouvernement belge veut-il vendre des F-16? De combien d'appareils s'agit-il et quelle en est la valeur vénale totale estimée? Quels pays sont candidats à l'acquisition et lesquels entrent à cet égard en ligne de compte, d'après le gouvernement belge? Y a-t-il eu des contacts directs ou indirects avec le Pakistan et les États-Unis?

La loi sur les armes nous tient à cœur. Si le gouvernement belge veut vendre ces appareils, il faudra disposer d'un certificat d'utilisation finale explicite. L'article 4 de la loi énumère les motifs interdisant la livraison de matériel militaire à un pays déterminé. Après le séisme qui l'a ravagé, le Pakistan a besoin d'un autre type d'aide. En tant que puissance nucléaire, ce pays n'a pas signé le traité de non-prolifération et il est potentiellement en conflit avec l'Inde.

Pour toutes ces raisons, la vente ne peut donc avoir lieu. Je veux entendre très clairement et sans équivoque dans cet hémicycle qu'aucun F-16 ne partira pour le Pakistan.

Ik wil het nu ten gronde hebben over Pakistan zelf. Pakistan heeft op dit moment, na de aardbeving nood aan andere hulp. Pakistan is een nucleaire mogendheid en heeft het non-proliferatieverdrag niet ondertekend. Pakistan leeft op voet van een potentieel conflict met India. Dat zijn drie belangrijke redenen waarom het niet kan.

Ik ben begonnen met te zeggen dat het misschien een storm in een glas water is. Ik ga hier misschien in een welbekende oneliner een antwoord krijgen waarmee het dossier gesloten is. Ik zal u helpen. Ik wil graag een antwoord horen naar Amerikaans voorbeeld. Ik wil horen: "Read my lips, er gaat geen enkele Belgische F-16 naar Pakistan, langs welke weg of op welke manier dan ook." Dat wil ik hier vandaag vernemen, want wij hechten hieraan veel belang. Ik hoop dan ook op meer duidelijkheid.

04.04 Patrick De Groote (N-VA): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, ik zet even alles kort op een rijtje.

Amerika kondigt in maart aan 76 vliegtuigen aan Pakistan te zullen leveren. Minister Flahaut verkondigt vanuit Centraal-Afrika dat Pakistan inderdaad interesse heeft voor de Belgische F-16. Het kabinet reageert en maakt duidelijk dat het niet de bedoeling is om aan Pakistan te verkopen. Men geeft ook toe dat er technische besprekingen zijn geweest met de Amerikaanse autoriteiten en met Lockheed Martin over een terugkoop, zoals men dat noemt, van 20 F-16's. Dus geen verkoop, maar een terugkoop.

Al deze toestanden vind ik erg, te meer op een ogenblik dat men in Vlaanderen een solidariteitsactie organiseert voor de slachtoffers in Pakistan. Ik had gedacht dat men C-130's zou sturen met hulpgoederen in de plaats van F-16's.

Mijnheer de minister, zijn er inderdaad technische besprekingen met de Amerikaanse autoriteiten en het bedrijf Lockheed Martin over deze fameuze terugkoop geweest? Gezien onze militaire samenwerking met Nederland – wij worden op een zelfde lijn met Nederland gezet in het Pakistaanse tijdschrift – zou ik ook durven vragen of er ook onderhandelingen zijn geweest over deze problematiek met Nederland? Wat is voorts het Europese wapenexportbeleid tegenover Pakistan eigenlijk?

Ik citeer mevrouw Moerman: "Binnen de Europese Unie bestaat een zekere consensus om wapentuig naar India negatief te adviseren als het kan worden ingezet in conflictgebieden zoals de hoogvlakte van Kashmir". In tegenstelling daarmee lees ik in de krant dat het Brussels Parlement wapenuitvoervergunningen zelfs niet controleert. Men zegt dat bedrijven toelating kregen om voor 2,4 miljoen euro aan zware militaire apparatuur uit te voeren naar Indonesië en voor 8 miljoen euro naar Pakistan. In een andere krant las ik dat de VLD-ministers verontwaardigd reageren. Dat moet u mij eens uitleggen, mijnheer de minister.

04.05 David Geerts (sp.a-spirit): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de

04.04 Patrick De Groote (N-VA): Les États-Unis ont annoncé en mars la livraison de 76 avions au Pakistan. M. Flahaut déclare que les F-16 belges suscitent l'intérêt du Pakistan. Le cabinet a toutefois fait clairement savoir qu'il n'a pas l'intention de vendre des appareils à ce pays. On admet que des discussions techniques ont été menées avec les autorités américaines et l'entreprise Lockheed Martin sur le rachat de vingt F-16. Je déplore que ces discussions aient lieu au moment où la population pakistanaise touchée par le tremblement de terre a besoin de matériel de secours.

Les discussions techniques sur un rachat ont-elles effectivement eu lieu? Des négociations ont-elles également été menées avec les Pays-Bas, pays avec lequel nous assurons une coopération militaire? Quelle est en réalité la politique européenne en matière d'exportation d'armes vers le Pakistan?

Selon un journal, le Parlement bruxellois ne contrôlerait même pas les licences d'exportation d'armes. Des entreprises ont notamment été autorisées à exporter du matériel militaire lourd vers le Pakistan pour un montant de 8 millions d'euros. Quelle est en fin de compte la position du VLD dans ce dossier?

04.05 David Geerts (sp.a-spirit):

minister, ik vermoed dat het lang geleden is dat een bericht in een Pakistaanse krant zoveel emoties heeft losgemaakt in België. Eerlijk gezegd, toen ik het bericht las, gingen mijn haren rechtstaan. Op het ogenblik dat een solidariteitsactie – meer dan terecht – wordt gelanceerd om mensen te helpen die hun hebben en houden verloren zijn, lijkt het me een vrij immorele beslissing van de regering aldaar om militair wapentuig te kopen.

Ten tweede, enige voorzichtigheid is geboden. Wapens leveren aan landen zoals Pakistan zou kunnen leiden tot een nieuw Irak of een nieuw Afghanistan, zeker omdat Pakistan in een regio ligt waar een soort vreedzame coëxistentie heerst met India. De feiten inzake Kasjmir zijn reeds aangehaald.

Een derde element dat vragen doet rijzen, is de rol van de Amerikaanse overheid. Als ik het goed begrepen heb, verkopen we eerst aan de Amerikanen, die nadien zouden doorverkopen.

Mijnheer de minister, daarom kom ik tot de volgende drie vragen.

Ten eerste, zijn de onderhandelingen daadwerkelijk gevoerd met het oog op de uitvoer naar Pakistan?

Ten tweede, zijn er nog andere kandidaten die de overvloedige F-16's willen kopen? Wat mij betreft, is het geen probleem dat de toestellen worden verkocht, omdat bij een eventuele verkoop dat geld kan geïnvesteerd worden in de reorganisatie van ons Belgisch leger.

Ten derde, welke was de rol van de Amerikaanse overheid?

De **voorzitter**: Mijnheer Geerts, u was stipt op tijd.

04.06 Pieter De Crem (CD&V): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, tijdens de bespreking van de beleidsnota van de minister eergisteren, heb ik reeds de gelegenheid gehad hierover te spreken. Ik heb dat aan de Kamervoorzitter meegedeeld.

In dit dossier zijn er drie elementen. Ten eerste is er de wapenwet. De wapenwet is van toepassing. In juli 2003 hebben we de schabouwelijke vertoning meegemaakt waarbij de wapenwet werd geregionaliseerd om – laten we eerlijk zijn – de Fabrique Nationale van Herstal te laten overleven. Dat was de reden. Iedereen moest de ogen dichtdoen en de snavels sluiten. Het was een puur economisch dossier. Aan dat dossier was de regionalisering van de tabakswet gekoppeld, de tabakswet die er uiteindelijk voor moest zorgen dat Vlamingen nu mee zullen betalen voor de organisatie van de Formule 1-prijs van Francorchamps.

Wat was het voorspel? Alles draaide rond de prille democratie die zich ergens bevond tussen India en China en Nepal heette en in de zomer van 2002 het einde van AGALEV in de politiek heeft ingeleid. Ik herinner me collega Van der Maelen die in de internationale zaal voor een stemming met zitten en opstaan zijn ziel heeft verkocht en zijn minister niet kon overtuigen om de deal niet te laten doorgaan.

Het gaat over F-16's, waarvan we er 72 zouden herstellen en updaten. Er zijn er 18 bijgekomen. Ongeveer een klein honderdtal heeft gediend om SABCA in Franstalig België via de Staat te laten

Il est immoral qu'au moment où des actions de solidarité sont organisées au profit de la population pakistanaise, le gouvernement pakistanais décide d'acheter des armements militaires. Les livraisons d'armes à ce pays doivent être envisagées avec prudence, car elles pourraient créer un nouvel Irak ou un nouvel Afghanistan. La coexistence avec l'Inde est délicate et le problème du Cachemire est toujours bien réel.

Il me revient que les appareils devraient d'abord être vendus aux États-Unis qui les revendraient au Pakistan. Quel est le rôle des autorités américaines? Des négociations ont-elles été organisées en vue d'une exportation vers le Pakistan? Y a-t-il encore d'autres candidats?

04.06 Pieter De Crem (CD&V): La loi sur les armes, qui a été régionalisée en juillet 2003 pour assurer la survie de la FN Herstal, est d'application dans ce dossier. La régionalisation de la loi sur le tabac y était également liée. Elle devait permettre le cofinancement de l'organisation du Grand Prix de F1 de Francorchamps par les Flamands. L'accord conclu avec le Népal avait précédé ces événements. Il a fait mordre la poussière à M. Van der Maelen et a signifié la fin d'Agalev.

Ce dossier concerne des F-16. Nous devons réparer et moderniser 72 avions. Ce nombre a été augmenté de 18 unités pour assurer la survie de la Sabca wallonne aux frais du contribuable. Ces appareils sont actuellement devenus inutiles et doivent par conséquent être vendus.

overleven. Vandaag hebben die vliegtuigen geen zin meer en moeten ze verkocht worden.

Er is een zekerheid. De wapenwet blijft van toepassing. Ten eerste, er is een eindgebruiker. Die eindgebruiker moet conform de wapenwet altijd bekend zijn, ook al is er een tussenpersoon. Mijn vraag is de volgende. Indien er een verkoop komt, wie is de eindgebruiker? Is die bekend?

Ten tweede, de regering moet beslissen. Het is een in Ministerraad overlegd besluit dat zal toelaten de F-16's te verkopen.

Ten derde, we zijn betrappt. We zijn betrappt. Zoals collega's in onze fractie het zeggen: "deze deal was klaar", collega's van de sp.a. Ik merk dat collega T'Sijen knikt. De deal is nog steeds klaar. Hij is opgesteld, vertaald, onderhandeld en gekwantificeerd.

Mijn vraag is – en daarover wenst het Parlement duidelijkheid – of de deal plaatsvindt en zo niet, waarom niet, Indien hij wel plaatsvindt, op welk obscuur moment zal dat zijn?

Op die vragen heeft het Parlement vandaag recht op een antwoord.

De **voorzitter**: Mijnheer de minister, ik geef u een zekere spreektijd voor uw antwoord, maar u kunt ook bondig zijn als u dat wenst.

04.07 Minister **Karel De Gucht**: Mijnheer de voorzitter, ik begin met de woorden van collega T'Sijen: misschien is dit een storm in een glas water.

U moet weten dat de heer T'Sijen in een vorig leven de woordvoerder van zijn partij was en dus, met andere woorden, in perstermen spreekt. Als iemand van de pers zegt dat iets een storm in een glas water is, dan mag u ervan overtuigd zijn dat het inderdaad het geval is.

Mijnheer T'Sijen, ik moet u volledig gelijk geven. Het is inderdaad een storm in een glas water.

Het is geweten dat het ministerie van Defensie het niet ongenegen zou zijn als een aantal van de F-16's doorverkocht zouden kunnen worden. Dat is juist. Het is ook begrijpelijk, in die zin dat er een aantal overtollige vliegtuigen zijn.

Mijnheer De Crem, het is niet waar dat die vliegtuigen nutteloos zijn. U bent terzake niet volledig mee met de militaire strategie. Wij hebben enkele maanden geleden nog een eskadron – dat is toch de term, nietwaar mijnheer de voorzitter?

De **voorzitter**: Een eskadrille.

04.08 Minister **Karel De Gucht**: Dat is in het Frans, maar in het Nederlands is dat een eskadron, niet?

De **voorzitter**: Een smaldeel.

04.09 Minister **Karel De Gucht**: Een smaldeel! Wij hebben enkele maanden geleden dus een smaldeel F-16's naar Afghanistan

Qui sera l'utilisateur final en cas de vente? La décision appartient à l'ensemble du gouvernement. Il est évident qu'un accord secret a été dévoilé. Sera-t-il, oui ou non, exécuté? Le Parlement a aujourd'hui droit à une réponse.

04.07 **Karel De Gucht**, ministre: M. T'Sijen a raison: il s'agit d'une tempête dans un verre d'eau. Il est exact que la Défense n'est pas réticente à la vente de F-16. Quelques appareils sont en surnombre. Le fait que nous souhaitons récupérer de l'argent par le biais de ces ventes témoigne d'une bonne gouvernance. Il est par ailleurs inexact que les appareils sont inutiles.

gestuurd.

04.10 Paul Tant (CD&V): Twee blinden zien meer dan één oog, dat is duidelijk.

De **voorzitter**: Als dat van u komt, is dat zeker het geval.

04.11 Minister Karel De Gucht: Mijnheer De Crem, wij hebben enkele maanden geleden nog een smaldeel F-16's naar Afghanistan gestuurd op vraag van de NATO-operaties aldaar, om voor bescherming te dienen bij de organisatie van de verkiezingsverrichtingen. Dat die vliegtuigen nutteloos zouden zijn, is dus allesbehalve de waarheid.

04.11 Karel De Gucht, ministre: Il y a quelques mois, une escadrille de F-16 a été engagée en Afghanistan à la demande de l'OTAN dans le cadre de l'organisation des élections.

Maar er zijn er wel een aantal overtollig, en die willen we best kwijt, want dan recupereren we dat geld. Dat is toch goed beheer, nietwaar? Dat is rentmeesterschap.

04.12 Pieter De Crem (CD&V): (...)

04.13 Minister Karel De Gucht: Mijnheer de voorzitter, er hebben daarover gesprekken plaatsgevonden. Er zijn technische gesprekken geweest met de Verenigde Staten van Amerika.

04.13 Karel De Gucht, ministre: Nous n'avons jamais nié que des discussions techniques étaient menées avec les États-Unis. J'ai immédiatement confirmé ces informations dimanche. Il n'est toutefois pas question d'une vente. Le dossier n'a jamais été abordé au sein du gouvernement ou du cabinet restreint. Des discussions ont également eu lieu avec la Jordanie. Les exportations vers ce pays ne devraient pas poser de problème.

De heer Van den Eynde zei dat wij dat maandag ontkend zouden hebben. Ik heb zondag echter, nadat dat bericht in de pers verscheen en toen ik opgebeld werd, onmiddellijk gezegd dat er inderdaad technische gesprekken met de Verenigde Staten van Amerika plaatsvinden, alsook met andere landen, maar dat er momenteel geen sprake is van een verkoop. Het is ook nooit in de regering ter sprake gekomen, het is zelfs nooit ter sprake gekomen in het kernkabinet. Dat heb ik in zondag onmiddellijk en spontaan gezegd. Het klopt dus niet dat er maandag een ontkenning gekomen is of dat ik dinsdag in de commissievergadering een en ander ontkend zou hebben. Ik heb dat zondag onmiddellijk gezegd.

Si nous pouvons vendre les avions, nous le ferons, mais dans le respect de la loi sur les armes. Cette loi interdit les livraisons dans des pays en guerre et exige l'établissement d'un certificat d'utilisateur final. Si les armes sont vendues à un État membre de l'OTAN, ce certificat n'est pas nécessaire. Nous vérifierons néanmoins systématiquement qui est l'utilisateur final, par exemple par le biais de la formule appliquée par Lockheed Martin: pas de revente sans autorisation.

Mijnheer de voorzitter, dat is eigenlijk ook het enige dat ik daarover te zeggen heb: er zijn inderdaad technische gesprekken gevoerd met de Verenigde Staten van Amerika. Er zijn ook gesprekken met een ander land, met name met Jordanië en wat betreft de uitvoer zou dat geen probleem vormen.

Als we die vliegtuigen verkocht krijgen, dan zullen we dat doen, maar we zullen bij die verkoop de wapenwet respecteren. De wapenwet bepaalt inderdaad dat we niet mogen leveren aan landen die in een conflict verwickeld zitten en gaat er ook van uit dat er een certificaat van de eindgebruiker bij zou zijn.

Nu moet ik u wel zeggen dat dit certificaat van eindgebruiker er niet bij moet zijn wanneer het gaat over een verkoop aan een NAVO-lidstaat. Dat staat in onze afspraken. Desondanks echter, zelfs als dit zou gebeuren ten overstaan van een NAVO-lidstaat, zullen wij ons ervan vergewissen dat wij te allen tijde op de hoogte zijn van wie de eindgebruiker is. Dat kan bijvoorbeeld via een formule zoals die ook gebruikt is door Lockheed Martin. Als de vliegtuigen doorverkocht worden, moet men hun toestemming krijgen en moeten zij eigenlijk het certificaat van eindgebruiker afleveren. Dat is wat er gebeurd is.

Mijnheer de voorzitter, ingaand op uw uitdrukkelijke wens zal ik het kort houden. Het is inderdaad een storm in een glas water.

04.14 Francis Van den Eynde (Vlaams Belang): "Een storm in een glas water" zegt u, mijnheer de minister. Dat is gemakkelijk gezegd. Ik kan alleen vaststellen dat, ten eerste, zoals u zelf toegeeft, België graag van een twintigtal F-16's af zou raken. Ten tweede is Pakistan, een land waarvoor wij hier dekens en geld verzamelen om de slachtoffers van de aardbeving te helpen, op zoek naar gevechtsvliegtuigen. Ten derde hebben de Verenigde Staten van Amerika, bij monde van president Bush, Pakistan beloofd om gevechtsvliegtuigen te leveren, 76 stuks. Ten vierde is dezelfde president Bush, beter gezegd de Amerikaanse regering of de Verenigde Staten, geïnteresseerd in onze vliegtuigen.

U mag mij dan wel komen vertellen dat die vliegtuigen wat ons betreft nog zeer operationeel zijn, voor de normen die de Verenigde Staten hebben voor hun vliegtuigen is dat industriële archeologie. Wanneer zij dat willen kopen, is dat niet voor zichzelf. Wanneer u mij nu komt vertellen dat er voor NAVO-landen geen eindgebruikerscertificaat hoeft maar dat u het desalniettemin zult vragen, dan heb ik, neemt u het mij niet kwalijk, de grootste twijfels over dat verhaal. Ik heb de indruk dat het verhaal stinkt en dat de regering of ten minste één minister betrapt is op een handeltje – ik kan het niet anders zeggen – dat niet in het daglicht mag komen. Dat is iets waarover het Parlement inderdaad meer moet weten.

Ten slotte dit nog, mijnheer de voorzitter, collega's. Tot hiertoe is de essentie van het debat volledig gevoerd in het Nederlands. Ik weet wel dat slechts twee Franstalige collega's het woord zullen voeren, maar de ethische regeringsnormen lijken mij tot hiertoe echter vooral een Vlaamse bekommernis te zijn. Daar zijn wij fier op.

04.15 Koen T'Sijen (sp.a-spirit): Mijnheer de minister, gelijk hebben is natuurlijk altijd prettig, maar men moet ook nog gelijk krijgen. Als ik spreek over een storm in een glas water, hoop ik dat ik daar gelijk in krijg.

U hebt heel duidelijk de contouren geschetst en de elementen waarmee rekening moet worden gehouden indien dergelijke verkoop plaatsvindt, met name het eindgebruikerscertificaat en de wapenwet. Die geven wij niet op. U hebt een aantal geruststellende woorden gesproken, maar ik blijf erbij: er werd onderhandeld en er zijn contacten geweest. In dit opzicht zijn wij misschien niet wantrouwig, maar toch. Ik wil erop wijzen dat wij dit dossier in de regering nauwgezet zullen opvolgen. Indien er F-16's worden geleverd aan landen als Pakistan of andere met een gelijkaardig predikaat, dan is er een probleem. Ik vertrouw echter op uw uitleg en op uw handelwijze. Ik hoop dat dit een storm in een glas water zal blijven en dat geen enkele Belgische F-16 naar Pakistan gaat of naar een gelijkaardig land.

04.14 Francis Van den Eynde (Vlaams Belang): Le ministre reconnaît que la Belgique souhaite se défaire d'une vingtaine de F-16. Nous collectons des fonds et des couvertures pour venir en aide aux victimes du tremblement de terre au Pakistan mais, dans le même temps, ce pays est à la recherche d'avions de combat. Le président Bush a promis de livrer 76 appareils au Pakistan. Son intérêt pour nos F-16, qui constituent des vestiges industriels eu égard aux normes américaines, signifie qu'il ne compte pas les affecter à un usage propre.

Je doute que le ministre entende demander un certificat d'utilisateur final pour une livraison à des pays de l'OTAN. Le gouvernement ou l'un de ses ministres s'est fait prendre en flagrant délit de pratiques obscures. Le Parlement doit obtenir des clarifications dans ce dossier.

Le débat a jusqu'à présent été mené exclusivement en néerlandais. La gouvernance éthique me paraît pour l'heure une préoccupation principalement flamande.

04.15 Koen T'Sijen (sp.a-spirit): J'espère effectivement qu'il s'agit d'une tempête dans un verre d'eau. En ce qui concerne le certificat d'utilisateur final et la loi sur les armes, nous restons sur nos positions. Le ministre a fait des déclarations rassurantes mais des négociations ont bel et bien eu lieu et cette réalité justifie que nous soyons vigilants. Nous suivrons de très près l'évolution de ce dossier au sein du gouvernement. Si la Belgique fournit tout de même des F-16 au Pakistan ou à des pays analogues, un problème se posera. Toutefois, je prête foi aux explications du ministre et fais confiance à l'approche qu'il entend suivre.

04.16 Patrick De Groote (N-VA): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, een storm in een glas water? Collega T'Sijen is verheugd dat hij gelijk krijgt, maar ik ben daar niet blij mee.

Ik stel een aantal bijkomende vragen. Vanwaar die berichtgeving, als er toch niets aan de hand is? Waarom zou Amerika – ik sluit mij nu aan bij de heer Van den Eynde – de F-16's van België kopen? Geef mij een goede reden waarom Amerika die F-16's nodig heeft. De enige reden is ze door te verkopen aan Pakistan. Dat is alles. In die zin hebt u kort geantwoord. Ik zal het ook kort houden. U hebt gesteld dat u er niet veel aan toe te voegen had. Ik denk dat we hier te maken hebben met een minister en een regering die vaak doen zoals de heer Flahaut, namelijk vaak zeggen: "I know nothing".

04.17 David Geerts (sp.a-spirit): Mijnheer de minister, de rol van de Amerikaanse overheid werd in uw antwoord niet toegelicht. Wat betreft de onderhandelingen met Jordanië, gebeuren deze rechtstreeks of via een derde partij?

04.18 Pieter De Crem (CD&V): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, het verhaal blijft hetzelfde. Het gaat over de doorverkoop van F-16's die op kosten van de Belgische belastingbetaler werden hersteld en die de Waalse industrie ten goede zijn gekomen. De wapenwet is van toepassing en de regering is betrapt. Dat is het verhaal.

De deal bestaat en ligt in een schuif op het departement Buitenlandse Zaken. Dat kan ook niet anders zijn. De minister zou er goed aan doen te zeggen dat die deal er was en dat hij deze niet zou laten doorgaan. Hij gebruikt de omgekeerde redenering en zegt dat de deal er nog niet is. Ik zeg u dat hij er was. Waarom? Sinds de regionalisering van de wapenwet is er nog één minister bevoegd voor de voorbereiding van een dossier met betrekking tot wapenexport, en dat bent u. Vroeger was dat de minister van Buitenlandse Zaken en, indien ze tot een verschillende taalrol behoorden, de minister van Buitenlandse Handel. Dat werd bij de regionalisering allemaal doorgespoeld. U bent als enige verantwoordelijk voor de voorbereiding en de afwikkeling van het dossier.

Ik zeg u, collega's van sp.a en spirit: let op uw ganzen en geloof het verhaal niet. Ik zeg u dat de deal gesloten was. Het komt er voor u nu op aan die deal niet te laten doorgaan. Hij mag niet doorgaan, in de eerste plaats om ethische redenen want het gaat om vliegtuigen van België die op kosten van de Vlamingen werden gerepareerd bij SABCA. Ten tweede, het is ondenkbaar dat die vliegtuigen naar een totalitaire islamitische dictatuur worden gestuurd. Ten derde, de regering past een Pontius Pilatus-houding toe en zegt dat zij "het niet geweten heeft".

De wapenwet bestaat en moet worden gerespecteerd. Wij zullen de prille democratiereflex toepassen. Het is een schande dat zoiets zelfs maar mogelijk zou zijn, na al wat we in de zomer van 2002 hebben meegemaakt.

04.19 Jean-Pol Henry (PS): Monsieur le président, je partage

04.16 Patrick De Groote (N-VA): M. T'Sijen se réjouit d'obtenir gain de cause mais pas moi. S'il ne se passe rien, pourquoi alors cette information? Les États-Unis n'achètent des F-16 belges que pour les revendre au Pakistan. En attendant, le ministre De Gucht et le gouvernement disent qu'ils ne sont au courant de rien, adoptant ainsi le comportement habituel du ministre Flahaut.

04.17 David Geerts (sp.a-spirit): Le ministre n'a pas expliqué le rôle des autorités américaines lors des négociations. Celles-ci sont-elles menées directement avec la Jordanie?

04.18 Pieter De Crem (CD&V): La loi sur les armes doit être appliquée dans son intégralité. On a malgré tout voulu vendre des F-16 et le gouvernement a été pris sur le fait. L'accord existait effectivement et le ministre aurait mieux fait de l'admettre. Depuis la régionalisation de la loi sur les armes, seul le ministre des Affaires étrangères est compétent pour la préparation et le traitement des dossiers d'exportation d'armes. Le sp.a et spirit feraient mieux de ne pas croire cette histoire. Ils doivent veiller à ce que l'accord soit annulé. Il s'agit d'avions qui ont été réparés en Wallonie avec l'argent des Flamands et sont exportés vers une dictature islamiste totalitaire. Le gouvernement s'en lave une fois de plus les mains, mais nous ne voulons pas d'un nouveau dossier Népal.

04.19 Jean-Pol Henry (PS): Ik

l'opinion de ceux qui ont dit que c'était "beaucoup de bruit pour pas grand-chose".

Il est fatigant en politique de toujours répéter la même chose.

D'abord, le ministre des Affaires étrangères s'était exprimé publiquement en commission des Relations extérieures, il y a deux jours. Monsieur le ministre, vous aviez donné alors la même réponse à tous les membres présents, dont M. De Crem et moi-même, la même réponse qui nous satisfait.

Doit-on ou ne doit-on pas vendre ces avions? S'il existe une opportunité sur le plan budgétaire de pouvoir faire un bénéfice en vendant ces avions F-16, pourquoi ne pas la saisir?

Est-il encore interdit de téléphoner avec les Etats-Unis? D'après vous, qui plaidez pour un renforcement des relations avec les Etats-Unis, est-ce qu'un ministre, est-ce qu'un gouvernement ne pourrait pas téléphoner demain avec des représentants de l'armée américaine? Est-ce interdit? Est-ce interdit de vendre des avions à des pays amis, à des pays de l'OTAN, à des pays candidats à l'OTAN, à des pays de l'Union européenne?

Monsieur De Crem, nous avons effectué beaucoup de missions pour des pays qui, pourtant membres de l'OTAN, ne sont pas encore suffisamment équipés sur le plan militaire, notamment en aviation. Mais parce qu'un journaliste a écrit cet article, vous vous mettez immédiatement à fantasmer!

Pourquoi ne pas prendre des contacts? Comme l'a dit le ministre des Affaires étrangères, il conviendrait simplement de mettre des conditions vis-à-vis de l'acheteur réel, d'indiquer l'usage et la terminaison finale de ce contrat.

A vous entendre, mes chers collègues flamands, je me demande quelle serait la réaction de certaines entreprises flamandes d'armement si elles ne pouvaient pas fournir de matériel aux Etats-Unis ou si, à cause de vos fantasmes, elles devaient fermer leurs portes demain!

De **voorzitter**: Ik zeg hem dat het hier gaat om replieken op zijn antwoord en dat het laatste woord, wat het antwoord ook weze, behoort aan de Kamer. Dat heb ik uitgelegd.

Ik geef nu het woord aan de heer Wathelet.

04.20 Gerolf Annemans (Vlaams Belang): Heeft de minister hier niets op te zeggen? Dat is mijn vraag.

De **voorzitter**: Ik houd mij niet bezig met de inhoud van het antwoord van de minister.

04.21 Melchior Wathelet (cdH): Monsieur le ministre, nous avons bien entendu votre réponse. Des négociations ont eu lieu, vous l'avez concédé. En même temps, vous avez pris, aujourd'hui, un engagement assez ferme afin que ces contrats et éventuelles négociations puissent être menés à bien dans un climat le plus serein possible. Vous vous êtes engagé à respecter la loi sur les licences d'exportation d'armes pour tout contrat soumis à l'approbation de la Chambre. Vous avez vous même lancé une piste, selon laquelle le

vind ook dat hier veel geschreeuw en weinig wol geproduceerd wordt, en dat het erg vermoeiend is om wat je twee dagen geleden al in de commissie gezegd hebt, nog maar eens te moeten herhalen. Als we winst kunnen maken met de verkoop van die vliegtuigen, moeten we dat niet laten. Het is niet verboden om met de Verenigde Staten te telefoneren of vliegtuigen te verkopen aan een bevriende natie.

U ziet spoken uitgaande van de uitspraken van een journalist. U zou beter eisen dat we de met de uiteindelijke koper voorwaarden vastleggen in verband met het gebruik dat van de vliegtuigen gemaakt zal worden.

Als we geen materiaal meer zouden kunnen verkopen aan de Verenigde Staten, vraag ik me af wat er van bepaalde Vlaamse bedrijven zou worden.

04.21 Melchior Wathelet (cdH): Ik noteer dat de minister voornemens is om de reeds aangevatte onderhandelingen in een serene sfeer te laten verlopen en ze tot een goed einde te brengen. Voorts heeft u beloofd dat u voor elke overeenkomst die

"end user" devait être connu ou une clause insérée permettant à la Belgique d'être systématiquement consultée et de marquer son désaccord si le "end user" n'était pas suffisamment respectable ou si son but était d'alimenter un conflit existant. Pour moi, la meilleure manière de veiller au bon déroulement de ces négociations, si elles doivent avoir lieu, est qu'elles puissent être menées dans un climat le plus serein possible en fonction des engagements que vous avez, aujourd'hui, formellement pris à la Chambre.

door de Kamer moet worden goedgekeurd, de wet op de vergunningen voor wapenleveringen zal naleven. Daarnaast reikt u een nieuw denkspoor aan dat inhoudt dat de "end user" moet gekend zijn of dat in de overeenkomst moet worden opgenomen dat België systematisch moet worden geraadpleegd en kan weigeren een overeenkomst uit te voeren indien de "end user" onvoldoende betrouwbaar is of de wapens aan conflictgebieden zou leveren.

04.22 Philippe Monfils (MR): Monsieur le président, je ne comptais pas intervenir, mais je ne peux quand même pas rester immobile quand j'entends M. De Crem une fois de plus cracher sa haine envers les Wallons. Cela devient insupportable!

M. De Crem est très fâché parce qu'un jour ou l'autre, on vendra des F-16. Pourquoi est-il fâché? Simplement parce que la déclaration gouvernementale, qu'il a lue ou non, mais en tout cas qu'il n'a pas votée puisqu'il siège dans l'opposition, stipule très clairement que les 90 appareils dont nous disposons actuellement passeront à 60 en 2015 et que d'ici-là, nous commencerons à en vendre autant que possible. Nous sommes d'ailleurs en retard par rapport au planning de vente. Pourquoi? Parce que la Force aérienne estime que 60 appareils suffisent à exécuter les obligations de l'OTAN.

Quand j'entends que les avions servent uniquement à aider la SABCA ou autres, je rappellerai, monsieur De Crem, que des sociétés telles Barco, OIP, etc., sont très contentes en Flandre de bénéficier des contrats d'armement. Pour le reste, je suis extrêmement satisfait également que la matière de vente non militaire ait été régionalisée.

Pour l'instant, en tout cas, je vous rappelle, monsieur De Crem, que l'armée est toujours nationale, que les achats se font au plan national et que je sache, il y a des avions en Flandre. Des hélicoptères Seaking sont basés à Coxyde et les Wallons ne s'étonnent pas de ce que le fonctionnement des hélicoptères Seaking soit plus important du côté flamand que du côté wallon, notamment au niveau des frais de maintenance et autres.

Par ailleurs, monsieur le président, je me tiens à la loi de 2003. Ne croyons pas d'ailleurs que les 15 ou 20 appareils qui iront au Pakistan ou ailleurs seraient décisifs. A ma connaissance, l'armée pakistanaise possède trois douzaines de F-16, 200 MIG modernisés et 160 Mirage. La question n'est pas là. La loi est la loi. En 2003, des dispositions ont été prises. Le jour où un problème de vente se posera, nous vérifierons si l'accord de vente entre dans le cadre de la loi de 2003. Dans l'affirmative, la vente sera interdite; dans le cas contraire, elle sera permise et nous vendrons alors les F-16 dans les conditions indiquées par le ministre des Relations extérieures, dont je partage entièrement la position.

04.22 Philippe Monfils (MR): Ik kan niet onverschillig blijven bij de hatelijke opmerkingen van de heer De Crem ten aanzien van de Walen! Hij kan het niet laten en we krijgen er genoeg van. Hij ergert zich over de verkoop van de F-16's, enkel en alleen omdat in de beleidsverklaring die hijzelf niet heeft ondertekend, duidelijk staat dat 30 van de 90 F-16's van Landsverdediging tegen 2015 zullen verkocht worden. De luchtmacht is immers van oordeel dat ze ook met 60 toestellen haar NAVO-verplichtingen zal kunnen nakomen.

Ik wil de heer De Crem erop wijzen dat ook Vlaamse bedrijven zoals Barco van de wapencontracten profiteren. Voor het overige ben ik tevreden dat de verkoop van niet-militair materiaal geregionaliseerd werd.

Mijnheer De Crem, het leger is nog steeds een nationale instelling. De aankopen zijn een nationale bevoegdheid en de Walen maken zich niet druk over de Seaking-helikopters op de basis van Koksijde!

Het Pakistaanse leger beschikt trouwens al over 36 F-16's, 200 gemoderniseerde Migs en 160 Mirages.

In 2003 hebben we een regelgeving uitgewerkt en als er zich problemen mochten

voordoen, zullen we onderzoeken of de verkoopovereenkomst de wet van 2003 niet schendt. In elk geval zal de verkoop doorgaan onder de voorwaarden die de minister van Buitenlandse Zaken heeft geschetst. Ik deel zijn standpunt volledig.

04.23 Minister **Karel De Gucht**: Mijnheer de voorzitter, ik zal alleen een paar technische antwoorden geven.

De heer De Crem zegt dat ik daarvoor bevoegd ben, sinds de regionalisering van de wapenwet. Dat is niet waar. Sinds de regionalisering zijn de Gewesten bevoegd voor de uitvoer van wapens en aanverwant materieel, met uitzondering van de uitvoer met betrekking tot het leger en de politie. Het federale niveau is dus nog altijd daarvoor bevoegd. Het is de regering die de eventuele exportvergunningen aflevert. Mijnheer De Crem, er moet een regeringsbeslissing zijn over een dergelijke verkoop. Ik heb u gezegd dat het nooit ter sprake gekomen is in de regering. Het is zelfs nooit in het kernkabinet ter sprake gekomen. Ik heb nooit een dossier voorbereid. Ik heb, met andere woorden, niet een dossier opnieuw in mijn lade gelegd, want er is er nooit een geweest. Ik denk dat ik daarover moeilijk duidelijker kan zijn.

Wij zullen de wapenwet onverkort uitvoeren. Dat is ook de plicht van de regering.

Pour terminer, je dirai à M. Henry que je n'ai pas téléphoné aux Américains.

04.24 **Francis Van den Eynde** (Vlaams Belang): Het zal zeer kort zijn, mijnheer de voorzitter.

Ik kan op het einde van dit debat alleen maar vaststellen dat wat ik daarstraks zei, overeenstemt met de waarheid. Alleen Franstaligen hebben op dit vlak de politiek van de regering verdedigd. Zij vonden unaniem dat er geen vuiltje aan de lucht is. Mijnheer de minister, u vertegenwoordigt de regering maar u wordt in dit geval zonder enige aarzeling gesteund door de Franstaligen terwijl de Nederlandstaligen veel twijfels koesteren.

Een Pakistaanse krant die zo'n bericht brengt, haalt dit ergens. Als we weten dat er inderdaad sprake is van een verkoop aan de Verenigde Staten - die Pakistani weten dat ook - dan is daar wel een vuiltje aan de lucht. Ik ben ervan overtuigd dat er inderdaad onderhandeld werd om die vliegtuigen via de Verenigde Staten naar Pakistan door te sassen.

De **voorzitter**: Ik heb de minister verwittigd dat het Parlement het laatste woord heeft.

04.25 **Pieter De Crem** (CD&V): Mijnheer de voorzitter, aan u en aan de minister zou ik het volgende willen zeggen.

Ten eerste, de heer Henry heeft een belangwekkende verklaring afgelegd. Ofwel heeft de minister gelijk, ofwel heeft de heer Henry

04.23 **Karel De Gucht**, ministre: Je me dois de corriger M. De Crem. Les exportations d'armes sont une matière communautaire depuis la régionalisation de la loi sur les armes, à l'exception toutefois du matériel de la police et de l'armée pour lequel le gouvernement fédéral doit délivrer une licence d'exportation. Je n'ai toutefois jamais reçu ni préparé de dossier sur la vente de F-16 et le sujet n'a jamais été évoqué au sein du gouvernement.

Je vous donne à tous l'assurance que nous appliquerons strictement la loi sur les armes.

De heer Henry kan ik antwoorden dat ik niet met de Amerikanen heb gebeld.

04.24 **Francis Van den Eynde** (Vlaams Belang): Il est étonnant de constater que tous les parlementaires francophones soutiennent le gouvernement et croient qu'il n'y a aucun problème. Les Flamands quant à eux ont leurs doutes et à juste titre: le journal pakistanais qui a évoqué cette livraison d'armes doit tout de même tenir ses informations de quelque part. Il est clair pour moi que des négociations en vue d'une vente sont en cours.

04.25 **Pieter De Crem** (CD&V): Soit c'est M. De Gucht qui a raison, soit c'est M. Henry. Ce dernier a dit clairement qu'il y a un accord et que la transaction aura

gelijk. Een van beide, om een parlementaire boutade te parafraseren, lieu.
 liegt. Een van beide liegt.

Wat zegt de heer Henry immers? De heer Henry beweert dat er een akkoord is en dat de deal doorgaat.

04.26 Jean-Pol Henry (PS): Enfin, ik zal het in het Nederlands zeggen. Dan begrijpt u het misschien.

04.26 Jean-Pol Henry (PS): Je puis également le dire en néerlandais, dans ce cas vous le comprendrez peut-être.

04.27 Pieter De Crem (CD&V): Cher collègue, je vous ai parfaitement compris, je ne dois pas me laver les oreilles. Vous avez insisté sur l'existence d'un accord et vous avez dit que le ministre des Affaires étrangères était susceptible de l'exécuter.

04.27 Pieter De Crem (CD&V): Ik heb u perfect begrepen!

U heeft op het bestaan van een akkoord gewezen en verklaard dat de minister van Buitenlandse Zaken het kan uitvoeren.

Ik kom tot een tweede zaak, die wel belangrijk is. De minister van Buitenlandse Zaken neemt een loopje met de interpretatie van de wapenwet. Misschien is hij nog een beetje in verwarring, zoals hij dat was bij de terminologie omtrent eskadrons en smaldelen. Het is wel zo dat hij, enkel en alleen hij, bevoegd is voor de voorbereiding van een dergelijk dossier. Het dossier bestaat. Met andere woorden, de minister van Landsverdediging heeft, eens te meer, voor zijn beurt verkocht. In naam van mijn fractie, alsook in naam van de sp.a-spirit-factie, wil ik absolute duidelijkheid. Wat is er hier gebeurd? Ik zal ook volgende week interpellieren, om collega's Van der Maelen en T'Sijen een beetje gemoedsrust te kunnen bezorgen.

Étant donné que la préparation de ce type de dossiers relève exclusivement du ministre des Affaires étrangères, il est évident que le ministre de la Défense a agi prématurément. Pourrait-on m'éclairer sur la chronologie exacte des événements?

Ten derde, collega Monfils heeft hier gezegd dat ik de Walen heb aangevallen. Ik heb de Walen helemaal niet aangevallen. Ik heb gewoon gezegd dat de wapenwet geregionaliseerd is, dat er 72 F-16's gemoderniseerd moesten worden, dat er nog eens 18 F-16's bijgekomen zijn, dat ze allemaal bij SABCA gemoderniseerd werden, dat ze nu verkocht worden aan het buitenland en dat dat met andere woorden een verkapte vorm van subsidie is.

M. Monfils m'accuse d'attaquer les Wallons. Tout ce que j'ai dit, c'est que la loi sur les armes a été régionalisée, que tous les F-16 ont été modernisés par la Sabca et qu'ils sont à présent vendus. Il s'agit en fait d'un subventionnement déguisé.

Cher collègue Monfils, je l'ai dit voici deux semaines: certains Wallons savent écrire et je pense à Mme Lizin, d'autres ne savent pas lire et je pense à M. Jean-Marie Happart. Maintenant, il y en a qui font rire et vous, monsieur Monfils, vous êtes de ceux-là!

Sommige Walen kunnen schrijven, zoals mevrouw Lizin. Andere Walen kunnen niet lezen, zoals de heer Happart. En dan zijn er nog Walen die ons aan het lachen brengen. Mijnheer Monfils, u bent er zo een!

*Het incident is gesloten.
 L'incident est clos.*

05 Samengevoegde vragen van

- de heer Dirk Van der Maelen aan de minister van Buitenlandse Zaken over "het transport van gevangenen door de Amerikaanse autoriteiten" (nr. P1094)
- de heer Eric Massin aan de minister van Buitenlandse Zaken over "het transport van gevangenen door de Amerikaanse autoriteiten" (nr. P1095)

05 Questions jointes de

- M. Dirk Van der Maelen au ministre des Affaires étrangères sur "le transfèrement de prisonniers par les autorités américaines" (n° P1094)

- M. Eric Massin au ministre des Affaires étrangères sur "le transfèrement de prisonniers par les autorités américaines" (n° P1095)

05.01 Dirk Van der Maelen (sp.a-spirit): Mijnheer de minister, samen met vele anderen klaarblijkelijk maak ik mij ongerust over de vele inbreuken tegen het internationaal recht die door het regime van George Bush zijn gepleegd sinds de war on terror werd afgekondigd. Er was natuurlijk de eerste grove inbreuk met de inval in Irak. Die was duidelijk in strijd met het internationaal recht. Sindsdien hebben we een opeenvolging gezien van feiten die onmiskenbaar een inbreuk betekenen op het internationaal humanitair recht of het internationaal oorlogsrecht. Er is Guantanamo, Abu Ghraib, het gebruik van fosforbommen en nu ook het transport van gevangenen naar een soort van vrijzones waar geen enkele fundamentele regel ter bescherming van gevangenen geldt.

Ik heb vastgesteld dat in de voorbije dagen en weken van verschillende zijden bezorgdheid is geuit over de opeenvolgende inbreuken tegen het internationaal recht. De ministers van Buitenlandse Zaken van de Europese Unie hebben een brief geschreven. Wat ik echter totaal niet aanvaard, is dat wij, noch de publieke opinie mogen weten wat er in die brief staat. De commissaris voor de Mensenrechten van de Raad van Europa heeft zijn bezorgdheid uitgesproken. Hij heeft melding gemaakt van eventuele inbreuken die in Kosovo zouden zijn gepleegd. Uw collega, de Nederlandse minister van Buitenlandse Zaken Bot, die u toch niet kunt verdenken van onsympathieke gevoelens tegenover de Verenigde Staten, heeft melding gemaakt van het feit dat het bijvoorbeeld de moeite waard zou zijn om te onderzoeken of in Afghanistan niet hetzelfde soort van inbreuken is gepleegd. Uw collega Bot heeft zelfs gezegd - ik verwacht dit niet - dat zijn land een opklaring op dit vlak door de Verenigde Staten in de balans zal leggen met de verdere deelname van Nederlandse troepen in Afghanistan.

Ik zou wel graag hebben dat de radiostilte in België op dit vlak wordt doorbroken. Ik zou graag in uw antwoord horen dat een en ander niet kan. Als wij vrede en veiligheid in de wereld willen waarborgen, is een essentiële voorwaarde daarvoor dat alle landen, hoe groot of klein ze ook zijn, respect betonen voor het internationaal recht.

05.02 Eric Massin (PS): Monsieur le président, monsieur le ministre, je ne reprendrai pas les propos tenus par M. Van der Maelen.

Il est vrai que l'on peut comprendre les raisons pour lesquelles les Etats-Unis et en particulier la CIA décident de faire voyager des prisonniers parce que des décisions sont intervenues. En outre, des prisonniers sont détenus à Guantanamo et certaines dispositions internationales doivent être respectées. Dans ce genre de cas, on essaie de trouver un facteur d'extranéité et de déplacer certains détenus en les envoyant, notamment vers des pays de l'Est où il existe malheureusement parfois des zones de non-droit. On crée donc des prisons secrètes et on y fait transiter ces personnes.

D'après les informations divulguées par la presse, des avions sont commandités, soit directement par la CIA, soit par des organismes proches de cette dernière. Il faut savoir que des prisons, où les droits de l'homme ne sont pas respectés, se trouveraient dans les pays de l'Est. Cela a d'ailleurs été plus ou moins reconnu. C'est ainsi que des

05.01 Dirk Van der Maelen (sp.a-spirit): Depuis le début de la 'guerre contre le terrorisme', les violations du droit international par l'administration Bush sont légion. Après l'invasion de l'Irak, les scandales à Guantanamo et Abu Graib et l'utilisation de bombes au phosphore, il apparaît maintenant que les États-Unis transfèrent des prisonniers vers des zones franches où aucun droit et aucune règle ne sont d'application.

Les ministres des Affaires étrangères de l'UE ont déjà réagi, dans un courrier dont nous aimerions d'ailleurs prendre connaissance. Le commissaire aux Droits de l'Homme du Conseil de l'Europe a mentionné de possibles violations des droits de l'homme au Kosovo et le ministre néerlandais, M. Bot, exige une enquête sur d'éventuelles violations en Afghanistan.

J'espère que le ministre, M. De Gucht, va rompre aujourd'hui le silence radio de la Belgique et qu'il prendra position contre les procédés des États-Unis. Le respect du droit international est une condition pour la paix et la sécurité dans le monde.

05.02 Eric Massin (PS): Het is begrijpelijk dat de Verenigde Staten en de CIA in het bijzonder beslissen gevangenen te verplaatsen omdat er bepaalde beslissingen werden getroffen.

Daartoe tracht men gebruik te maken van de juridische toestand van de vreemdeling en brengt men de gevangenen onder andere over naar gebieden in Oost-Europa waar rechteloosheid heerst. In dergelijke gevallen worden de geheime gevangenschappen voor de doortocht van de gevangenen gebruikt.

transits ont lieu au-dessus de la Communauté européenne, donc de la France, de la Belgique, etc.

Ce genre de situation est très regrettable, d'autant que si chacun est d'accord pour condamner le terrorisme, chacun souhaite aussi que la lutte contre ce dernier s'effectue dans le respect des règles internationales. Je pense ici en particulier aux Etats-Unis. D'ailleurs, votre collègue européen, M. Jack Straw, a demandé aux Etats-Unis de lui fournir des explications claires et précises concernant non seulement l'existence de ces prisons mais aussi le transit des prisonniers.

Monsieur le ministre, je voudrais vous poser quatre questions:

1. La Belgique a-t-elle été sollicitée par les Etats-Unis pour le transport de prisonniers, voire pour le survol de son territoire? Cette question me semble primordiale.
2. Disposez-vous d'informations sur les éventuelles explications des Etats-Unis quant à ces allégations?
3. Comment se positionne la Belgique en ce qui concerne les éventuelles sanctions évoquées par mon collègue Van der Maelen et développées par le commissaire Frattini? Il serait question d'une suspension de droit de vote au Conseil si un pays européen ne respectait pas les directives en la matière. Il me semble important de connaître la position de la Belgique à cet égard.
4. Comme vous le savez, nous aurons bientôt la visite de Mme Condoleezza Rice. Cette problématique sera-t-elle abordée à cette occasion?

Volgens de pers worden de vliegtuigen rechtstreeks door de CIA of onrechtstreeks via verwante organisaties gehuurd. In de Oost-Europese landen zouden zich gevangenen bevinden waar de mensenrechten met voeten worden getreden. De gevangenen zouden door het luchtruim van de Europese Gemeenschap en dus ook door het Belgische worden overgevlogen.

Dergelijke praktijken zijn betreurenswaardig. We moeten weliswaar terreurdaden streng afkeuren, maar daarbij mogen we de normen van het internationaal recht niet uit het oog verliezen. Dat geldt des te meer voor een wereldmacht zoals de Verenigde Staten!

De heer Jack Straw heeft de Verenigde Staten trouwens gevraagd om hem duidelijke en nauwkeurige uitleg te verschaffen over het bestaan van die gevangenen en het overbrengen van de gevangenen.

Ten eerste, hebben de Verenigde Staten België gevraagd mee te werken aan het gevangenentransport of om zijn luchtruim te mogen gebruiken?

Ten tweede, weet u meer over de uitleg die de Verenigde Staten hebben gegeven?

Ten derde, wat denkt België over de eventuele sancties die commissaris Frattini heeft voorgesteld? Het zou meer bepaald om het ontnemen van het stemrecht tijdens de Ministerraad gaan.

Tot slot, zal u deze kwestie tijdens het bezoek van mevrouw Condoleezza Rice aankaarten?

05.03 Minister **Karel De Gucht**: Mijnheer de voorzitter, er zijn de laatste dagen inderdaad een aantal berichten verschenen in de pers over verdachte vluchten die niet meteen identificeerbaar zouden zijn en waarbij de vraag rijst of het inderdaad zou gaan over het transport

05.03 **Karel De Gucht**, ministre: Il a effectivement été fait mention de vols suspects dans la presse. Il reste à savoir s'il s'agit du

van terroristen. Een tweede bedenking daarbij is of er op het Europese grondgebied geheime gevangenis­sen zijn waar deze terroristen zouden worden ondervraagd en waar onaanvaardbare procedures zouden worden gehanteerd.

Ten eerste, mijnheer Van der Maelen, het is niet zo dat het daarover in België windstil is. Ik denk dat dit niet juist is. Ik zeg niet dat u dat op een beschuldigende toon zegt, maar het is niet juist. Ik heb in een interview in Humo van deze week duidelijk gezegd wat ik daarover dacht en wat de krijtlijnen in dat dossier zijn. Die krijtlijnen zijn dat zoiets onaanvaardbaar is en dat het niet kan. Dat heeft niets te maken met de rechtstreekse toepassing van het internationaal recht. Een van de problemen is precies dat het internationaal recht op dit gebied een leemte vertoont. Wel van toepassing zijn uiteraard de algemene principes inzake de mensenrechten, maar het uitvoerbaar internationaal recht vertoont daar een leemte omdat het niet over officiële soldaten gaat en kan dus niet. Dat is totaal in strijd met onze Europese verdragen en ook in strijd met het Verdrag van Nice dat zelfs uitdrukkelijk in sancties voorziet wanneer een lidstaat zich tot dergelijke daden zou lenen. Ik heb daarvan dus in de meest duidelijke termen afstand genomen.

Ten tweede, de Ministerraad van Buitenlandse Zaken van vorige maandag heeft aan voorzitter Jack Straw gevraagd om een brief te schrijven aan mevrouw Rice over deze aangelegenheid om uitleg te vragen. Alle ministers hebben een kopie van die brief gekregen. Ik heb de brief niet bij en eerlijk gezegd lijkt het mij niet aangewezen hem voor te lezen. Ik kan u wel bevestigen dat die brief in de meest duidelijke termen uitleg vraagt en wenst dat de VS duidelijkheid verschaffen over die aangelegenheid. Die brief is een zeer goede weerspiegeling van de discussie die daarover heeft plaatsgevonden in de Raad Algemene Zaken.

Over de betrokkenheid van België is ons door de Amerikanen nooit iets gevraagd. Wij hebben vorige week vrijdag in de regering beslist om een onderzoek in te stellen om na te gaan of er eventueel vliegtuigen zouden zijn geland op een militaire dan wel een burgerlijke luchthaven in België, waarover vragen zouden kunnen worden gesteld. Voor de militaire luchthavens is het onderzoek afgerond en is er geen enkele reden om bij welke vlucht dan ook vraagtekens te plaatsen. Voor de burgerlijke luchthavens is er op dit moment geen enkele aanwijzing – ik kan niet bevestigen of dat al volledig afgerond is, want daar gaat het over veel langere lijsten – om aan te nemen dat een Belgische luchthaven zou zijn gebruikt voor eventueel dergelijke vluchten. Om vast te stellen of dit inderdaad het geval is geweest, zullen wij toch moeten wachten op het antwoord van de VS of verdere elementen in het dossier.

Ik denk dat dit dossier volgende week, wanneer mevrouw Rice in Europa is, onvermijdelijk ter sprake zal komen.

05.04 Eric Massin (PS): Monsieur le président, je remercie le ministre pour sa réponse. J'en ai pris bonne note. D'accord, rien ne permet d'affirmer qu'un aéroport belge ait été utilisé. Je demandais également ce qu'il en était du survol du territoire et quelle était la position de la Belgique concernant la proposition de sanctions du commissaire Frattini. Vous n'avez pas répondu à ces deux questions. À partir du moment où l'on développe des principes, il faut suivre cette

transport de terroristes vers des prisons secrètes.

La situation n'est absolument pas passée sous silence. Dans une interview que j'ai accordée avant-hier à "Humo", j'ai ébauché les limites de ce qui est permis et j'ai qualifié de telles pratiques éventuelles de totalement inacceptables. Le droit international présente certes une lacune, mais de telles situations constitueraient une grave atteinte aux droits de l'homme et seraient contraires aux traités européens.

En outre, le Conseil de ministres des Affaires étrangères a invité Jack Straw à demander des explications à Mme Rice. Il ne me paraît pas opportun de donner lecture de cette lettre ici, mais il affirme clairement que les États-Unis doivent fournir des explications en la matière.

En ce qui concerne l'implication éventuelle de la Belgique, les Américains ne nous ont jamais rien demandé. Le gouvernement a toutefois décidé vendredi de mener une enquête pour déterminer si des avions suspects se sont posés sur des aéroports militaires et civils belges. Ce n'était pas le cas pour les aéroports militaires. L'enquête est toujours en cours pour les aéroports civils, mais là non plus, on ne dispose pas d'indications en ce sens.

Nous attendons de nouveaux éléments dans ce dossier ainsi que les explications des États-Unis. Cette affaire sera certainement évoquée la semaine prochaine lors de la visite de Mme Rice en Europe.

05.04 Eric Massin (PS): Ik heb er nota van genomen dat geen gebruik werd gemaakt van een Belgische luchthaven. Maar hoe zit het met het vliegen over het grondgebied en de voorstellen van strafmaatregelen van commissaris

proposition qui me semble parfaitement logique.

Enfin, il me semble que le problème pourrait, à tout le moins, être évoqué à l'occasion de la visite de Mme Condoleezza Rice.

Fratini? Als men principes vooropstelt, is dat voorstel logisch. Ten slotte zou men dat probleem tijdens het bezoek van mevrouw Condoleezza Rice moeten kunnen aankaarten.

Le **président**: Je crois que le ministre a répondu à toutes ces questions, fût-ce de manière indirecte.

L'incident est clos.

Het incident is gesloten.

06 Question de Mme Jacqueline Galant à la ministre des Classes moyennes et de l'Agriculture sur "la réforme du secteur du sucre" (n° P1100)

06 Vraag van mevrouw Jacqueline Galant aan de minister van Middenstand en Landbouw over "de hervorming van de suikersector" (nr. P1100)

06.01 **Jacqueline Galant** (MR): Monsieur le président, madame la ministre, le 24 novembre dernier, le Conseil des ministres européens de l'Agriculture a adopté la réforme de l'organisation commune des marchés du sucre.

Cette réforme a des conséquences importantes, que ce soit sur l'ensemble de la filière du sucre belge, sur les revenus des planteurs et sur les pays en voie de développement.

- Quelle fut la position exacte de la Belgique dans toutes ces négociations?
- Quels éléments vous ont-ils amenée à prendre cette position?
- Qu'en est-il de la situation spécifique de la chicorée?

06.01 **Jacqueline Galant** (MR): Op 24 november jongleden heeft de Raad van de Europese ministers van Landbouw de hervorming van de organisatie van de suikermarkten goedgekeurd. Die beslissing zal zware gevolgen hebben voor de hele keten van de Belgische suikerproductie, voor de inkomsten van de planters en voor de ontwikkelingslanden. Welk standpunt heeft ons land ingenomen en op grond waarvan? Wat werd omtrent de cichorei beslist?

06.02 **Sabine Laruelle**, ministre: Monsieur le président, madame, comme vous l'avez dit, nous sommes arrivés à un accord sur la réforme de l'organisation commune des marchés "betterave-sucre" ce jeudi. Nous y sommes arrivés avec une très large majorité.

Il était important de réaliser cette réforme sur le sucre parce que l'initiative EBA se met en place à plein effet en 2009, parce que nous avons un panel contre nous à l'OMC, qui prend effet en mai 2006, et parce que le régime actuel se terminait en juin 2006. C'était aussi très important d'avoir cet accord en novembre parce que les négociations au niveau de l'Organisation mondiale du Commerce se dérouleront à la fin décembre 2005. Ce geste était important.

La position belge a été rencontrée à 80% au moins: nous sommes arrivés à une diminution du prix, non de 39% plus 10% de possibilités, mais à une diminution de 36% en quatre étapes. Le taux de compensation ne serait pas de 60%, mais de 64%. L'enveloppe affectée à la Belgique, telle que prévue en 2004, était de 62 millions d'euros; nous recevrons 84 millions d'euros.

En outre, comme vous l'avez souligné, un des grands points de la Belgique était de pouvoir réintégrer la chicorée dans le régime "betterave-sucre". La chicorée sera donc considérée de la même façon que la betterave.

06.02 **Minister Sabine Laruelle**: Het klopt dat we donderdag tot een akkoord kwamen over de gemeenschappelijke organisatie van de bieten- en suikermarkten. Die hervorming was om verschillende redenen noodzakelijk: in 2009 treedt het "Everything but Arms" (EBA)-initiatief in werking, we hebben vanaf mei 2006 binnen de WTO een aantal landen tegen ons, de huidige regeling liep hoe dan ook af in juni 2006 en eind december 2005 wordt binnen de WTO onderhandeld.

Er werd voor 80 procent aan het Belgische standpunt tegemoetgekomen: de prijsvermindering bedraagt minder dan 36 procent en zal in vier fazen tot stand komen. De compensatie bedraagt 64 procent. De financiële middelen voor ons land stegen van 62 tot 84

Un autre point très important concerne la chicorée: nous avons également pu convaincre la Commission d'accepter des restructurations partielles d'industries; elles obtiendraient 75% des montants. Nous avons également obtenu que 10% de ces montants au moins soient affectés aux agriculteurs et aux entrepreneurs agricoles touchés par cette restructuration partielle.

Nous avons aussi pu mettre en place des mesures pour éviter le commerce triangulaire dans le cadre de l'importation des pays les moins avancés et pour pouvoir utiliser à plein nos possibilités en matière d'exportations.

Nous avons de même réussi, pour la société Amylum, à améliorer le système relatif à l'isoglucose.

Même si cette réforme n'est pas appréciée par les agriculteurs, je crois que la Belgique, grâce à sa position médiane et néanmoins très constructive, a pu améliorer substantiellement le texte.

06.03 Jacqueline Galant (MR): Madame la ministre, comme vous l'avez souligné, ce sera une réforme difficile pour le secteur agricole. Au nom de mon groupe, je félicite les représentants belges, donc vous, madame la ministre, pour les efforts fournis durant cette négociation et pour avoir limité les dégâts pour le secteur.

miljoen euro. België zorgde er ook voor dat de cichorei opnieuw in de bieten-suikerregeling werd opgenomen. We hebben de Commissie er ook kunnen van overtuigen gedeeltelijke herstructureringen van de industrie te aanvaarden. Ten slotte werden maatregelen genomen om de driehoekshandel te vermijden en om ervoor te zorgen dat we van onze exportmogelijkheden gebruik kunnen maken.

De landbouwers stellen die hervorming misschien niet op prijs, maar België is er wel degelijk in geslaagd de tekst te verbeteren.

06.03 Jacqueline Galant (MR): Voor de sector wordt deze hervorming een zure appel. Ik feliciteer de Belgische vertegenwoordigers voor hun inspanningen tijdens de onderhandelingen en omdat ze erin geslaagd zijn de schade te beperken.

L'incident est clos.

Het incident is gesloten.

07 Question de M. Benoît Drèze au ministre de l'Emploi sur "le congé éducation payé" (n° P1102)

07 Vraag van de heer Benoît Drèze aan de minister van Werk over "het betaald educatief verlof" (nr. P1102)

07.01 Benoît Drèze (cdH): Monsieur le président, monsieur le ministre, tant du côté francophone que du côté néerlandophone, la presse de ce matin fait état de votre première décision en tant que ministre de l'Emploi, une décision qui nous heurte et qui contient un message contradictoire. En effet, un des axes importants de ce que je ne nommerai plus le "pacte" mais la "réforme" des générations est l'augmentation de la formation continuée en entreprise. Nous en étions à un effort financier représentant 1,3% de la masse salariale. Depuis des années, l'objectif est de 1,9%. On ne le sait pas encore assez mais je le répète: on vient d'apprendre que les efforts avaient diminué jusqu'à 1,1% en 2004. Dans ce contexte, votre première décision consiste à limiter les interventions du congé éducation payé à partir de septembre 2006.

Je suis évidemment conscient de l'existence d'un problème budgétaire: c'est l'objet de ma première question. Pouvez-vous préciser l'ampleur des difficultés budgétaires du fonds congé éducation? Deuxièmement, sachant que le financement est assuré pour moitié par une cotisation patronale et pour l'autre moitié par le gouvernement, avez-vous pris contact avec les partenaires sociaux, notamment à travers le Conseil national du travail, pour envisager une plus grande contribution des entreprises? Par ailleurs, avez-vous

07.01 Benoît Drèze (cdH): Uw eerste beslissing als minister van Werk is tegenstrijdig. Een van de belangrijke pijlers van de generatie"hervorming" is de uitbreiding van de middelen voor de voortgezette opleiding binnen de bedrijven: daaraan zou voortaan 1,9 in plaats van 1,3 procent van de loonmassa worden besteed. Nu vernemen we echter dat er in 2004 slechts 1,1 procent voor werd uitgetrokken. Bovendien beslist u om het betaald educatief verlof vanaf september 2006 terug te schroeven.

Met welke financiële moeilijkheden kampt het Fonds voor betaald educatief verlof? Dat fonds wordt voor 50 procent door werkgeversbijdragen en voor 50

envisagé au sein du gouvernement d'augmenter votre propre contribution afin de sortir par le haut et non pas par le bas de ce problème budgétaire?

07.02 **Peter Vanvelthoven**, ministre: Monsieur le président, monsieur Drèze, nous avons déjà eu l'occasion d'aborder ce sujet lors de la commission de mardi dernier. Comme vous le savez, le remboursement du congé éducatif payé est financé de deux façons. Je vais vous donner les chiffres. D'une part, il y a une subvention fixe de l'État qui, depuis l'opération d'épargne de 1994 a été fixée à 25.384.000 euros. Le coût restant du congé éducatif doit être couvert par une contribution spécifique de l'employeur pour la sécurité sociale. Cette contribution a déjà été fixée depuis des années à 0,04% de la masse salariale. Pour 2005, l'ONSS estime le revenu de cette contribution à 27.040.000 euros.

Je vous communiquerai un tableau indiquant les montants des perceptions effectives et des estimations de montants sur la base de la poursuite des tendances des trois dernières années connues. Vous noterez que le tableau montre que les besoins pour l'année scolaire 2003-2004 – l'année qui entre en compte pour le remboursement en 2006 – oscilleront autour de 80 millions d'euros. Par contre, si la politique reste inchangée, les bénéfices annuels seront de 55 millions d'euros environ. Nous constatons donc un problème de financement important. En tout cas, lors du conclave budgétaire 2006, nous avons obtenu que l'intervention de l'État passe de 25,4 à 84,4 millions pour 2006.

Donc, il s'agit d'une augmentation de 60 millions d'euros. Avec la part contributive de l'ONSS, les revenus totaux s'élèvent à 112,3 millions d'euros. Cela permettra même une certaine opération de rattrapage dans les remboursements.

Cependant, comme vous le savez, un effort somme toute modeste a aussi été demandé de la part du système. Pour la formation, à partir de l'année scolaire 2006-2007, le remboursement ne se fera plus sur la base du salaire actuel, plafonné à 2.000 euros pour les moins de 45 ans et à 2.500 euros pour les plus de 45 ans, mais bien sur la base d'un montant forfaitaire. En prenant par exemple un forfait de 15 euros par heure au lieu de la moyenne actuelle de 17,39 euros par heure, une économie d'environ 11 millions pourrait être réalisée.

Comme vous le savez, la loi-programme prévoit la base légale pour que ces forfaits s'appliquent à partir de l'année scolaire prochaine. Dans le projet d'arrêté royal que je prépare, et qui sera naturellement soumis à l'avis des organes consultatifs compétents, je propose d'appliquer un forfait de 15 euros par heure pour les moins de 45 ans et de 18 euros par heure pour les plus de 45 ans. Comme vous pouvez le remarquer, le gouvernement a donc veillé à ce que le système reste abordable par le biais d'une importante injection financière de la part des autorités ainsi que par le biais d'un effort modeste demandé au système, sans toucher à son fondement.

procent door de regering gefinancierd. Zal u een van beide partijen een grotere bijdrage laten leveren teneinde die moeilijkheden te verhelpen?

07.02 Minister **Peter Vanvelthoven**: We hebben dit onderwerp al in de commissie besproken. De terugbetaling van het betaald educatief verlof wordt op twee manieren gefinancierd: eerst en vooral is er een vaste subsidie van de overheid die 25 miljoen euro bedraagt. De overige kosten worden gedekt door een specifieke sociale zekerheidsbijdrage van de werkgevers, die op 0,04 procent van de loonmassa is vastgesteld. Voor 2005 raamt de RSZ die bijdrage op 27 miljoen euro.

Voor 2003-2004 is ongeveer 80 miljoen euro vereist. Bij een onveranderd beleid zal de jaarlijkse winst 55 miljoen euro bedragen: er is dus een aanzienlijk tekort. Tijdens het begrotingsconclaaf voor 2006 hebben wij verkregen dat de bijdrage van de overheid voor 2006 van 25,4 naar 84,4 miljoen euro wordt opgetrokken, dat wil zeggen dat er 60 miljoen euro bijkomt. Als we daar de bijdrage van de RSZ aan toevoegen, bekommen we een totaal van 112,3 miljoen euro.

Ook van het systeem zelf werd een inspanning gevraagd. De terugbetaling voor de opleiding zal vanaf 2006-2007 gebaseerd zijn op een forfaitair bedrag van 15 euro per uur, in plaats van de huidige 17,39 euro. Dat levert een besparing van 11 miljoen euro op.

De regering heeft er dus voor gezorgd dat het systeem betaalbaar blijft. Daartoe werd in een aanzienlijke financiële bijdrage van de overheden voorzien, waardoor het systeem zelf slechts een bescheiden bijdrage hoeft te leveren.

07.03 **Benoît Drèze** (cdH): Ai-je bien compris qu'en 2006, la part du

07.03 **Benoît Drèze** (cdH): In

gouvernement qui était de 25,4 millions va passer à 84,4 millions? Le gouvernement va-t-il augmenter sa contribution de 60 millions?

2006 zal het aandeel van de regering dus van 25,4 naar 84,4 miljoen euro worden opgetrokken.

Je regrette que n'ayons pas eu ces informations en commission car elles sont positives. Néanmoins, nous les vérifierons. S'il s'avère qu'elles sont exactes, l'effort du gouvernement est conséquent par rapport au pacte entre les générations.

Als die informatie juist is, levert de regering een belangrijke bijdrage tot de financiering van het Generatiepact.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

De **voorzitter**: Minister Demotte antwoordt op zijn laatste vraag in de Senaat. Hij is als laatste ingeschreven op onze lijst van ministers die moeten antwoorden.

Er zijn nog vragen van mevrouw Gerkens, mevrouw Dierickx, de heer Mayeur en mevrouw De Block. Mevrouw Douifi heeft ook nog een vraag gericht tot minister Dupont, die evenwel zal worden beantwoord door minister Demotte, indien zij dat goedvindt.

07.04 Pieter De Crem (CD&V): Mijnheer de voorzitter, in deze droeve parlementaire tijden zijn er nog mirakels, want vol luister en glorie verschijnt hier minister Verwilghen. Dat is toch wel ongelooflijk, collega's. Drie kwartier geleden moest u een hele heisa maken en moest de eerste minister zich hier in duizend bochten plooiën om de afwezigheid van de minister bevoegd voor energie te rechtvaardigen, en nu verschijnt hij hier. Ik stel voor dat mevrouw Creyf opnieuw komt, dat zij haar vraag stelt en dat zij een antwoord krijgt van de minister van Energie.

07.04 Pieter De Crem (CD&V): Alors qu'il y a trois quarts d'heure encore le président était obligé de se livrer aux pires contorsions pour justifier l'absence du ministre Verwilghen, ne voilà-t-il pas que celui-ci apparaît comme par magie! Je propose que l'on donne la possibilité à Mme Creyf de poser à nouveau sa question, cette fois directement au ministre.

De **voorzitter**: Mevrouw Creyf heeft nooit een vraag gericht aan de heer Verwilghen, maar wel aan de heer Dewael.

Le **président**: La question de Mme Creyf était adressée au ministre Dewael.

07.05 Pieter De Crem (CD&V): De heer Dewael was er niet. Nadien krijgt ze vanuit de diensten het antwoord dat de heer Verwilghen zou kunnen antwoorden, omdat het gaat om een vraag over zijn domein, namelijk kernenergie.

07.05 Pieter De Crem (CD&V): Oui, mais les services lui ont fait savoir que le ministre Verwilghen pouvait répondre.

De **voorzitter**: Neen, het is een vergissing. Verontschuldigd mij, ik heb mij ook vergist. De vraag van mevrouw Creyf was gericht aan de heer Dewael. Ik heb het hier bij mij. Ik weet niet waarom wij aan de heer Verwilghen gedacht hebben. Ik heb mij ook vergist. Ik beken dat. Ze heeft nooit de vraag gesteld aan de heer Verwilghen. Dat is het verschil.

Le **président**: Veuillez m'excuser, je m'étais également trompé tout à l'heure mais la question de Mme Creyf était adressée au ministre Dewael qui se trouve à l'étranger et qui est excusé.

07.06 Pieter De Crem (CD&V): Waarom denken wij aan de heer Verwilghen? Omdat het een verdraaid moeilijke historie is en omdat hij boel heeft met de eerste minister. Daarom denken wij aan de heer Verwilghen.

De **voorzitter**: Ik heb een mail gekregen. Ik wil hem aan de Kamer voorlezen: "Ik kan u meedelen dat de heer minister Marc Verwilghen vandaag niet aanwezig kan zijn in de Kamer voor de antwoorden op de mondelinge vragen, daar hij aanwezig dient te zijn op de Raad voor de telecom. Voor de beslissing van het wetsontwerp APETRA kan hij wel aanwezig zijn." We hebben ons allemaal vergist. Het was de heer Dewael, die wettig is verontschuldigd en vervangen. De heer Verwilghen had geen vragen van mevrouw Creyf.

Errare humanum est, perseverare in errore diabolicum.

07.07 **Pieter De Crem** (CD&V): Mijnheer de voorzitter, dat afgesloten zijnde, zou ik in de regeling van de werkzaamheden graag het woord nemen.

De **voorzitter**: Wilt u het nu doen? Als de heer Demotte binnenkomt, zal hij het woord krijgen. Wilt u uw vraag nu stellen? Dan kan ik dat afwerken. Ik wacht op minister Demotte.

07.08 **Pieter De Crem** (CD&V): Neen, ik zou liever wachten tot het vragenuurtje gedaan is.

De **voorzitter**: Dan moeten we nu een ogenblik wachten. Ik heb het al een paar keer gevraagd. Collega Demotte is op komst. Ik heb nog vijf vragen. Het vragenuurtje duurt nog lang. Met alle respect, maar het is een "vragentwee-uurtje".

Mijnheer de minister Verwilghen, welke twee ontwerpen staan er voor u op de agenda? Misschien kan ik ze straks, als de Kamer ermee akkoord gaat, in eerste orde afhandelen.

07.09 Minister **Marc Verwilghen**: Mijnheer de voorzitter, het eerste ontwerp heeft betrekking op punt 2 op de agenda, namelijk het wetsontwerp over de stockagemaatschappij.

De **voorzitter**: Ik ben aan het zoeken. Ik weet dat er twee wetsontwerpen zijn waarvan de behandeling bijna geen tijd in beslag zal nemen.

07.10 Minister **Marc Verwilghen**: Mijnheer de voorzitter, de twee ontwerpen zijn punt 2 en punt 5 op de agenda.

De **voorzitter**: Ik bekijk het. Als eerste punt op de agenda staat het heel belangrijke wetsvoorstel van Guy Swennen cs.

Ik zou eerst, zodra de mondelinge vragen zijn afgewerkt, de twee wetsontwerpen van minister Verwilghen willen behandelen. Het eerste ontwerp is het document nr. 2017/1 tot wijziging van het Wetboek van vennootschappen, waarbij blijkbaar geen problemen zijn. We zullen dat straks merken. Het tweede wetsontwerp betreft het ontwerp over de verplichte voorraad aardolie.

Le **président**: Je propose de traiter les deux points à l'ordre du jour nécessitant la présence du ministre Verwilghen, à savoir les points 2 et 5 des projets et propositions de loi, tout à l'heure avant le premier point. (Assentiment)

Als de heer Swennen ermee akkoord gaat, zou ik daarmee willen beginnen, alvorens de bespreking van het wetsvoorstel Swennen, als ik dat zo voltooid mag noemen, aan te vatten.

Wij gaan daarmee akkoord. Ik zal dat zo doen, zodra het vragenuurtje voorbij is.

Geen bezwaar? Aldus zal geschieden.
Pas d'observation? Il en sera ainsi.

Ik zal schorsen. Het is niet correct om de Kamer te laten wachten. Ik zal schorsen tot 16.15 uur, in de hoop dat tegen dan de heer Demotte ons heeft vervoegd. Hij is momenteel in de Senaat. De zitting wordt geschorst tot de voortzetting van het vragenuurtje om 16.15 uur.

En attendant l'arrivée du ministre Demotte, qui est pour l'instant retenu au Sénat, je suspends la séance jusqu'à 16.15 heures.

De vergadering is geschorst.
La séance est suspendue.

*De vergadering wordt geschorst om 16.06 uur.
La séance est suspendue à 16.06 heures.*

*De vergadering wordt hervat om 16.17 uur.
La séance est reprise à 16.17 heures.*

De vergadering is hervat.
La séance est reprise.

De **voorzitter**: Collega's, ik stel vast dat minister Demotte een heel gevraagd minister is, zowel in de Senaat als in de Kamer.

Comme il n'a pas le don d'ubiquité, il ne peut se trouver à deux endroits à la fois.

Monsieur le ministre, je vous souhaite la bienvenue. Je viens d'expliquer que votre présence était également requise au Sénat.

08 **Question de Mme Muriel Gerkens au ministre des Affaires sociales et de la Santé publique sur "la mise sur le marché du maïs transgénique" (n° P1096)**

08 **Vraag van mevrouw Muriel Gerkens aan de minister van Sociale Zaken en Volksgezondheid over "het in de handel brengen van transgene maïs" (nr. P1096)**

08.01 **Muriel Gerkens** (ECOLO): Monsieur le ministre, demain, le 2 décembre, le Conseil des ministres de l'Environnement va devoir se positionner sur une demande de mise sur le marché d'un maïs transgénique hybride, issu d'un croisement de deux maïs transgéniques, à savoir le MON 863 et le MON 810.

En toute logique, le Comité de biosécurité a dû vous rendre un avis et, d'après mes informations, la Belgique votera en faveur de la mise sur le marché de ce maïs transgénique. Or, toujours selon mes informations et les données scientifiques en notre possession sur cet OGM, ce dernier est résistant aux antibiotiques canamycine et néomycine. Dès lors, je ne comprends pas que la Belgique puisse se positionner en faveur de cet OGM, puisque depuis le 31 décembre 2004, la directive 2001/18 interdit la mise sur le marché d'OGM résistant à ces antibiotiques.

Monsieur le ministre, j'aimerais que vous m'expliquiez la raison de la position belge et comment la procédure, via le Comité de biosécurité, a pu aboutir à cette conclusion.

08.02 **Rudy Demotte**, ministre: Madame Gerkens, vous avez raison. Il s'agit d'un maïs hybride, fruit du croisement de deux souches recombinées, le MON 863 et le MON 810, qui avait fait l'objet d'une première demande à l'échelon européen. L'introduction du dossier date de 2002. Un premier rapport avait été établi par l'Allemagne. Nous ne nous y retrouvons pas tout à fait, raison pour laquelle nous lui avons demandé, à l'époque, de nous transmettre davantage d'informations.

Comme vous le savez, nous devons aborder plusieurs domaines concomitamment: les risques de dissémination dans la nature - nous avons pu le constater avec des éléments plus pollinisants qui nous posaient problème - et les risques au niveau de la consommation tant humaine qu'animale. Notre pays a souvent pour habitude de séparer les deux. D'ailleurs, une certaine pratique à l'échelon européen

08.01 **Muriel Gerkens** (ECOLO): Volgens de informatie waarover ik beschik, zal ons land morgen op de Raad van de Ministers voor Leefmilieu een positieve stem uitbrengen in verband met het op de markt brengen van hybride transgene maïs die resistent lijkt te zijn voor de antibiotica kanamycine en néomycine.

Waarom neemt ons land een dergelijke houding aan, gelet op het feit dat de richtlijn 2001/18 sinds 31 december 2004 het op de markt brengen van GGO's die resistent zijn voor die antibiotica verbiedt?

08.02 **Minister Rudy Demotte**: Het dossier met betrekking tot dat hybride maïs dateert van 2002. Wij konden niet wijs worden uit het eerste verslag, dat door de Duitsers was opgesteld, en hebben meer inlichtingen gevraagd.

Ons eerste standpunt over dat dossier was kritisch. Op grond van de elementen die door het Europees Agentschap en ons Bioveiligheidscomité werden meegedeeld, hebben wij

témoigne de la même évolution; nous préférons analyser les deux domaines concomitamment, même s'ils peuvent être étudiés scientifiquement sur des bases distinctes.

Le premier avis était un avis critique. Notre Comité de biosécurité a reçu, par la suite, un certain nombre d'éléments supplémentaires. Je rappellerai que la tradition dans notre pays, depuis que nous nous prononçons sur ce type de dossier, est de traiter au cas par cas. Nous n'avons donc pas de doctrine absolue. Nous en avons déjà suffisamment discuté tant en séance plénière qu'en commission.

Sur la base des éléments transmis par l'Agence européenne et notre Comité de biosécurité, nous avons effectivement dû reconnaître que les différents champs d'application soumis à l'examen critique, à savoir les risques de dissémination et ceux relatifs à la santé humaine et animale, n'étaient pas attestés.

Notre comité interne, qui nous sert un peu d'audit en termes de biosécurité, nous a fait parvenir l'avis selon lequel même les gènes qui sont notamment résistants aux antibiotiques n'ont pas d'impact sur la santé humaine et animale. C'est sur cette base que nous nous exprimons.

08.03 Muriel Gerkens (ECOLO): Monsieur le président, monsieur le ministre, à quoi sert d'avoir une directive stipulant qu'on ne peut plus autoriser les OGM résistant à ces antibiotiques depuis le 31 décembre 2004 si c'est pour dire, par la suite, qu'il n'y a pas de problème pour la santé en cas de résistance aux antibiotiques. C'est là une logique qui m'échappe. Selon moi, la résistance aux antibiotiques est un réel problème de santé au niveau mondial. Autrement dit, nous développons des maladies de plus en plus résistantes aux antibiotiques. Je ne comprends donc pas ce genre de position.

Par ailleurs, je sais qu'un service interne d'évaluation remplace parfois le Comité de biosécurité. C'est la raison pour laquelle je crains qu'en réalité ce ne soit pas ce comité qui ait rendu cet avis, mais le service précité où ne sont pas représentés, par exemple, les Régions ou des gens qui ont une approche autre que limitée. Votre réponse ne me satisfait donc pas.

Je pense, pour ma part, que ce dossier a été déposé avant la directive qui interdisait les antibiotiques, que l'on a réduit la portée et le champ de la demande mais que la réponse ne tient pas compte de la nouvelle directive selon laquelle les OGM résistant aux antibiotiques ne sont pas autorisés sur le sol européen. Si, demain, une telle autorisation était accordée, cela pourrait avoir de graves conséquences.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

09 Samengevoegde vragen van

- mevrouw Hilde Dierickx aan de minister van Sociale Zaken en Volksgezondheid over "de maatregelen ter voorkoming en behandeling van aids" (nr. P1097)
- de heer Yvan Mayeur aan de minister van Sociale Zaken en Volksgezondheid over "aidsbestrijding" (nr. P1098)

inderdaad moeten toegeven dat de diverse toepassingsgebieden, die aan een kritisch onderzoek werden onderworpen, namelijk het gevaar voor verspreiding en de risico's voor de gezondheid van mens en dier, niet bewezen waren. Volgens ons intern comité hebben zelfs de genen die onder meer resistent zijn voor antibiotica geen gevolgen voor de gezondheid van mens en dier.

08.03 Muriel Gerkens (ECOLO): Waartoe dient dan de Europese richtlijn die GGO's die resistent zijn voor antibiotica, verbiedt? Ik ben het niet met u eens en ben van oordeel dat die resistentie een reëel gevaar vormt voor de gezondheid.

Ik weet dat de interne evaluatiedienst soms de adviesraad voor bioveiligheid vervangt, maar volgens mij heeft die raad geen volledig advies verstrekt en waren de Gewesten dus niet bij die beslissing betrokken.

Volgens mij wordt in dit dossier geen rekening gehouden met de nieuwe richtlijn die bepaalt dat de GGO's die resistent zijn voor antibiotica in Europa niet zijn toegelaten. Zo'n vergunning toekennen kan dan ook verstrekken gevolgen hebben.

09 Questions jointes de

- Mme Hilde Dierickx au ministre des Affaires sociales et de la Santé publique sur "les mesures de prévention et le traitement du sida" (n° P1097)

- M. Yvan Mayeur au ministre des Affaires sociales et de la Santé publique sur "la lutte contre le sida" (n° P1098)

09.01 Hilde Dierickx (VLD): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, naar aanleiding van de Wereldaidsdag zou ik u willen ondervragen over de politieke maatregelen die de regering neemt om aids te voorkomen en te behandelen. Dat is belangrijk, want in de eerste zes maanden van dit jaar werden er nog 529 nieuwe HIV-infecties vastgesteld in België. Dat zijn er natuurlijk 529 te veel.

Ik weet wel dat preventie een aangelegenheid, een bevoegdheid van de Gewesten is. Ik meen echter wel te weten dat u als federaal minister van Volksgezondheid een coördinerende rol hebt, zeker nu er een interministeriële werkgroep rond aids is opgericht.

Mijnheer de minister, in de maatregelen die u hebt aangekondigd valt mij op, ten eerste, dat er nog onduidelijkheid heerst en, ten tweede, dat er toch geen nieuw aangekondigde maatregelen zijn ten opzichte van de voorbije jaren.

In verband met die onduidelijkheid kan ik het volgende zeggen. Is het zeker dat de diagnosecentra die thans bestaan, zoals het Elisacentrum in Brussel, kunnen blijven bestaan? Is het niet noodzakelijk dat er nieuwe diagnosecentra in de provincie worden opgericht? Collega Vautmans stelt voor om in elke provincie een anoniem diagnosecentrum op te richten. Kan daarmee rekening worden gehouden?

Mijnheer de minister, in verband met de nieuwe maatregelen kan ik het volgende zeggen. Ik zie daar geen nieuwigheden in. Nochtans is het een ziekte die volop in evolutie is. Aids is een chronische ziekte geworden. De sensibilisatie is zeer belangrijk.

Er zijn nog altijd een aantal nieuwe aids-gevallen omdat de mensen minder gevoelig zijn voor sensibilisatie. De campagnes moeten natuurlijk een repetitief karakter kennen. De dalende trend in het aantal aids-gevallen is er vooral gekomen door de therapie, door de antiretrovirale therapieën.

Mijnheer de minister, daarom is het toch belangrijk dat u de farmaceutische sector zou aanmoedigen. België speelt in de aids-therapie een zeer belangrijke rol. Welke budgetten zullen er zijn voor de zeven referentiecentra die in België bestaan? Welke geneesmiddelen zullen in 2006 betaalbaar blijven?

09.01 Hilde Dierickx (VLD): Dans le cadre de la journée mondiale de lutte contre le sida, je m'interroge sur les mesures politiques prises par le gouvernement pour prévenir et traiter le sida. Ce dossier est important car au cours des six premiers mois de cette année, 529 nouveaux cas de contamination par le virus HIV ont encore été enregistrés en Belgique. Bien que la prévention relève de la compétence des Régions, le ministre fédéral joue un rôle de coordination, d'autant plus qu'un groupe de travail interministériel consacré au sida est à présent constitué.

Les mesures annoncées par le ministre ne sont pas claires. Les centres actuels de diagnostic peuvent-ils continuer à fonctionner? Mme Vautmans propose de créer un centre de diagnostic anonyme dans chaque province. Cette proposition est-elle acceptable pour le ministre?

Les mesures proposées ne comportent par ailleurs aucun élément neuf, alors que la maladie évolue de plus en plus vers la chronicité. Étant donné les statistiques 'favorables', la population s'intéresse de moins en moins aux campagnes de sensibilisation. Ces campagnes doivent donc avoir un caractère répétitif.

La diminution du nombre de malades du sida est essentiellement liée à l'amélioration des thérapies. Le ministre doit encourager le secteur pharmaceutique belge étant donné qu'il joue un rôle important dans le développement de ces thérapies. Quels sont les budgets octroyés aux sept centres de référence belges? Quels médicaments

seront proposés à un prix abordable en 2006?

09.02 Yvan Mayeur (PS): Monsieur le président, monsieur le ministre, aujourd'hui, c'est la Journée internationale de lutte contre le sida. Nous constatons que, depuis quelques années, la prévention est en régression et ne fait, hélas, plus partie des objectifs primordiaux de nos campagnes de prévention sur différents sujets. De ce fait, la maladie est entrée dans la banalisation ainsi qu'en raison des trithérapies, grâce auxquelles on a trouvé certaines modalités de traitement de cette maladie. On ne guérit pas encore du sida. Il faut rester vigilant et continuer à mener des campagnes de prévention.

Ce qui se passe avec le Centre Elisa et la fermeture du Centre MSF à Bruxelles et leur transfert éventuel – vous allez peut-être le confirmer – dans les centres hospitaliers de Bruxelles et d'Anvers n'est pas bon signe. En effet, le dépistage anonyme et gratuit reste tout de même important pour une partie de la population, qui ne veut pas être stigmatisée, ne veut pas être vue à proximité des centres hospitaliers spécialisés en matière de sida. Cette maladie, quoi que l'on en pense, reste très stigmatisante pour un certain nombre de patients, qui pourraient être mal considérés, étant donné tout ce qui repose sur la sexualité et les relations sexuelles et ce que cela entraîne comme a priori et positionnements dans certains milieux philosophiques, religieux ou autres.

Il faut plus que jamais mettre l'accent sur la prévention. Certes, la problématique relève des Communautés. Personnellement, je plaide depuis quelques années pour que cette prévention, notamment au travers de ses aspects médicalisés, puisse être reprise parmi les matières fédérales. Nous le constatons, les Communautés font défaut. A tort ou à raison, en tout cas, le résultat est là.

Aussi, je me demande si, au travers de la Conférence interministérielle, vous ne pourriez pas prendre une initiative pour remettre ce point à l'avant-plan de l'actualité. C'est essentiel, notamment pour les jeunes. Il y a une génération, aujourd'hui, qui ne sait peut-être pas ce qu'est la sexualité avec le sida. Nous nous situons peut-être déjà dans la génération suivante, laquelle ne se pose plus la question, alors que la prévention reste indispensable même à un niveau secondaire, c'est-à-dire via les patients qui, déjà touchés par la maladie, n'en demeurent probablement pas moins d'excellents porte-parole de la prévention dans différents milieux.

Monsieur le ministre, en votre qualité de ministre de la Santé au niveau fédéral, vous avez sans doute, avec vos collègues des Communautés, des initiatives à prendre pour relancer cette dynamique de la prévention dans notre pays.

09.03 **Minister Rudy Demotte:** Mijnheer de voorzitter, eerst en vooral kan ik zeggen dat het probleem van aids in ons land nog een echt groot probleem is, maar dat niet iedereen zich daarvan bewust is.

We hebben verschillende maatregelen getroffen inzake de anonieme opsporing van aids. Het Elisacentrum verdwijnt, maar wij hebben tegelijkertijd beslist hier in Brussel een centrum op te richten dat de gratis en anonieme opsporing in de toekomst nog zal garanderen. Er komt ook een centrum in Antwerpen, opdat er een nog beter aanbod

09.02 Yvan Mayeur (PS): Aids wordt tegenwoordig gebanaliseerd, doordat er minder aandacht uitgaat naar aidspreventie en doordat de ziekte thans behandeld (zij het niet genezen) kan worden dankzij trithérapie. De sluiting van de Elisa-centra in de ziekenhuizen in Brussel en Antwerpen is geen goede zaak wat het gratis en anoniem opsporen van de ziekte betreft. Aids is en blijft een stigma.

We moeten opnieuw de nadruk leggen op preventie, en ik pleit voor preventie op federaal niveau, ten minste wat de medische aspecten ervan betreft, want de Gemeenschappen blijven duidelijk in gebreke.

Kan de minister in het kader van de interministeriële conferentie de nodige maatregelen treffen om preventie opnieuw prioritair te maken, vooral bij de jongeren, die zich misschien niet meer afvragen of aidspreventie nog wel nodig is, en om ook aan secundaire preventie te doen via aidspatienten?

09.03 Rudy Demotte, ministre: Le sida est un grand problème en Belgique mais tout le monde n'en est pas conscient. Nous avons pris différentes mesures en matière de détection anonyme du virus. Le centre Elisa va en effet disparaître mais nous avons décidé de créer à Bruxelles et à Anvers de

voor gratis en anonieme opsporing zou bestaan. Ook de budgetten voor de verschillende referentiecentra werden verhoogd. Er zijn in ons land 7 referentiecentra. Men heeft ongeveer 500.000 euro meer in het budget voorzien voor het jaar 2006.

Ik kom bij de verschillende geneesmiddelen.

Voici la politique du médicament à laquelle nous avons affaire: parmi les pathologies remboursées par la Belgique, nous avons une progression assez remarquable pour le sida, liée à la nature des molécules utilisées, de plus en plus efficaces, ce qui explique l'évolution culturelle de l'approche de la maladie puisqu'on repousse et la mortalité et la morbidité. Ces molécules sont plus chères: en quelques années, on est passé de 28 millions à presque 32,5 millions, rien qu'en remboursement de molécules contre le sida.

De nouvelles demandes nous sont soumises et nous prévoyons toujours que ces molécules, remboursées au taux maximal, c'est-à-dire 100%, soient remboursées dès leur mise sur le marché. Ainsi, nous accélérons également les procédures de reconnaissance.

Les contacts avec les firmes se font dans le sens évoqué par Mme Dierickx: nous les incitons à déposer ces dossiers rapidement, sachant que le phénomène de substitution entre anciens médicaments et nouveaux permet de laisser la place – en matière d'oncologie et en matière de sida – à ces nouveaux médicaments.

Je conclus sur le besoin majeur de trouver des plates-formes de prévention plus efficaces. A la lecture de la presse, pour vous montrer l'évolution des mentalités, vous verrez dans les petites annonces des offres de services sexuels payants avec ou sans préservatif. Nous voilà donc entrés dans une logique où, malheureusement, on ne craint plus cette maladie mortelle, dont l'évolution est ralentie, dont le nombre d'éléments symptomatiques a été diminué, mais qui n'est toujours pas vaincue aujourd'hui.

Je l'ai dit aux Communautés et je le répète ici: il nous faut aujourd'hui, dans cette plate-forme, notamment cibler le public des 15-25 ans. En effet, la moitié des nouveaux cas en Belgique sont corrélés à cette tranche d'âge. C'est pourquoi j'ai lancé une campagne qui entre dans une zone grise de prévention, entre la prévention primaire et la prévention secondaire, "laura.be", où j'invite à la double protection: la protection ordinaire plus l'utilisation du préservatif. Ce public-cible n'a pas l'habitude du sida ou bien il a intégré que le sida était une maladie curable, ce qui est faux. Ce n'est pas le cas.

09.04 Hilde Dierickx (VLD): Mijnheer de minister, ik ben verheugd dat van u te vernemen. Ik hoop dat u, naast die preventieve maatregelen, zult blijven insisteren op een dubbele protectie. Toch vraag ik ook aandacht voor de geneesmiddelen en zeker voor de geneesmiddelenindustrie, omdat België daar een zeer belangrijke rol in speelt. Zo kunnen wij aan het Zuiden en op internationaal vlak tonen dat wij om de aids-problematiek bekommerd zijn.

nouveaux centres censés garantir une détection gratuite et anonyme de ce virus. En 2006, le budget alloué aux sept centres de référence sera augmenté de 500.000 euros.

Het beleid dat thans wordt gevoerd, is het volgende: de moleculen die bij de behandeling van aids worden toegediend, zijn steeds doeltreffender. Hun aandeel in het aanbod van geneesmiddelen die in België terugbetaalbaar zijn, wordt dan ook steeds groter. Ze zijn echter ook duurder: op enkele jaren tijd is het bedrag van de terugbetalingen van 28 tot 32 miljoen euro gestegen. We zullen de procedures inzake de erkenning versnellen.

Daarnaast moeten er echter ook doeltreffender preventieplatformen op poten worden gezet. In de pers worden diensten van seksuele aard met of zonder voorbehoedmiddel aangeboden. Men vreest dus niet langer voor de ziekte, al kent ze nog steeds een dodelijke afloop. Op dat vlak moet men zich tot de 15- tot 25-jarigen richten: de helft van de nieuwe gevallen komt immers in die leeftijdsgroep voor. Daarom heb ik een preventiecampagne opgestart waarbij op een dubbele bescherming wordt aangedrongen: de gebruikelijke anticonceptie en het condoom. Die doelgroep denkt dat aids kan genezen, wat onjuist is.

09.04 Hilde Dierickx (VLD): J'espère que les mesures préventives adoptées par le gouvernement porteront leurs fruits et que le ministre continuera d'insister sur l'importance de la double protection. L'industrie du médicament mérite toute notre attention car la Belgique y joue un rôle majeur. Notre pays peut ainsi montrer aux pays du Sud que le problème du sida le préoccupe

sincèrement.

09.05 Yvan Mayeur (PS): Monsieur le président, je remercie le ministre. Avec la même approche que nous, il est sensible à la problématique du sida et de la prévention. Je n'ai pas compris s'il avait oui ou non pris l'initiative de réunir un comité ministériel consacré essentiellement à cette question.

09.05 Yvan Mayeur (PS): De minister heeft evenveel oog voor die problematiek als wij, maar heeft hij een interministerieel comité over die kwestie bijeengeroepen?

09.06 Rudy Demotte, ministre: Il sera mis en place le 12 décembre. Il sera aussi consacré à d'autres matières mais celle-ci est bien sûr à l'ordre du jour.

09.06 Minister Rudy Demotte: Ja, het zal op 12 december bijeenkomen en ook nog andere aangelegenheden bespreken.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

10 Vraag van mevrouw Maggie De Block aan de minister van Sociale Zaken en Volksgezondheid over "de profielen inzake het voorschrijfgedrag" (nr. P1099)

10 Question de Mme Maggie De Block au ministre des Affaires sociales et de la Santé publique sur "les profils en matière de comportement prescripteur" (n° P1099)

10.01 Maggie De Block (VLD): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, wij hebben er in de commissie al herhaalde malen over gesproken. Binnenkort gaat de registratieperiode beginnen voor uw KB in verband met de te behalen percentages voor het voorschrijfgedrag van alle artsen. Normaal zou dat op 1 januari gebeuren, maar ik heb gemerkt dat wij, als alles goed gaat, morgen in de wet houdende diverse bepalingen artikel 103 zullen behandelen waarin die periode een drietal maanden wordt opgeschoven, dus naar 1 april.

10.01 Maggie De Block (VLD): Sous peu débutera la période d'enregistrement dont il est question dans l'arrêté royal relatif aux pourcentages à atteindre en matière de comportement prescripteur des médecins. Cette mesure devait entrer en vigueur dès le 1er janvier 2006 mais, en vertu de l'article 103 de la loi portant des dispositions diverses, elle semble désormais reportée au 1er avril 2006.

Dan is er bij mij een lamp gaan branden want u had mij in de commissie beloofd dat wij in oktober onze profielen zouden krijgen. U weet dat daarover nogal wat ongerustheid heerst op het veld, ten eerste omdat wij alleen via onze profielen kunnen weten welk percentage goedkopere geneesmiddelen wij nu al voorschrijven. Wij weten dan hoe wij dit moeten bijsturen.

Le ministre avait promis en commission que nous recevions les profils de comportements prescripteurs en octobre. Sur le terrain, on observe pas mal d'inquiétude. Ces profils sont en effet nécessaires pour pouvoir rectifier le comportement prescripteur des intéressés. Les médecins généralistes ont reçu leur dernier profil en décembre 2002. Parmi ces derniers, on a relevé des résultats pour le moins étonnants à propos desquels des instructions judiciaires sont d'ailleurs en cours.

Ten tweede werd aan ons, huisartsen, het laatste profiel toegestuurd in december 2002. U weet dat dit een zeer verwonderlijk profiel was, waarin heel rare voorschriften te vinden waren. Dat was een soort sabotage. Er is nog een gerechtelijk onderzoek lopende. Ik vraag mij af of wij nog lang genoeg zullen leven om het resultaat daarvan te krijgen en of er wel iets zal worden gevonden. In elk geval, dat laat een wrang gevoel na, reden temeer waarom wij op het veld allemaal uitkijken naar de ons zo beloofde profielen.

Le ministre fera-t-il en sorte que l'INAMI transmette les profils en temps opportun aux médecins?

Mijnheer de minister, zult u daar iets aan doen? Zult u ervoor zorgen dat men bij het RIZIV tijdig onze profielen maakt om ons gedrag te kunnen bijsturen?

10.02 Minister Rudy Demotte: Mijnheer de voorzitter, mevrouw De Block, er werd mij beloofd dat de profielen de tweede helft van

10.02 Rudy Demotte, ministre: On m'a promis que les profils

december zouden vertrekken. De verschillende voorschrijvers zouden dus vlug over die gegevens kunnen beschikken.

Wat betreft de procedure werd inderdaad voorzien in een uitstel tot 1 april 2006, zodat er een bepaalde periode is tussen het uitdelen van de gegevens aan de verschillende voorschrijvers en hun reactie, om hun gedrag eventueel te veranderen.

seraient envoyés au cours de la deuxième moitié du mois de décembre. La procédure d'enregistrement a en effet été reportée au 1er avril 2006, de manière à ménager un laps de temps suffisant entre la communication de l'information et un éventuel changement de comportement sur la base des profils.

10.03 Maggie De Block (VLD): Mijnheer de minister, u beloofde mij de profielen voor oktober en nu zegt u dat het voor de tweede helft van december zal zijn. Ik hoop dat wij elkaar hierover niet meer hoeven te spreken en dat ik ze mag ontvangen.

10.03 Maggie De Block (VLD): Le ministre m'avait promis les profils pour le mois d'octobre. À présent, il évoque soudain la deuxième moitié du mois de décembre. J'espère ne pas avoir à revenir sur cette question.

Het incident is gesloten.

L'incident est clos.

De **voorzitter**: Mevrouw Douifi, minister Dupont is verhinderd en laat zich vervangen door minister Demotte die, met uw akkoord trouwens, uw vraag zal beantwoorden.

11 Vraag van mevrouw Dalila Douifi aan de minister van Ambtenarenzaken, Maatschappelijke Integratie, Grootstedenbeleid en Gelijke Kansen over "het bedelen in aanwezigheid van zuigelingen en baby's" (nr. P1101)

11 Question de Mme Dalila Douifi au ministre de la Fonction publique, de l'Intégration sociale, de la Politique des grandes villes et de l'Égalité des chances sur "la mendicité en présence de nourrissons et de bébés" (n° P1101)

11.01 Dalila Douifi (sp.a-spirit): Mijnheer de minister, als men vaak in grote spoorweg- of metrostations komt of in steden met veel toeristen, wordt men heel veel geconfronteerd – wat mij en andere collega's betreft die via het Centraal Station Brussel binnenkomen, is dat elke dag het geval – met vrouwen die baby's, zuigelingen, kleine kinderen, altijd minderjarigen, bij zich hebben en aan het bedelen zijn.

Ik heb reeds de ministers Onkelinx en Dewael hierover bevraagd in commissie. De minister van Justitie geeft een antwoord volgens de strafrechtelijke logica en stelt dat bedelarij niet strafbaar is in ons land. De uitbuiting van bedelarij, onder meer het gebruik van minderjarigen en het inzetten van gehandicapten, dikwijls georganiseerd, om te bedelen, is wel strafbaar. Het bedelen in aanwezigheid van minderjarigen om medelijden op te wekken – hetgeen hier het geval is – is strafbaar met 1 tot 5 jaar gevangenisstraf en een boete tot 50.000 euro. Dat is een aspect.

De minister van Binnenlandse Zaken sprak veeleer over het statuut van de mensen die bedelen.

Beiden beklemtonen dat het niet gemakkelijk is aan de problematiek iets te doen, omdat er rekening moet worden gehouden met de diverse bevoegdheden van de Gewesten en de steden. Daar koop ik niks mee, mijnheer de minister.

11.01 Dalila Douifi (sp.a-spirit): Dans les grandes gares ferroviaires, les stations de métro et les rues commerçantes, nous pouvons voir quotidiennement des femmes accompagnées d'enfants demander la charité. Il n'est pas rare que les enfants soient des nourrissons. La ministre de la Justice a indiqué qu'en vertu du droit pénal, la mendicité n'est pas punissable en Belgique. Toutefois, l'exploitation, comme l'utilisation de mineurs par exemple est punissable. Le ministre de l'Intérieur a donné des précisions sur le statut de ces personnes. Les deux ministres ont déclaré qu'il n'était pas aisé d'intervenir étant donné que les compétences des Régions et des communes ne peuvent être ignorées en la matière.

J'adresse à présent ma question

Dat was de reden waarom ik heb aangeklopt bij de minister voor Grootstedelijk Beleid en Maatschappelijke Integratie. De confrontatie met bedelende vrouwen maar voornamelijk die kleine kinderen die gedurende uren en dagen, zeker bij de huidige temperaturen, is, mijns inziens, onaanvaardbaar. We mogen zoiets in onze samenleving niet tolereren.

U bent minister van Volksgezondheid. Graag belicht ik even het aspect van de gezondheid van die kinderen. Zelf ben ik moeder van een zoontje van 18 maanden. Ik kan me niet voorstellen hem uren aaneen stil te kunnen houden in een station met heel veel lawaai. De Franstalige NGO die coördinator is van Franstalige NGO's in het kader van de rechten van het kind, heeft hieromtrent enig onderzoek uitgevoerd. Het blijkt dat die kinderen grote hoeveelheden hoestsiroop toegediend krijgen om gedurende al die uren stil te zijn. Dat is onaanvaardbaar. En dat is nog maar een aspect. Ik laat dan nog buiten beschouwing het feit dat hun onderwijs in de school en een normale opvoeding worden onthouden.

Mijnheer de minister, mijn vraag is heel dringend. Wat antwoordt minister Dupont in het kader van het Grootstedelijk Beleid en Maatschappelijke Integratie? Mijn bezorgdheid gaat vooral naar de kinderen.

11.02 Minister **Rudy Demotte**: Mijnheer de voorzitter, mevrouw Douifi, ik kan natuurlijk akkoord gaan met uw vaststelling.

Ik zal op de eerste belangrijke vraag antwoorden, met name hoe en door wie daartegen wordt opgetreden. Dat is het belangrijkste.

Ingrijpen in de situatie, zo zegt mijn collega Dupont, is echter niet eenvoudig. Voor degenen die leerplichtig zijn en die zich niet op school bevinden, kunnen de ouders aangesproken worden. Voor zuigelingen en baby's gaat dat uiteraard niet op, ook al zijn er internationale afspraken zoals het Kinderrechtenverdrag, dat stelt dat de staten die partij zijn, het kind beschermen tegen alle vormen van exploitatie die schadelijk zijn voor enig aspect van het welzijn, enzovoort. Dat is dus een eerste benadering die ons veroorlooft om acties te kunnen voeren om dat te kunnen vermijden.

Welke plannen en initiatieven bestaan er om daartegenin te gaan?

In elke gemeente, zo zegt minister Dupont, en dus ook in de steden waar de problematiek zich het meest voordoet, is er een openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn dat dag in dag uit werkt om te voorkomen dat mensen moeten bedelen door hen telkens een uitweg aan te bieden, financieel, maar vaak ook materieel. Voor de opvang van daklozen zijn de regio's zeer actief. Het kan beter, voegt minister Dupont eraan toe. Daarom willen wij ook werk maken van een meer gecoördineerde actie.

In het kader van de interministeriële conferentie stedelijk beleid en huisvesting is er terzake een specifieke werkgroep. Daar bestaat dus al een platform om acties te kunnen voeren.

Zoals gezegd moeten wij de situatie proberen zo goed mogelijk in kaart te brengen. Om gepast te kunnen ingrijpen, zo zegt minister Dupont, moeten wij ook de achtergrond kennen. De komende dagen

au ministre de la Politique des grandes villes par souci pour les petits enfants exposés pendant des heures voire des jours à des températures extrêmes. Selon une enquête, ces enfants ingurgitent de grandes quantités de sirop contre la toux pour rester calmes plusieurs heures. De telles pratiques sont inacceptables. Ils ne peuvent par ailleurs pas aller à l'école et ne bénéficient dès lors pas d'une éducation normale. Quelles mesures M. Dupont prendra-t-il à cet égard?

11.02 **Rudy Demotte**, ministre: Je réponds au nom du ministre Dupont.

M. Dupont est d'accord avec les constatations de Mme Douifi et confirme à son tour qu'il n'est pas aisé d'intervenir. Les parents peuvent être amenés à rendre des comptes pour des enfants soumis à l'obligation scolaire, mais qui ne sont pas présents à l'école. Il n'en est toutefois pas ainsi des nourrissons. La Convention relative aux droits de l'enfant contient toutefois des dispositions qui protègent les enfants contre toute forme d'exploitation qui porte atteinte au bien-être.

Chaque ville ou commune dispose d'un CPAS qui permet d'éviter la mendicité. Les CPAS offrent une issue financière et matérielle. Les Régions sont actives dans le cadre de l'accueil des sans-abri. Étant donné qu'il est possible de faire mieux, le ministre Dupont souhaite coordonner davantage les actions. Il existe à cet effet un groupe de travail spécifique qui permet d'entreprendre des actions. Il convient de disposer d'une vue d'ensemble aussi

zullen de OCMW's van de grootsteden, alsook andere betrokkenen worden bijeengeroepen om hen, op basis van hun terreinkennis, aan te zetten om terzake acties te ondernemen.

précise que possible de la situation car pour agir de manière appropriée, il faut connaître le contexte. Le ministre Dupont convoquera au cours des prochains jours les CPAS et d'autres acteurs concernés des grandes villes.

11.03 Dalila Douifi (sp.a-spirit): Mijnheer de minister, ik hoop dat hieraan zeer snel gevolg wordt gegeven. Het is een concreet antwoord om de OCMW's van de grote steden – wij zien dat fenomeen voornamelijk in Brussel, Antwerpen, Luik en nog een aantal andere grote steden – daadwerkelijk rond de tafel te zetten. Er wordt voornamelijk uitgegaan vanuit de bezorgdheid voor de kinderen, wat hun gezondheid betreft. Internationale verdragen schrijven zelfs voor dat kinderen niet aan extreme temperaturomstandigheden blootgesteld mogen worden, zoals bijvoorbeeld vrieskou. Dat zijn zeer concrete aanleidingen en er kunnen dus zeer concrete vaststellingen terzake worden gedaan.

Wij hebben getoond dat wij zeer veel kunnen doen voor de daklozen. Wij doen daarvoor het maximum. Welnu, ook voor de opvang van de vrouwen en kinderen waarvan sprake moet snel kunnen worden gezorgd.

11.03 Dalila Douifi (sp.a-spirit): Les CPAS des grandes villes vont donc se réunir. Le souci de la santé des enfants doit être prioritaire. Les conventions internationales disposent que les enfants ne peuvent être exposés à des températures extrêmes telles qu'un froid glacial, par exemple. On dispose donc là d'une base pour procéder à des constatations concrètes. Nous faisons le maximum pour les sans-abri, de sorte que nous devons aussi pouvoir accueillir rapidement ces femmes et ces enfants.

12 Agenda

12 Agenda

De **voorzitter**: Collega's, ik tref enkele schikkingen en vervolgens krijgt de heer De Crem het woord.

Ik herinner er u aan dat ik met uw verlof een kleine wijziging heb aangebracht aan de volgorde van de besprekingen. Dat werd goedgekeurd. De heer De Crem wil mij ondervragen over de orde van de werkzaamheden.

12.01 Pieter De Crem (CD&V): Voorzitter, we hebben nog een hele agenda, maar ik zou toch twee punten willen benadrukken.

Ten eerste, er is de bespreking van de beleidsnota's en ik wil vertrekken van de bespreking van de beleidsnota van de staatssecretaris van het Gezin en de Personen met een Handicap. De staatssecretaris heeft haar beleidsnota ingediend op 24 november, maar hier was afgesproken dat de beleidsnota's op 31 oktober binnen zouden zijn. Dat is dus een flagrante overtreding van de begrotingswetten en van het Reglement van de Kamer, maar het wordt alsmaar vaker de gewoonte dat dat gebeurt. Ons Reglement is eigenlijk nietszeggend geworden.

Ten tweede, eergisteren, dinsdag, werd de beleidsnota van de staatssecretaris in de commissie voor de Sociale Zaken besproken. In een vorige commissievergadering had de staatssecretaris haar beleidsnota voorgelezen op dergelijk tempo dat de vertalers en de mensen van de diensten eigenlijk niet wisten hoe ze daarmee moesten omgaan: het werk kon niet behoorlijk gedaan worden.

Op de commissievergadering van dinsdag kwamen leden van de commissie tot de vaststelling dat er niet alleen een verschil was tussen de bedragen van de kredieten die in de drukproef van de

12.01 Pieter De Crem (CD&V): La secrétaire d'Etat à la Famille et aux Personnes handicapées a déposé sa note de politique générale le 24 novembre alors que la date limite est le 31 octobre. Les lois budgétaires et le Règlement de la Chambre sont de plus en plus souvent l'objet de violations flagrantes. De surcroît, la secrétaire d'Etat a présenté sa note de manière si confuse en commission que les services n'ont pas été à même de faire leur travail convenablement. Avant-hier, des membres de la commission ont en outre constaté que les montants de crédit cités différaient de ceux apparaissant dans les épreuves et dans la version définitive de la note. Le crédit diminué prévu pour financer les allocations d'aide aux

beleidsnota stonden vermeld, maar ook in de uiteindelijke versie die in de beleidsnota was opgenomen. Bovendien was zelfs het aanzienlijk verminderde krediet voor tegemoetkoming aan personen met een handicap, waarvan sprake in de beleidsnota, helemaal niet meer terug te vinden. Dat kan toch eigenlijk niet!

Die werkwijze is voor ons onmogelijk. Er was consternatie alom in de bevoegde commissie. U zult dat gezien hebben op het blad dat u van de commissievergadering heeft ontvangen. De staatssecretaris en de leden van de meerderheid kwamen dan aangehold met de aankondiging dat zij een amendement zouden indienen op de beleidsnota, tot zij tot de vaststelling kwamen van wat wij hun zegden, namelijk dat een beleidsnota niet geamendeerd kan worden. Dat kan men zo niet doen. De staatssecretaris kondigde dan aan dat de Ministerraad morgen een amendement op haar begroting zou indienen en bespreken.

Dit is de logica. Toen waren er leden die zelf een amendement hebben gemaakt op de begroting, maar die amendementen op de begroting, mijnheer de voorzitter, kunnen alleen worden ingediend in de commissie voor de Financiën en de Begroting, die ten vroegste volgende week dinsdag of woensdag over deze zaak vergadert. Dat is dus een korte illustratie van de wijze waarop in de commissies echt een potje wordt gemaakt van de hele bespreking van beleidsnota's, begroting en programmawetten.

Ik moet u nog iets zeggen.

Collega Tant – die er nu niet is – ikzelf en de collega's van onze fractie, hebben het Reglement van de Kamer aangepast om in de programmawet een soort "depoullering" te doen tussen de begrotingsgerelateerde en niet-begrotingsgerelateerde artikelen. Er was ook een soort bijblad bij de documenten gevoegd, maar het is duidelijk dat de depoullering onvoldoende is gebeurd. In de programmawet zitten eigenlijk nog heel wat artikelen die niet begrotingsgerelateerd zijn. Ik wil u nogmaals vragen, mijnheer de voorzitter, dat u onze diensten zou wijzen op het feit dat zij die depoullering moeten doen.

U heeft daar een bijzonder interessant artikel over geschreven in een of andere wetenschappelijke publicatie, die de rechtszekerheid van dit land en haar inwoners moet verzekeren, maar helaas moet ik u zeggen dat die depoullering onvoldoende is gebeurd. Er zijn nog altijd artikelen in de programmawet die niet begrotingsgerelateerd zijn. Ik wil daarop uw aandacht vestigen en hoop dat u daaromtrent tegen volgende week aan de fractievoorzitters een bericht geeft.

Zo kom ik tot de werkzaamheden in de commissie voor de Sociale Zaken. Wij hebben gisteren een vrij zware Conferentie van voorzitters gehad, zoals het hoort. Nu is het zo dat de werkzaamheden in de commissie voor de Sociale Zaken vanaf morgen vrijdag en daaropvolgend maandag, niet conform de afspraken zijn die wij hebben gemaakt. De voorzitter van de commissie voor de Sociale Zaken heeft zich sterk gemaakt dat er een akkoord zou zijn omtrent de werkzaamheden in de commissie voor de Sociale Zaken, met een vergadering morgen en maandag. Ik heb ook met uw diensten, die aanwezig waren op de Conferentie van voorzitters, contact gehad en dit blijkt niet het geval te zijn.

personnes handicapées n'était même plus mentionné. Est-ce tolérable?

La secrétaire d'Etat et la majorité ont ensuite voulu présenter un amendement à la note de politique générale mais ça ne se fait pas. Puis la secrétaire d'Etat a annoncé que demain, le Conseil des ministres examinerait un amendement au budget. Mais il se trouve qu'un amendement budgétaire rédigé par des membres ne peut être présenté qu'en commission des Finances. Or celle-ci ne se penchera sur cette question que lors de sa réunion de mardi ou de mercredi au plus tôt. Donc, je ne peux que constater que les discussions budgétaires tournent véritablement en eau de boudin!

Le Règlement de la Chambre a été adapté sur proposition de notre groupe afin que ne soient plus insérés dans la loi-programme des articles qui n'ont pas trait au budget. Cette mesure a été insuffisamment appliquée malgré les articles que le président a publiés sur le sujet dans une publication scientifique. Il doit attirer l'attention des services sur le fait que le dépouillage doit être effectué consciencieusement. J'espère qu'il informera les présidents de groupe à ce sujet d'ici à la semaine prochaine.

Les travaux prévus en commission des Affaires sociales à partir de demain ne sont pas conformes aux accords intervenus lors de la Conférence des présidents. Aucun accord n'avait été conclu en ce sens, ce qui est par ailleurs confirmé par les services. Les travaux de la commission concernée doivent débiter la semaine prochaine, comme il avait été convenu lors de la Conférence des présidents sans qu'il en ait été formellement pris acte. La discussion du Pacte de solidarité entre les générations pourra ainsi être entamée correctement.

Met andere woorden, u hoeft dit niet te doen via een Conferentie van voorzitters, maar u zou wel moeten overleggen met de fractievoorzitters van meerderheid en oppositie met betrekking tot de commissie voor de Sociale Zaken. Ik zou nog vijf of tien minuten uitleg kunnen geven over wat daar is gebeurd, maar dat is nu niet terzake.

Ik zou een beroep willen doen op uw gezag en vragen dat, zoals overeengekomen maar niet formeel geacteerd, ook de commissie voor de Sociale Zaken haar werkzaamheden vanaf volgende week zou aanvangen, zoals normaal gepland op de agenda. Niet in het minst kan op die wijze immers ook de bespreking van het Generatiepact op een goede manier worden aangevat.

De **voorzitter**: Mijnheer De Crem, u hebt gelijk dat u de zaken aanhaalt die u wenst aan te halen. Ik heb gekeken, maar vind op het ogenblik de heer Bonte niet.

Ik reageer kort op uw derde vraag. Ik zal evenwel de heer Bonte vragen tot bij mij te komen. Ik meen dat wij in de Conferentie van voorzitters hadden afgesproken dat wij dinsdagochtend met de bespreking van het Generatiepact zouden beginnen. De overige delen zouden wij proberen te beëindigen in de commissie.

Ik heb ook aan de heer Tant gezegd dat de voorzitter van de commissie de werkzaamheden in zijn commissie regelt in samenspraak met zijn collega's. Ik zal de heer Bonte daarover straks ondervragen.

Het incident-Mandaila waarover u het in uw eerste punt had, zal ik nakijken. Ik heb ook een zinnetje opgemerkt in het proces-verbaal van de rapportering over de commissievergaderingen, die mij wordt bezorgd. U hebt gelijk. Een beleidsbrief kan niet worden geamendeerd. Ik heb tot in den treure herhaald – ik zal dat niet meer doen, maar zal u voor de volgende keer een andere maatregel voorstellen – dat vele ministers in de regering zwaar in de fout zijn gegaan door de wet niet te eerbiedigen op het vlak van de tijdige indiening van de beleidsnota's. Ik zal daarover niet meer schrijven. Ik zal voor de volgende keer maatregelen voorstellen die ertoe zouden kunnen leiden dat, wanneer er een grote achterstand is, de wetsontwerpen van de betrokken minister niet meer worden besproken.

Ik zal het voorstel terzake doen, maar zal dat in consensus met de Conferentie van voorzitters doen. Ik zeg u dat nu reeds. Ik ben het ook beu geworden daarover te moeten schrijven. Dat zeg ik u rustig.

12.02 Pieter De Crem (CD&V): Mijnheer de voorzitter, ik zou u willen vragen dat u ons, ten eerste, in de loop van de zitting van deze namiddag inlicht over de werkzaamheden van de commissie voor de Sociale Zaken.

De **voorzitter**: Ik zal dat doen.

12.03 Pieter De Crem (CD&V): Ik doe een voorstel voor de goede

Le **président**: La Conférence des présidents a convenu d'examiner le Contrat de solidarité entre les générations à partir de mardi matin. Nous nous efforcerions de terminer les autres volets en commission. J'ai indiqué à M. Tant que le président de la commission organise les travaux au sein de sa commission en accord avec ses collègues. J'interrogerai M. Bonte tout à l'heure.

Il est exact qu'une note de politique ne peut pas être amendée. J'ai déjà répété et écrit à satiété que de nombreux membres du gouvernement ont commis une faute en ne déposant pas leur note à temps. J'en ai assez! Je formulerai en accord avec la Conférence des propositions tendant à ce que les projets de loi d'un ministre ne soient temporairement plus discutés en cas de retard important au niveau du dépôt d'une note de politique.

12.02 Pieter De Crem (CD&V): Le président voudra-t-il nous informer au cours de la séance de l'après-midi des futurs travaux de la commission des Affaires sociales?

Le **président**: Je le ferai.

gang van zaken, namelijk dat de commissie voor de Sociale Zaken haar normale vergaderingsritme aanneemt vanaf dinsdag. Wij willen ons engageren tot een faire en goede bespreking. Echter, de manier waarop de werkzaamheden nu werden vastgelegd, is niet conform de – weliswaar niet echt geformaliseerde – afspraken in de Conferentie van voorzitters.

Ten tweede, de heer Tant heeft ons vervoegd.

De **voorzitter**: Ik wilde u net op het tweede punt antwoorden.

12.04 Pieter De Crem (CD&V): Ik had het daarnet al over de depoullering van de programmawet.

De **voorzitter**: Mag ik daarover een woordje zeggen, nu de heer Tant aanwezig is?

Ik heb het idee van de heer Tant gesteund. Ik heb de diensten dus laten nakijken – ik heb dat aan de diensten twee- tot driemaal gevraagd; u mag ze daarover officieus raadplegen – of er artikelen in de programmawet staan die zouden kunnen worden betwist op het vlak van hun impact op de begroting. Ik heb ze niet ontleed. Ik beken dat. De diensten hebben mij medegedeeld dat er op het eerste gezicht geen zijn. Zo werd het mij medegedeeld. Ik wil de programmawet echter nogmaals aan een scherpere ontleding laten onderwerpen. Wij moeten het spel immers correct spelen.

Mijnheer De Crem, ik wil het even kort over het verleden hebben.

Destijds werd de begroting soms vergezeld van un cavalier budgétaire. Er werd een wetsartikel gemaakt bij een artikel uit de begroting, dus een begrotingsluik in illo tempore. Daarna is dat geëvolueerd naar wetten die aan de begroting werden gekoppeld. Gewoonlijk vielen ze in twee luiken uiteen. Er was een sociale wet, als ik dat zo mag zeggen, en een economisch luik. In een derde fase zijn wij gekomen tot een programmawet. De vierde fase, die wij hebben stopgezet, was een soort fourre tout-wet. Deze fase hebben wij in onze beschikkingen afgesloten.

Het is dat punt dat u vandaag aanhaalt. Ik wil de kwestie nogmaals laten nakijken. Principieel mag de programmawet immers niets anders omvatten dan de schikkingen die met de begroting verband houden, hoewel ook naar de plaatsing moet worden gekeken.

Men moet wel kijken hoe alles in elkaar gepast kan worden en hoe het verband houdt, dat is juist.

12.05 Pieter De Crem (CD&V): Zeer goed. Maar ik reken dan ook op u opdat wij dat in de Conferentie van voorzitters kunnen bespreken.

De **voorzitter**: Ja, dat is goed.

12.06 Pieter De Crem (CD&V): Dan heb ik tenslotte nog een randopmerking.

Wij hebben onze clementie gegeven aan staatssecretaris Tuybens

Le **président**: A propos du “dépouillage”, j’ai soutenu la proposition de M. Tant. J’ai demandé aux services si certains articles de la loi-programme pourraient être contestés en ce qui concerne leur incidence budgétaire, mais je n’ai pas analysé personnellement les articles. Les services ont indiqué qu’aucun problème ne se posait, à première vue. Toutefois, je suis disposé à demander une analyse plus pointue.

Dans le passé, il arrivait qu’un article de loi soit élaboré dans le cadre d’un article budgétaire. Ensuite, des lois comportant une composante sociale et économique ont été jointes au budget. Dans une troisième phase, il y a eu les lois-programmes. Et dans la quatrième phase, à laquelle nous mettons fin à présent, il a été recouru à une sorte de ‘loi conteneur’. En principe, la loi-programme comporte exclusivement des dispositions relatives au budget. Il convient toutefois de vérifier comment le tout peut s’accorder.

12.05 Pieter De Crem (CD&V): J’escompte que cette matière fasse l’objet d’un débat approfondi en Conférence des présidents.

Le **président**: D’accord.

12.06 Pieter De Crem (CD&V): La semaine dernière encore, nous avons fait preuve d’indulgence à l’égard du secrétaire d’État

maar ik moet u zeggen dat het niveau van zijn beleidsnota ongeveer hetzelfde is als de buitentemperatuur op dit moment, met name onder nul. De lichtzinnigheid waarmee die nota is geschreven doet ons nog eens denken dat wij, als oppositie, ons hebben laten vangen door onze eigen inschikkelijkheid en onze goedhartigheid. Dat zal dus niet meer gebeuren.

De **voorzitter**: Collega's, ik heb nog een...

Monsieur Michel? Sur l'ordre des travaux?

12.07 Charles Michel (MR): Monsieur le président, en ce qui concerne l'ordre des travaux, je voudrais réagir sur un point en particulier. Il est tout à fait normal qu'on cherche à éclaircir ce qui s'est passé en Conférence des présidents au sujet de la commission des Affaires sociales, comme cela a été demandé voici quelques instants. Cela dit, je voudrais attirer l'attention sur le fait qu'hier, en commission des Affaires sociales, on nous a communiqué que nous nous réunirions vendredi après-midi et que nous sommes plusieurs à avoir adapté nos agendas en conséquence. J'aimerais voir intégré cet élément-là dans nos concertations en plénière.

12.08 Pieter De Crem (CD&V): Mijnheer de voorzitter, meerdere collega's laten mij weten dat de analyse die ik net maakte, de correcte analyse is. Er was op geen enkele wijze in de Conferentie een engagement over het feit dat de commissie voor de Sociale Zaken morgen zou samenkomen. Dat is een vaststelling geweest in de commissie voor de Sociale Zaken.

De **voorzitter**: Mijnheer De Crem, de voorzitter heeft wel gezegd dat hij dinsdagochtend wou proberen te beginnen met de generatiepactwet. Hij wou proberen het andere werk af te maken. De heer Van der Maelen kan dat getuigen. Sta mij toe, mijnheer Van der Maelen, om met de heer Bonte af te spreken. Ik zal later nog op de zaak terugkomen.

12.09 Greta D'hondt (CD&V): Mijnheer de voorzitter, in de commissie hebben wij de nodige afspraken gemaakt om de werkzaamheden "vlot" te laten verlopen. Wij hebben sommige beleidsbrieven zeer laat gekregen. Dinsdag hebben wij bijvoorbeeld tot 22.30 uur doorgewerkt. Er was geen enkele vorm van obstructie. Wij hebben in de commissie afgesproken om niet alleen de bespreking van het Generatiepact, maar ook van de begroting en de programmawet op dinsdag te agenderen.

Het is evenwel erg dat engagementen worden gebroken. Men keert terug van de Conferentie met de mededeling dat men ermee instemde om op vrijdag en maandag te werken. Ik vind dat men een commissie autonoom moet laten beslissen over haar werkzaamheden, zeker wanneer er zich geen enkel probleem voordoet in die commissie. Mocht er sprake zijn van een bananenrepubliek, dan moet er worden ingegrepen. Maar er werd zeer correct gewerkt.

Ik heb gisteren in de commissie gezegd dat men een hypotheek legt wanneer men de werkzaamheden anders organiseert dan in de commissie in alle sereniteit werd afgesproken.

Tuybens. Or la note de politique générale qu'il a déposée entre-temps est d'un niveau déplorable. Nous ne serons désormais plus victimes de notre propre bienveillance.

12.07 Charles Michel (MR): Men zou er goed aan doen in het overleg in de plenaire vergadering rekening te houden met het feit dat we gisteren in de commissie voor de Sociale Zaken afgesproken hebben morgenmiddag bijeen te komen.

12.08 Pieter De Crem (CD&V): Plusieurs collègues confirment mon analyse. Il n'avait pas été convenu de réunir la commission demain.

Le **président**: Le président de la commission a déclaré qu'il souhaitait entamer mardi l'examen du Pacte de solidarité entre les générations. Il entendait également terminer les autres travaux.

12.09 Greta D'hondt (CD&V): En commission, nous avons convenu d'entamer mardi l'examen du Pacte de solidarité entre les générations, du budget et de la loi-programme. Il est invraisemblable qu'on ne respecte pas ses engagements. Les commissions doivent pouvoir décider de manière autonome, certainement lorsqu'il n'y a pas de problèmes.

De **voorzitter**: Mijnheer Tant, u weet zeer goed dat het een van mijn leidmotieven is om de commissies zelf hun werkzaamheden te laten regelen. Ik kom daar straks op terug als ik de heer Bonte gezien heb.

12.10 Dirk Van der Maelen (sp.a-spirit): Mijnheer de voorzitter, ik kan alleen vertellen wat ik zelf heb gehoord en dat is dat er in de Conferentie van voorzitters werd afgesproken dat de commissie voor de Sociale Zaken op dinsdag zou beginnen met het Generatiepact. Om in staat te zijn om dinsdag met de generatiepactwet te kunnen beginnen, zou men vrijdag en maandag vergaderen. Er was daarover unanimité in de conferentie van Voorzitters.

De **voorzitter**: Ik heb daarstraks gezegd dat men dinsdagochtend zou beginnen met de generatiepactwet. Ik laat de heer Bonte en zijn commissie hun plan trekken om de rest af te handelen. Dat was de afspraak die werd gemaakt.

12.11 Paul Tant (CD&V): Mijnheer de voorzitter, u weet dat ik mij bij elke bespreking van de Conferentie van voorzitters heb verzet tegen het feit dat men de werkzaamheden van de commissies zou regelen. Men weet immers nooit of er zaken worden besproken die u ontsnappen. Ik heb dat bij de diensten nagegaan en zij hebben mij heel nadrukkelijk gezegd dat er daarover geen afspraken zijn gemaakt. Ik treed mevrouw D'hondt bij wanneer ik zeg dat ik mij daartegen zou hebben verzet. Het behoort tot de autonomie van elke commissie om haar werkzaamheden te regelen. Ik vind het jammer dat men beroep doet op de Conferentie en daarmee verzaakt aan zijn eigen autonomie. Ik zal dat nooit doen en de redenen daarvoor zijn u bekend.

De **voorzitter**: Laat mij afspreken met de heer Bonte en dan kom ik hierop terug. Ik denk dat er geen misverstand is.

Ik wil een wijze politieke raad geven. Si vous vous dépêchez très fort, vous n'arriverez pas aussi vite que si vous adoptez une vitesse consensuelle. C'est mon expérience et celle de beaucoup de collègues ici.

13 Pétitions **13 Verzoekschriften**

Le Comité "Action pour la Famille" a transmis des pétitions signées par 22.400 signataires concernant les propositions de loi autorisant l'adoption par des couples homosexuels. Het Comité "Actie en Gezin" heeft verzoekschriften overgezonden, getekend door 22.400 ondertekenaars, met betrekking tot de wetsvoorstellen betreffende de adoptie door koppels van gelijk geslacht.

Conformément à l'article 142 du Règlement, les pétitions sont déposées sur le bureau de la Chambre afin d'être jointes au débat sur les propositions de loi autorisant l'adoption par des couples homosexuels (n°s 664/1 à 9).

Overeenkomstig artikel 142 van het Reglement worden deze verzoekschriften bij de Kamer ter tafel gelegd

Le **président**: J'ai adopté comme principe de laisser les commissions régler elles-mêmes leurs travaux.

12.10 Dirk Van der Maelen (sp.a-spirit): J'ai appris que la Conférence des présidents a décidé à l'unanimité que la commission des Affaires sociales entamera mardi l'examen du Pacte de solidarité entre les générations. Afin de pouvoir terminer ses autres travaux, la commission se réunira également le lundi et le vendredi.

Le **président**: Nous avons convenu que le contrat de solidarité serait examiné mardi et que la commission déciderait elle-même de l'organisation des autres travaux.

12.11 Paul Tant (CD&V): Au sein de la Conférence, je me suis toujours opposé à ce que celle-ci règle les travaux des commissions. Une enquête auprès des services montre qu'aucun accord n'a été pris. Il appartient aux commissions de régler elles-mêmes leurs travaux, en toute autonomie.

Le **président**: J'en parlerai avec M. Bonte et je reviendrai sur ce point.

teneinde te worden gevoegd bij het debat over de wetsvoorstellen betreffende de adoptie door koppels van gelijk geslacht (nrs 664/1 tot 9).

Projets et propositions

Ontwerpen en voorstellen

14 **Projet de loi relatif à la détention des stocks obligatoires de pétrole et des produits pétroliers et à la création d'une agence pour la gestion d'une partie de ces stocks et modifiant la loi du 10 juin 1997 relative au régime général, à la détention, à la circulation et aux contrôles des produits soumis à accises (1968/1-7)**

14 **Wetsontwerp betreffende de aanhouding van een verplichte voorraad aardolie en aardolieproducten en de oprichting van een agentschap voor het beheer van een deel van deze voorraad en tot wijziging van de wet van 10 juni 1997 betreffende de algemene regeling voor accijnsproducten, het voorhanden hebben, en het verkeer daarvan en de controles daarop (1968/1-7)**

Discussion générale

Algemene bespreking

La discussion générale est ouverte.
De algemene bespreking is geopend.

14.01 **Anne Barzin**, rapporteur: Monsieur le président, je voulais simplement exposer le fait que la commission de l'Economie a examiné ce projet de loi au cours de cinq réunions et que des auditions ont été organisées avec des représentants de la Fédération pétrolière belge et des représentants de l'Union pétrolière belge en présence du ministre Verwilghen.

En ce qui concerne le contenu des discussions lors des auditions, la discussion générale et la discussion des articles, je me réfère au rapport écrit.

Je voudrais préciser que le texte de ce projet de loi a été adopté à l'unanimité par la commission de l'Economie le 16 novembre dernier.

J'ajouterai encore que le 30 novembre, la Conférence des présidents a accédé à la demande du ministre de l'Economie qu'en vue de la séance plénière d'aujourd'hui, la commission se prononce sur un amendement du gouvernement. Le ministre a donc présenté en commission le 30 novembre, un amendement n° 6 qui visait à remplacer dans l'article 4, §1er, 3° du texte adopté par la commission le mot "linéairement" par le mot "graduellement". Le ministre a exposé le contenu de cet amendement qui n'a donné lieu à aucune observation de la part des membres de la commission. L'amendement, l'article et le projet ainsi modifié ont été adoptés à l'unanimité.

14.01 **Anne Barzin**, rapporteur: De commissie voor het Bedrijfsleven heeft voorliggend wetsontwerp besproken en een hoorzitting met vertegenwoordigers van de Belgische Petroleum Federatie en de Belgische Petroleum Unie gehouden.

Wat de inhoud van de hoorzittingen, de algemene bespreking en de artikelsgewijze bespreking betreft, verwijs ik naar het schriftelijk verslag.

De tekst werd op 16 november jongstleden eenparig door de commissie voor het Bedrijfsleven aangenomen. Op 30 november heeft de conferentie van voorzitters ermee ingestemd dat de commissie zich zou uitspreken over het amendement nr. 6 van de regering dat ertoe strekt in artikel 4, § 1, 3° van de tekst, het woord "lineair" door het woord "geleidelijk" te vervangen. Over dat amendement waren er geen opmerkingen van de leden van de commissie en het aldus gewijzigd ontwerp werd eenparig aangenomen.

De **voorzitter**: Mijnheer Lano, dat mevrouw Barzin u niet heeft kunnen verleiden te luisteren komt mij verontrustend over.

14.02 Pierre Lano (VLD): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, mevrouw Barzin, soms verwijs ik ook naar het schriftelijk rapport. Ik wil u echter bedanken voor uw uitvoerig verslag. Dat hoort bij de geplogenheden van de eerste spreker.

14.03 Paul Tant (CD&V): (...)

14.04 Pierre Lano (VLD): Mijnheer Tant, wij hebben nog een lange nacht voor de boeg. Wij gaan ons dus eerst bezighouden met de aardolievoorraden.

Ik zal de inhoud van het verslag dat vijftig pagina's telt, niet herhalen. Ik wil alleen maar zeggen dat de Europese lidstaten een permanent niveau van voorraden van aardolieproducten moeten aanleggen. Die moeten gelijk zijn aan ten minste negentig dagen gemiddeld binnenlands gebruik.

In de huidige omstandigheden is het noodzakelijk dat wij dat aanhouden. De markt is immers gespannen. Het gedecentraliseerde systeem dat wij nu kennen, vertoont enkele tekortkomingen. Het moet worden hervormd. Wij moeten natuurlijk klaarstaan voor nog moeilijke tijden.

Het wetsontwerp voorziet in structurele hervormingen, in die zin dat er een centraal agentschap wordt opgericht dat verantwoordelijk is voor het aanhouden en beheren van een deel van de verplichte voorraad. Dergelijk systeem bestaat reeds in de meeste Europese landen. Wij worden als het ware aangespoord om beter te doen. De sector is ook niet principieel tegen een centralisering van het beheer.

Het huidige systeem wordt vervangen door een nieuw systeem dat werkt als volgt. Het agentschap APETRA koopt zelf aardolie om aan te houden als strategische voorraad. APETRA sluit contracten af met de petroleummaatschappijen. Via een tender. Ook private partners houden voorraden aan. Voor sommige kleinere maatschappijen, maar niet voor de KMO's, blijft een beperkte reserveverplichting gelden.

Momenteel is het zo dat er voor categorieën 1 en 3 geen problemen zijn. De stockageverplichting wordt immers nageleefd. Het probleem situeerde zich veeleer in categorie 2. Dat is de diesel. Dat heeft natuurlijk te maken met de marktstructuur, omdat er veel auto's rijden met diesel. Het systeem zoals het nu bestaat functioneert blijkbaar moeilijker om adequaat op crisissituaties in te spelen.

Het is toch wel zo dat een centraal agentschap verbetering zou moeten brengen, temeer daar het hier gaat om een taak van openbaar belang. Dat kan niet voldoende onderstreept worden.

Ook vanuit de VLD hebben wij een aantal vragen bij dit ontwerp gesteld. Ik ga ze hier niet allemaal herhalen want wij hebben van de minister afdoend antwoord gekregen op alle opmerkingen die wij gemaakt hebben. Ik wil hier nog twee zaken zeggen, mijnheer de minister, die ik niet gezegd heb in de commissie. U kent het probleem van het niet-vergoeden van de individuele voorraadplicht. Ik ben ook ondernemer en er is geen enkel bedrijf dat kan werken zonder een ijzeren voorraad. Het ene werkt echter beter en het andere werkt minder goed. Dat wil dus zeggen dat hoe hoger men de datum of de

14.04 Pierre Lano (VLD): Chaque État membre de l'Union européenne doit disposer en permanence d'une réserve de pétrole suffisante pour nonante jours de consommation intérieure moyenne. Notre système décentralisé actuel ne satisfait pas à cette règle. Par le biais de ce projet de loi, une agence centrale pour la gestion d'une partie de la réserve de pétrole obligatoire est donc créée. Un tel système existe déjà dans la plupart des États membres de l'Union européenne et le secteur n'y est pas opposé.

L'agence, APETRA, achète du pétrole brut, veille à conserver une réserve stratégique permanente et conclut les contrats avec les compagnies pétrolières. La distribution est réalisée par le biais d'un "tender". Pour quelques petites entreprises, non des PME, une réserve donnée reste toutefois obligatoire.

Le système actuel est essentiellement défaillant en ce qui concerne le stock de diesel, catégorie 2, et ne permet pas de réagir adéquatement aux situations de crise, ce qu'APETRA pourra faire.

Je souhaite encore attirer l'attention du ministre sur deux points. En ce qui concerne la non-indemnisation de l'obligation de stockage individuelle, le ministre doit veiller à ne pas défavoriser les entreprises les plus performantes au moment de la fixation d'une date. Plus le délai est long, plus le risque est grand.

Nous devons également être attentifs aux stocks à l'étranger. Il est en effet positif de conserver les stocks sur notre propre territoire.

tijdspanne stelt, hoe meer men de goede leerling van de klas toch wat benadeelt. Het is een economisch principe waarvan ik hoop dat u het niet zult vergeten wanneer u die datum zult moeten vastleggen.

Wat de stockage in het buitenland betreft, hebben we ook afdoend antwoord gekregen. Men wil die voorraad voor de andere, uiteraard op APETRA na, hier in het land houden. Dat klinkt ook logisch want als men ze nodig heeft, heeft men ze liever in het land dan in het buitenland. Ik kan u echter een mooie anekdote vertellen, mijnheer de minister, die ik pas gisteren gehoord heb. In het jaar 1973, tijdens de eerste olieschok, hadden de Arabische landen beslist om de landen die petroleum consumeerden te verdelen in drie categorieën. De goede kregen verder olie, de slechte kregen geen olie meer en over de neutrale ging men dan pas beslissen. Nederland was een slecht land en België was neutraal. Dan heeft de heer d'Avignon kunnen berekenen, in 1973, dat de petroleum nog naar België kon "transiteren".

Ik vond het wel de moeite waard om dat toch eens te herhalen. We hebben toch dertig jaar programmawetovereenkomst. Ik vind dat die goed gewerkt heeft en men mag dit niet vergeten. Maar ik ben mij er ook van bewust dat er geen omelet kan gemaakt worden zonder eieren te breken. U hebt de moed gehad om dat voor de eerste keer te doen zodanig dat wij, niettegenstaande de techniciteit van het onderwerp, hier kunnen beantwoorden aan een dringende noodzaak. Ik wil u daar in naam van mijn fractie mee feliciteren. Daarom zullen wij dat project volmondig goedkeuren.

14.05 Melchior Wathelet (cdH): Monsieur le président, monsieur le ministre, je n'ai pas eu l'occasion d'intervenir en commission, même si j'étais présent lors des auditions. Je me permettrai donc de développer notre position à cette tribune.

Tout le monde peut être d'accord sur le fait qu'un problème se posait. Nous devons disposer de 90 jours de stock de réserve, or nous disposions seulement de 80 jours, selon les différentes estimations qui nous ont été communiquées. Quelle était la raison de ce problème de stock stratégique en Belgique? On a beaucoup entendu qu'il s'agissait de problèmes de contrôle, de sanctions, de manque d'encadrement de ce stock, qui devait être assuré par les membres des différentes entreprises actrices sur le marché du pétrole, qu'elles soient membres de l'Union des pétroliers ou membres de la Fédération pétrolière. Il fallait donc trouver une solution.

On a compris, durant les auditions, qu'un problème supplémentaire se posait. Lequel? Les entreprises détenant ces stocks étaient payées pour ces stocks. Il s'agissait d'un prix maximum de 8 euros le mètre cube, qui coexistait avec un prix du marché souvent inférieur au prix maximum. Il existait donc deux marchés parallèles: un marché de produits pétroliers et un marché d'achat de stocks parce que certaines entreprises n'arrivaient pas, elles-mêmes, à détenir les stocks. On peut le comprendre; il était impossible pour les petites entreprises de conserver 90 jours de stock. Elles étaient donc contraintes d'acheter les certificats, d'acheter des stocks.

On remarque qu'à ce prix unique pour l'ensemble des stocks du secteur pétrolier, il était beaucoup plus difficile pour les petites entreprises que pour les grandes, membres de la Fédération

Je me rappelle que lors de la crise pétrolière de 1973, la Belgique, considérée comme un pays neutre par les pays arabes, n'a été approvisionnée en pétrole que grâce à l'intervention de M. Davignon.

Ce projet de loi technique répond à un besoin réel. Nous félicitons le ministre pour ce projet que nous soutiendrons pleinement.

14.05 Melchior Wathelet (cdH): Ik ben niet tussenbeide gekomen in commissie en zal het standpunt van mijn fractie dus van op de tribune vertolken.

In het licht van de moeilijkheden om een strategische voorraad van negentig dagen aan te houden, werden hoorzittingen georganiseerd om de leemten op het vlak van het toezicht, de dwangmaatregelen en het beheer van die voorraad te verhelpen. Het waren de op de Belgische aardoliemarkt aanwezige maatschappijen, tevens lid van de Belgische Petroleum Unie of de Belgische Petroleum Federatie, die voor het aanhouden van die voorraad moesten zorgen. Bij die gelegenheid stelden we echter een bijkomend probleem vast, namelijk het bestaan van een echte markt die rechtstreeks met het aanleggen van die strategische voorraad samenhang. De maatschappijen die die voorraden aanhielden, werden daar immers voor betaald en er bestond een

pétrolière, de payer ces stocks ou d'en disposer. On constatait une discrimination favorable aux plus grosses entreprises, membres de la Fédération pétrolière. Les auditions ont été très claires sur ce point. Les membres de l'Union se disaient très heureux de la création de l'agence et les membres de la Fédération évoquaient des problèmes relatifs à sa création. On peut imaginer que la situation était plus difficile à supporter pour les petits producteurs ou les petits distributeurs de pétrole parce qu'ils devaient acheter ces stocks au même prix que les gros alors qu'ils n'avaient pas les mêmes facultés, en termes de personnel, de liquidités et d'infrastructure.

Une solution devait donc être dégagée. Deux possibilités se présentaient. La première consistait à mieux contrôler, mieux sanctionner le secteur en vue de s'assurer que la garantie de 90 jours de stock serait effective.

Toutefois, même si l'on contrôlait mieux et sanctionnait davantage, cela n'apportait pas de solution à la discrimination qui pouvait exister entre les plus petits distributeurs et producteurs de pétrole et les grandes entreprises membres de la fédération.

Le ministre s'est davantage tourné vers la création d'une agence, ce qui ne nous pose aucun problème pour autant que cela n'engendre pas un coût supplémentaire dans le chef du consommateur et qu'il n'y ait pas des effets pervers liés à la création de cette agence. La création de cette agence remplit-elle ces deux conditions?

En ce qui concerne le coût, cette agence devra être créée, les stocks devront être entretenus, gérés et mis à disposition. Tout a un coût: pouvoir disposer de brut et de produits raffinés, rafraîchir l'ensemble des installations qui accueillent le pétrole, acquérir les bacs dans lesquels on contient le pétrole, etc. De plus, dans un délai relativement court, cette agence devra acheter les produits pétroliers; son coût dépendra du prix du marché, du cours du pétrole.

Pour la détention de ces stocks, l'agence obtiendra un prix maximal qui s'élève aujourd'hui à 8 euros le mètre cube. Or, dans le système antérieur, c'était le prix du marché qui déterminait le prix payé aux entreprises détenant ces stocks. Fréquemment, ce prix était nettement inférieur au prix maximal de 8 euros le mètre cube, ce qui était tout bénéfique pour le consommateur.

Nous craignons que tous ces éléments (création de l'agence, mise à disposition des stocks, achat du pétrole, prix payé à l'agence pour la détention de ces stocks) créent au départ un coût important qui devra être répercuté sur le consommateur.

Je peux accepter l'argument du ministre qui nous disait en commission que, dans le long terme, ces conséquences disparaîtront. Effectivement, à un moment donné, l'agence disposera des stocks, elle s'inscrira dans un futur marché européen et elle deviendra un acteur important du marché avec un certain nombre de stocks à sa disposition et des infrastructures qu'elle aura acquises assez rapidement. Néanmoins, au départ, nous courons le risque d'avoir des coûts.

Monsieur le ministre, vous vous êtes également engagé en commission à apporter un plan financier pour la constitution de

maximumprijs van 8 euro per kubieke meter naast de marktprijs, die vaak een stuk lager lag.

Er bestonden dus twee parallelle markten: een markt van aardolie-producten en een andere markt voor de aankoop van voorraden. De kleine maatschappijen waren immers niet in staat voorraden gelijk aan een verbruik van 90 dagen te bewaren en waren dus verplicht "tickets" of rechten op een bepaalde voorraad, aan te kopen.

De eenheidsprijs voor alle voorraden van de aardoliesector had als gevolg dat tussen kleine en grote maatschappijen een discriminatie tot stand kwam, aangezien alleen grote bedrijven in staat waren om die voorraden te betalen of erover te beschikken.

De leden van de Petroleumunie schaarden zich achter de oprichting van het agentschap, terwijl de leden van de Petroleum Federatie daar grote vragen bij hadden.

Er waren twee mogelijkheden. De eerste was het toezicht op de sector te verscherpen en stringentere dwangmaatregelen op te leggen om ervoor te zorgen dat de verplichte voorraad van 90 dagen effectief zou worden aangehouden.

Door het opvoeren van de controles en het aanscherpen van de sancties werkt men de discriminatie tussen de kleine verdelers en de grote bedrijven die lid zijn van de Federatie niet weg.

Mijn fractie is niet gekant tegen de oprichting van een agentschap, op voorwaarde dat zulks geen bijkomende kosten voor de consumenten met zich brengt en geen kwalijke effecten heeft.

Beantwoordt de oprichting van dat agentschap aan die twee voorwaarden?

l'agence. J'avoue ne pas avoir été présent à la dernière réunion de commission, je ne sais donc pas si vous avez eu l'occasion de le déposer ou non. Cela m'intéresserait vraiment de l'avoir à disposition aussi rapidement que possible; il ne faudrait pas que la création de cette agence ait l'effet que personne ne souhaite, à savoir une répercussion sur le prix pour le consommateur.

Deuxième élément: la création de cette agence ne produira-t-elle pas des effets pervers?

Nous pensons que ce pourrait être le cas. Je m'explique: la situation antérieure mettait toutes les entreprises du secteur pétrolier sur un même pied, tant les petites que les grandes. Avec un avantage pour les grosses sociétés: pour le même prix, elles disposaient de plus de liquidités, plus d'infrastructure, plus de personnel. Je crains qu'ici, on inverse le système. Pourquoi?

Premièrement, parce que, indépendamment des stocks de 70 jours à constituer par l'agence, 20 jours doivent être constitués par les membres de la Fédération pétrolière, étant donné que ce stock ne devra être mis à disposition que par les grosses entreprises.

Je ne me rappelle pas le seuil de tonnage nécessaire pour qu'une entreprise soit considérée comme devant mettre ces 20 jours à disposition, mais ces entreprises sont assez importantes. Aujourd'hui, cette mise à disposition de stocks ne doit être réalisée que dans une petite part d'entreprises. On met certaines entreprises – les plus importantes, donc celles qui devraient avoir le plus de facilités à mettre des stocks à disposition – dans une situation spécifique.

Deuxièmement, pour mettre à disposition ces 20 jours de stock, les entreprises ne seront pas payées, alors que l'agence le sera et qu'auparavant, toutes les entreprises sans distinction, les petites comme les grosses, étaient payées pour mettre ces stocks à disposition.

Troisièmement, quelle est la "qualité" du pétrole à mettre à disposition? Ces 20 jours supplémentaires et les 70 jours de l'agence ne peuvent être constitués que de brut, alors qu'auparavant, une partie de la mise à disposition par le secteur privé pouvait être du raffiné. Mais l'agence, si je ne me trompe, peut mettre à disposition du brut, au moins pour une partie.

Quatrièmement, cela concerne l'endroit où doivent être stockés ces produits pétroliers: auparavant, une partie de ce qui devait être mis à disposition par les entreprises privées pouvait se trouver sur un autre territoire que le territoire belge. Aujourd'hui, cette réserve de 20 jours supplémentaires doit se situer sur le territoire de la Belgique alors que l'agence peut avoir une partie de ses stocks pétroliers, que ce soit en brut ou en raffiné, ailleurs que sur le territoire belge, même s'ils doivent toujours garder une partie de ce stock en Belgique.

Indépendamment de la répercussion sur le coût pour le consommateur, au sujet duquel nous plaçons pour obtenir ce plan financier afin d'avoir toutes nos certitudes quant à cette question, nous avons donc peur que cela implique une discrimination à l'envers. Je m'explique: que ceux qui se trouvaient dans une situation favorable au préalable ne se trouvent aujourd'hui dans une situation moins

U beweert dat de oprichting geen gevolgen zal hebben voor de consument. In de eerste plaats moeten we echter vaststellen dat dit systeem een prijs heeft. Men zal voorraden moeten aanleggen en opslaan. Het agentschap zal die producten binnen een relatief korte tijdsspanne, dus aan de marktprijs, moeten aankopen. Onze vrees is dat tenminste die opstartfase nogal duur zal uitvallen en dat die kosten op de consument zullen worden verhaald.

De minister had zich ertoe verbonden voor de oprichting van het agentschap een financieel plan op te stellen. Ik heb dat nergens gevonden. Ik zou dat graag willen raadplegen.

Zal de oprichting van dat agentschap geen ongewenste gevolgen hebben? Voordien werden alle bedrijven, groot en klein, op voet van gelijkheid behandeld. Los van de voorraden voor 70 dagen die het agentschap zal moeten aanleggen, zullen de bedrijven voorraden voor 20 dagen moeten aanleggen. Dat is niet niks. Vroeger moest maar een klein aantal bedrijven die voorraden aanleggen, en ze werden bovendien vergoed voor de terbeschikkingstelling van die stocks. Dat zal niet meer het geval zijn. Ook de vereiste kwaliteit van de producten zorgt voor problemen, net als de voorwaarde dat de voorraden zich op Belgisch grondgebied moeten bevinden, wat voordien geen vereiste was. Wij zijn bang dat dit tot discriminatie leidt. De minister heeft een ballonnetje opgelaten met zijn voorstel om het agentschap te laten instaan voor het beheer van alle voorraden. Die doelstelling moeten we zo snel mogelijk bereiken. Los van dat voorbehoud op enkele punten, zijn wij veeleer voorstander van de oprichting van dat agentschap.

favorable. Je pense que ce n'est souhaitable pour personne.

Le ministre a, en ce sens, lancé une piste: ne serait-il pas préférable que l'agence ait à sa disposition l'ensemble des stocks? L'agence aurait alors à gérer tous les stocks pétroliers stratégiques pour la Belgique, soit les 90 jours, pour éviter toute discrimination: tout le monde serait logé à la même enseigne et personne dans les entreprises privées n'aurait à se soucier de ces stocks stratégiques. Seule l'agence gèrerait cette obligation – heureuse disposition – de niveau international de disposer d'un stock stratégique de 90 jours.

Je pense que nous devons arriver à cet objectif: nous devons faire en sorte que l'agence détienne ces réserves pour 90 jours le plus rapidement possible.

Indépendamment de ces quelques réserves et à la condition que vous puissiez nous donner des apaisements sur ces différents points, nous sommes plutôt favorables à la création de cette agence.

14.06 Simonne Creyf (CD&V): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, of België over genoeg voorraad stookolie beschikt in geval van crisis zal wellicht niet dezelfde emoties opwekken die straks zullen worden opgewekt door het adoptierecht door holebi's.

Men zou er echter verkeerd aan doen de problematiek te negeren die aan de basis ligt van dit wetsontwerp, namelijk de bevoorradingszekerheid inzake benzine, diesel, stookolie en andere categorieën aardolie of petroleum. Een studie van het Crisiscentrum van Binnenlandse Zaken heeft onlangs 418 crisissen gerangschikt volgens hun potentiële schade. Bovenaan de lijst staat de energiebevoorrading. Bevoorradingszekerheid van energie wordt - allicht terecht - door de mensen beschouwd als het grootste risico. Hoe kwetsbaar we zijn, zagen we vorig weekend nog. Wat sneeuw en wat wind en het licht gaat uit.

Het wetsontwerp dat we nu bespreken, gaat over de bevoorradingszekerheid van diesel, stookolie, kerosine en andere soorten benzine en gas-, olie- of petroleumproducten. Het is zeer technisch, maar het heeft wel degelijk belangrijke financiële, juridische en politiek strategische consequenties.

De hoorzitting en de bespreking in de commissie in aanwezigheid van de minister waren bijzonder interessant, ondanks de meerderheid die manifestelijk gaf van weinig of geen interesse, wat voor de steeds aanwezige toehoorders uit de sector bijzonder ontluisterend was.

De discussie over de bevoorradingszekerheid van aardolie- of petroleumproducten is niet nieuw. Mijn eerste uiteenzetting over deze problematiek in het Parlement dateert van 24 oktober 2000, samen met toenmalig collega Karel Van Hoorebeke. De discussie is eigenlijk begonnen midden de jaren '70. Een Europese richtlijn van 1968 verplicht de lidstaten bepaalde hoeveelheden ruwe aardolie en/of aardolieproducten ter beschikking te hebben voor het geval er een crisis zou uitbreken. Sindsdien kwamen er nog een aantal nieuwe Europese richtlijnen bij. In 1971 besliste België om de verplichting inzake verplichte voorraad te delegeren naar de aardolie-industrie.

Andere landen kozen voor een gecentraliseerd systeem met een

14.06 Simonne Creyf (CD&V):

Ce projet de loi suscitera probablement moins de débats émotionnels que celui sur l'adoption par des couples homosexuels, mais il serait erroné de nier le problème qu'il soulève: celui de la sécurité d'approvisionnement en pétrole et en produits pétroliers. Le centre de crise de l'Intérieur classe l'approvisionnement en énergie au rang des crises potentielles majeures. Il est encore apparu le week-end dernier combien nous sommes vulnérables à cet égard, puisqu'un peu de neige et de vent a suffi à provoquer des coupures de courant.

Le projet de loi sur la sécurité de l'approvisionnement est très technique et a des conséquences financières, juridiques et politico-stratégiques importantes. Les auditions et les discussions en commission étaient très intéressantes, et pourtant, j'ai noté un désintérêt marqué de la part d'un grand nombre de membres de la majorité. Leur désintérêt était déshonorant.

Je suis ce dossier depuis des années déjà. Une directive européenne de 1968 oblige tous les États membres à constituer des réserves pour pallier une crise éventuelle. En 1971, la Belgique

ationale instelling voor het beheer van de opslag. Dit gebeurde onder andere in Frankrijk, Duitsland en Nederland.

Wat is de situatie vandaag? Wat zijn de problemen? Is de strategische olievoorraad in België voldoende of niet? De huidige strategische olievoorraad, zeker van categorie 2, is niet voldoende. Mocht er een crisis optreden, dan zou dit rampzalige gevolgen kunnen hebben. Oliemaatschappijen beschouwen hun strategische stocks als een onderdeel van hun operationele stocks of werkvoorraden, waardoor bij een crisis de aanspreekbare voorraad kleiner zou zijn dan de vereiste negentig dagen. De controle op de voorraden is quasi onmogelijk, ontoereikend en niet transparant. Gezien de aard van de producten en het feit dat ze worden verplaatst, is een adequate controle quasi onmogelijk.

De verbruikers betalen eigenlijk twee keer: eerst via de kostprijs van het product en vervolgens via de bijzondere heffing voor de strategische voorraden voorzien in de programma-overeenkomsten. België werd reeds meermaals op de vingers getikt door de Europese Commissie en het Internationaal Energieagentschap. Op 2 mei 2005 werd België zelfs officieel in gebreke gesteld. De Europese Commissie is voorstander van het toevertrouwen van het beheer van de verplichte voorraden aan een onafhankelijk organisme. Dat is wat er gebeurt met dit wetsontwerp. Dit onafhankelijk organisme is APETRA. APETRA is een vennootschap van publiek recht met sociaal oogmerk. APETRA zal de verplichte voorraad aardolie en aardolieproducten aanhouden en beheren.

Het was te verwachten dat de sector niet onverdeeld positief zou reageren. Er zijn op de oliemarkt grotere en kleinere spelers van wie de belangen niet steeds gelijklopend zijn. Uit de hoorzittingen bleek dat de petroleumfederatie niet tegen het principe van een onafhankelijke instelling is, maar wel tegen wat zij de monopoliepositie van APETRA noemt. Het is duidelijk dat de grote internationale petroleumbedrijven financieel verlies zullen lijden bij dit nieuwe systeem. Wij zijn ook niet ongevoelig voor hun argumenten. De olieraffinaderijen in Antwerpen vrezen bijvoorbeeld dat de nieuwe regeling hun concurrentiepositie zal verzwakken. Zij opereren immers in een internationale context.

De Petroleumunie daartegenover, is wel voorstander van een onafhankelijke, centrale instelling voor het beheer van de oliestocks. Zij vertegenwoordigt de onafhankelijke invoerders en verdelers van gasolie, benzine en stookolie. Er zijn kleinere en grotere bij. De maatschappelijke zetel van die maatschappijen bevindt zich in België. De mensen vertegenwoordigd door de Petroleumunie, zijn voorstander van het wetsontwerp, omdat het voor hen een transparanter systeem is. Het is voor hen ook financieel interessanter.

Wat is de houding van CD&V? Mijnheer de minister, ik meen dat ik mag zeggen dat CD&V constructief en positief heeft deelgenomen aan de besprekingen. Een aantal punten is voor ons van cruciaal belang.

Ten eerste, we moeten er zeker van zijn dat in geval van crisis effectief voorraden stookolie, benzine en diesel ter beschikking zullen zijn. Ten tweede, wat de kostprijs voor de consument betreft, wij willen geen onnodige lastenverhoging voor de consument. Ten derde,

décide de déléguer l'exécution de cette obligation à l'industrie pétrolière. Dans d'autres pays, comme la France, l'Allemagne et les Pays-Bas, une institution nationale a été créée pour assurer la gestion de ce stock.

Le stock stratégique de pétrole entretenu en Belgique n'est pas suffisant, et une crise pourrait avoir des conséquences catastrophiques. Les compagnies pétrolières considèrent en effet ces réserves stratégiques comme une partie de leurs stocks opérationnels. En pratique, nous ne disposons donc pas d'un stock réel pour 90 jours. De plus, le contrôle de ces réserves est insuffisant et non transparent. Enfin, les consommateurs payent deux fois la mise en place des réserves stratégiques: par le prix de revient et par le prélèvement.

La Belgique a déjà été rappelée à l'ordre à plusieurs reprises par la Commission européenne et par l'Agence internationale de l'énergie. La Belgique a même été officiellement mise en demeure le 2 mai 2005. Ce projet de loi prévoit donc la création de l'organisme indépendant APETRA, qui assurera le maintien et la gestion du stock de pétrole et de produits pétroliers. L'APETRA est une société de droit public à finalité sociale.

Le secteur n'était pas unanimement positif. Le marché compte de grands et de petits acteurs, dont les intérêts ne convergent pas toujours. La Fédération pétrolière n'est pas opposée au principe d'un organisme indépendant, mais bien au monopole d'APETRA. Les grandes compagnies pétrolières internationales redoutent des pertes financières et les raffineries anversoises craignent un affaiblissement de leur compétitivité. L'Union pétrolière, en revanche, est favorable à l'option d'un organisme indépendant chargé de

APETRA moet efficiënt zijn, een transparant beleid voeren en een gezonde en voorzichtige financiële basis hebben. De kosten van APETRA worden betaald door de eindgebruiker van benzine, diesel of stookolie, namelijk de consumenten in bredere zin: de gezinnen, de particulieren en de bedrijven. De consument is dus gebaat bij een efficiënt en goedwerkend APETRA, zonder te zware structuur en met deskundigheid geleid. Het mag geen Mexicaans leger zijn.

Waterdichte garanties hiervoor zijn er allicht niet. Wij hebben de beloftes van de minister en wij stellen in feite een akte van geloof. De ervaringen in Frankrijk, Nederland en Duitsland moeten ons ook enigszins geruststellen, al zijn de condities voor opslag verschillend en konden de andere buitenlandse, onafhankelijke instellingen starten op een ogenblik dat de oliemarkt stabiel was dan nu het geval is. Op dit ogenblik verkeren wij in een onstabiele marktsituatie, met een hoge olieprijs. Er is onzekerheid voor de toekomst. Daarom menen wij dat er grote voorzichtigheid geboden is bij het moment van oprichting van APETRA. APETRA zelf moet ook voorzichtig zijn bij de aankoop van de voorraden, de volumes en de timing van de aankopen.

Mijnheer de minister, mijnheer de voorzitter, collega's, wij hebben gewikt en gewogen. Op voorwaarde van een efficiënt en goed werkend APETRA zal ons land beter beschermd zijn tegen een crisis op de aardoliemarkt dan nu het geval is. Daarom zullen we voor het ontwerp stemmen.

gérer les stocks pétroliers. Elle représente les importateurs indépendants et les distributeurs de produits pétroliers. Pour elle, ce régime est plus transparent et financièrement plus intéressant.

Le CD&V a participé de manière constructive aux discussions. Nous avons conscience de la nécessité de disposer d'un stock stratégique. Nous ne souhaitons pas que les charges augmentent pour le consommateur. L'agence APETRA doit être efficace, mener une politique transparente et avoir une assise financière saine. Les coûts seront payés par les consommateurs finaux, les consommateurs au sens large, qui ont tout intérêt à ce qu'APETRA soit gérée avec expertise et ne repose pas sur une structure trop lourde. Le ministre ne nous a pas donné de garanties absolues, mais il nous a fait des promesses.

Lorsque les pays voisins ont commencé à constituer leurs stocks, la situation sur le marché pétrolier était plus stable qu'elle ne l'est maintenant. Nous sommes, à l'heure actuelle, confrontés à une instabilité du marché, à des prix pétroliers qui flambent et à des perspectives d'avenir incertaines. Aussi la prudence sera-t-elle de mise lors de la création de l'agence APETRA et ensuite lors de l'acquisition des réserves pétrolières.

Une agence APETRA qui fonctionne bien pourra garantir une meilleure protection de notre pays face à une crise pétrolière. C'est la raison pour laquelle nous adopterons ce projet.

14.07 Véronique Ghenne (PS): Monsieur le président, monsieur le ministre, chers collègues, je serai brève. Ce projet, que mon groupe soutient pleinement, n'appelle pas beaucoup de commentaires. Néanmoins, je tenais à faire quelques remarques importantes à mes yeux.

Le projet de loi qui nous occupe aujourd'hui vise à permettre à notre pays de mieux remplir ses obligations en matière de détention de stocks obligatoires de pétrole. Cette réforme était nécessaire, la

14.07 Véronique Ghenne (PS): Sinds 2004 voldeed ons land niet langer aan de regels van het Internationaal Energieagentschap en in juli werd het door de Europese Commissie in gebreke gesteld. Dit ontwerp moet België dan ook in staat stellen om zijn verplichtingen op het stuk van de

Belgique n'étant plus en règle vis-à-vis de l'Agence internationale de l'énergie depuis 2004 et ayant été mise en demeure par la Commission européenne en juillet dernier.

Le système en vigueur jusqu'à ce jour était un système décentralisé reposant essentiellement sur le secteur privé en imposant aux importateurs de produits pétroliers et aux raffineries de détenir des stocks stratégiques. Ce système a montré ses limites aussi bien en ce qui concerne les quantités disponibles que la qualité des produits stockés.

A l'image de ce qui se fait dans plusieurs pays voisins, depuis longtemps et en s'inspirant plus particulièrement du modèle néerlandais, notre pays a donc décidé de réformer le stockage des produits pétroliers en passant à un système semi-centralisé, dans lequel les obligations de stockage reposeront principalement sur une agence publique créée dans ce but: l'APETRA.

Cette agence aura un rôle central dans la création et la gestion des stocks stratégiques de pétrole. Cette centralisation devra permettre la mise en place d'une gestion transparente et aisément contrôlable, contrairement au système actuel, dont le problème essentiel est certainement le manque de transparence. La mise en place de ce système, la transition entre décentralisation et gestion publique devra se faire progressivement, la constitution des stocks étant certainement l'opération la plus délicate. L'achat des produits pétroliers devra se faire progressivement pour avoir l'influence la plus faible possible sur les prix. C'est pourquoi il est prévu d'étaler ces achats sur une période de cinq ans.

Si cette mise en route devra perturber le moins possible le marché, nous serons particulièrement attentifs à ce que l'impact pour le consommateur soit le plus réduit possible. Ne nous leurrions pas non plus! La constitution et la gestion des stocks représentant 90 jours de consommation a un coût. Nous insistons donc fortement pour que ce coût soit réparti de manière juste entre tous les acteurs du secteur car, s'il a un coût, le stockage stratégique offre une protection non négligeable pour tous les intervenants, non seulement le consommateur mais aussi les entreprises dont l'approvisionnement et l'activité sont assurés au moins temporairement en cas de crise. Il est important d'insister sur cet aspect, sur la nécessité de disposer de ce tampon, qui permettra d'amortir le choc d'une crise grave pour le cas où elle surviendrait.

Des voix se sont fait entendre, exprimant la crainte qu'APETRA ne devienne un élément perturbateur du marché créant une discrimination et un déséquilibre.

Comme le ministre l'a dit, cette agence est une institution publique à finalité sociale. Dans cet objectif, nous pensons qu'elle deviendra rapidement un élément stabilisateur du marché.

Au-delà de ces aspects quelque peu techniques, la nécessité de passer à un système centralisé pour que l'Etat puisse enfin remplir ses obligations internationales en la matière, nous permet de toucher aux limites de ce qu'il est possible de demander au secteur privé pour ce qui est de remplir des obligations de service public. Nous nous félicitons donc, monsieur le ministre, que cette obligation si

aanhouding van een verplichte voorraad aardolie ten volle na te komen.

De tekortkomingen van het geldende systeem, dat gedecentraliseerd was en het zwaartepunt bij de privé-sector legde, zijn duidelijk tot uiting gekomen. Net als verscheidene van zijn buurlanden heeft België dan ook voor een semi-gecentraliseerd systeem geopteerd waarin de voorraadplicht hoofdzakelijk bij een overheidsorganisme, Apetra genaamd, berust. Dat agentschap zal de strategische olievoorraden centraliseren, wat de doorzichtigheid van het systeem aanzienlijk bevordert en een verscherpt toezicht mogelijk maakt.

Het nieuwe systeem moet stapsgewijs worden ontwikkeld, zodat het zo min mogelijk invloed heeft op de marktprijs die de consument moet betalen.

De kostprijs van het aanleggen en het beheren van die voorraden zal billijk moeten worden verdeeld over de diverse actoren in de sector. Indien zich een crisis voordoet, bieden voorraden immers een hoge mate van bescherming aan alle betrokken partijen doordat ze de schok opvangen.

Aangezien APETRA een overheidsinstelling met sociaal oogmerk is, zou het de markt niet mogen verstoren maar eerder een stabiliserende werking moeten hebben.

Het verheugt ons dat deze belangrijke verplichting aan een overheidsagentschap wordt toevertrouwd, dat weliswaar door de bedrijven uit de sector zal worden bijgestaan. Dit toont immers aan dat men geen universele oplossing kan aandragen door uitsluitend op de werking van de marktmechanismen te rekenen.

importante soit confiée à une agence publique même si c'est avec l'aide des entreprises du secteur pétrolier.

Cet exemple devrait nous permettre de remettre en cause les idées reçues en matière d'organisation économique. Le recours au marché n'est pas une réponse universelle. Il ne permet pas de répondre à toutes les questions. Il ne faut pas craindre de confier au secteur public les missions les plus importantes. Pour toutes ces raisons, nous sommes persuadés que le système mis en place permettra rapidement à la Belgique de remplir ses obligations internationales. Voilà pourquoi notre parti votera ce projet.

14.08 **Minister Marc Verwilghen:** Mijnheer de voorzitter, waarde collega's, ik zal vrij kort zijn. Ik besef perfect dat dit wetsontwerp niet erg sexy is, maar het is wel cruciaal voor ons land.

Eigenlijk had dit wetsontwerp al veel langer wet moeten zijn, want het is voor een minister van Economie – geloof het van mij grif – niet aangenaam, wanneer hij in Parijs van het Internationaal Energieagentschap moet horen dat België niet in staat is om in een van de drie categorieën de voorraadplicht van negentig dagen aan te houden, terwijl de belangrijkste taak en opdracht van de minister van Economie erin bestaat om de bevoorradingszekerheid van het land te kunnen garanderen.

Si on sait en plus que 51% de notre énergie est produite par le pétrole, que nous avons quelques difficultés à fournir les 90 jours puisque 30% de notre stock est à l'étranger, qu'il existe des stocks spéculatifs, que peu ou pas de contrôle sont possibles et qu'en cas de malversations aucune sanction ne peut être prise, vous comprendrez fort bien que je me suis immédiatement attelé à la tâche de nous offrir une loi qui nous mettait au diapason des pays limitrophes.

Dat is ook de reden geweest waarom wij het systeem hebben bedacht. De sector kan het systeem perfect aanvaarden, weliswaar met nuances. De Belgische Petroleum Federatie zei "ja, maar". De Belgische Petroleumunie was onvoorwaardelijk voorstander.

Nous avons opté pour une société de stockage obligatoire, ce qui implique:

1. la création d'une agence disposant d'une quantité de produits pétroliers en propriété afin de combler les lacunes de stocks;
2. une augmentation considérable de la qualité des stocks stratégiques en Belgique;

Dit ontwerp krijgt dan ook onze onverdeelde steun.

14.08 **Marc Verwilghen, ministre:** Ce projet de loi n'est peut-être pas très attrayant, mais il est crucial pour notre pays. La loi aurait dû être votée depuis longtemps. Il n'est pas très agréable pour le ministre responsable de se faire taper sur les doigts par l'Agence internationale de l'Énergie, parce que la Belgique n'est pas en mesure de respecter ses obligations en matière de stockage dans l'une des trois catégories. Il m'appartient en effet de garantir l'approvisionnement de notre pays.

In het besef dat we 51 procent van onze energiebehoefte dekken met aardolie, dat we moeite hebben om aan 90 dagen te komen aangezien 30 procent van onze voorraden zich in het buitenland bevindt, dat er speculatieve voorraden bestaan, dat er geen of amper controle mogelijk is en dat malversatie niet bestraft kan worden, ben ik blij met deze wet, waarmee we op één lijn zullen zitten met onze buurlanden.

Nous avons élaboré un système qui est également acceptable pour le secteur, même si la réaction de ce dernier est nuancée. Si la Fédération pétrolière nous a répondu par un "oui, mais", nous avons recueilli un "oui" inconditionnel auprès de l'Union pétrolière.

We hebben voor een verplichte opslagmaatschappij gekozen. Dat houdt in dat we een agentschap moeten oprichten dat zelf over een bepaalde hoeveelheid olie-producten beschikt, de kwaliteit

3. un marché pétrolier transparent où chaque consommateur final paie le même prix pour les stocks obligatoires

van de strategische voorraden moeten verhogen en de petroleummarkt doorzichtiger maken.

Ik weet dat een aantal voorwaarden werd gesteld met betrekking tot de prijs, waarover men zekerheid moet krijgen.

Je sais qu'il existe des conditions de prix et je tiendrai compte du souhait formulé de manière quasi unanime en commission de faire preuve de prudence lors du lancement d'APETRA. Il est en effet difficile actuellement de constituer un stock à des prix acceptables, mais nos spécialistes sont certainement en mesure de mener cette opération à bien. Nous créons ainsi une situation avantageuse pour toutes les parties: le citoyen aura la garantie d'un véritable stock stratégique, alors que les compagnies ne devront plus s'en soucier.

Tevens moet gehoor worden gegeven aan de oproep die in de commissie bijna over de partijgrenzen heen werd gelanceerd, om APETRA voorzichtig op te starten. Het zal immers in deze moeilijke tijden bijzonder moeilijk zijn om de stock te kunnen verzamelen tegen aanvaardbare prijzen. Ik kan u garanderen dat specialisten in de materie op de administratie voorhanden zijn en perfect in staat zijn om deze moeilijke plicht nauwkeurig uit te voeren.

Het voordeel hiervan zal zijn dat er een win-winsituatie ontstaat voor iedereen. De burger zal de zekerheid hebben dat er een echte strategische stock over maar liefst meer dan negentig dagen zal bestaan. Ik benijd Nederlanders, Fransen en Duitsers die in staat zijn om tot de dubbele termijn te kunnen garanderen. Moeilijkheden of een crisissituatie treft hen veel minder en die stock biedt hun veel meer zekerheid. Ik ben er overigens van overtuigd dat het voor de maatschappijen zelf ook een zorg minder zal zijn. Zij hebben voldoende andere taken te volbrengen en het zal goed zijn zich daarvan te kunnen ontlasten.

Dans ces conditions, monsieur le président, il est grandement temps de se doter de ce cadre légal. Nous veillerons à l'exécution de cette loi et à ce qu'elle soit acceptable et efficace pour tout le monde. Je demande donc la confiance du Parlement pour ce projet de loi.

Het is hoog tijd dat dat wetgevend kader er komt. Wij zullen erop toezien dat de uitvoering ervan voor eenieder aanvaardbaar en doeltreffend is. Ik vraag dus het vertrouwen van het Parlement voor voorliggend wetsontwerp.

Le **président**: Quelqu'un demande-t-il encore la parole? (*Non*)
Vraag nog iemand het woord? (*Nee*)

La discussion générale est close.
De algemene bespreking is gesloten.

Collega's, wij zullen nu de artikelsgewijze bespreking doen van dat wetsontwerp. Daarna neem ik nog een ander ontwerp, dat geen grote problemen met zich brengt. Ik zal dan de middagvergadering sluiten, om ook een beetje rekening te houden met de diensten, en ik zal rond 18.15 uur de avondvergadering aanvatten met de wetsvoorstellen van de heer Swennen, mevrouw Taelman, en de anderen, u wel bekend. Geen bezwaar?

Comme ça, nous aurons un drame français: unité de lieu, d'action et de temps.

Discussion des articles ***Bespreking van de artikelen***

Nous passons à la discussion des articles. Le texte adopté par la commission sert de base à la discussion. (Rgt 85, 4) **(1968/4+7)**

Wij vatten de bespreking van de artikelen aan. De door de commissie aangenomen tekst geldt als basis voor de bespreking. (Rgt 85, 4) **(1968/4+7)**

Le projet de loi compte 51 articles.

Het wetsontwerp telt 51 artikelen.

Aucun amendement n'a été déposé.
Er werden geen amendementen ingediend.

Artikel 1. Geen bezwaar. Aangenomen.

- Artikelen 2 en 3 worden artikel per artikel aangenomen.
- Les articles 2 et 3 sont adoptés article par article.

Article 4. J'ai une petite observation technique.

Ik moet lezen: artikel gewijzigd in commissie op 30 november 2005. Er is het woord "gradueel", "graduellement" ingekomen. Daar zijn lichte verbeteringen. Voorts zijn er geen wijzigingen.

Pas d'observations? Pas d'amendements. Adopté.

- Artikelen 5 tot 51 worden artikel per artikel aangenomen.
- Les articles 5 à 51 sont adoptés article par article.

Les articles 1 à 51 sont adoptés article par article, avec correction de texte à l'article 4.

De artikelen 1 tot 51 worden artikel per artikel aangenomen, met een tekstverbetering op artikel 4.

La discussion des articles est close. Le vote sur l'ensemble aura lieu ultérieurement.

De bespreking van de artikelen is gesloten. De stemming over het geheel zal later plaatsvinden.

Collega's, op vraag van de indieners Lalieux, Verhaert, Vautmans, Déom, De Meyer en Deseyn, zal ik het voorstel van resolutie betreffende seksueel geweld in de Democratische Republiek Congo, nr. 1943/1 verdagen naar volgende week. Daarmee is wat tijd gewonnen.

15 **Projet de loi modifiant le Code des sociétés (2017/1-3)**

15 **Wetsontwerp tot wijziging van het Wetboek van vennootschappen (2017/1-3)**

Discussion générale

Algemene bespreking

La discussion générale est ouverte.
De algemene bespreking is geopend.

15.01 **Anne-Marie Baeke**, rapporteur: Mijnheer de voorzitter, ik verwijs naar mijn schriftelijk verslag. De stemming in de commissie was eenparig.

15.01 **Anne-Marie Baeke**, rapporteur: Je me réfère à mon rapport écrit. Ce projet a été adopté à l'unanimité en commission.

Le **président**: Quelqu'un demande-t-il encore la parole? (*Non*)
Vraagt nog iemand het woord? (*Nee*)

La discussion générale est close.
De algemene bespreking is gesloten.

Discussion des articles

Bespreking van de artikelen

Nous passons à la discussion des articles. Le texte adopté par la commission sert de base à la discussion.
(Rgt 85, 4) **(2017/3)**

Wij vatten de bespreking van de artikelen aan. De door de commissie aangenomen tekst geldt als basis voor de bespreking. (Rgt 85, 4) **(2017/3)**

Le projet de loi compte 12 articles.
Het wetsontwerp telt 12 artikelen.

Aucun amendement n'a été déposé.
Er werden geen amendementen ingediend.

Les articles 1 à 12 sont adoptés article par article.
De artikelen 1 tot 12 worden artikel per artikel aangenomen.

La discussion des articles est close. Le vote sur l'ensemble aura lieu ultérieurement.
De bespreking van de artikelen is gesloten. De stemming over het geheel zal later plaatsvinden.

Collega's, ik stel u thans voor de namiddagvergadering te sluiten en omstreeks 18.00 uur de avondvergadering aan te vatten met de behandeling van de wetsvoorstellen, waarvoor blijkbaar heel wat sprekers zijn ingeschreven.

Je ne vais pas interrompre la séance du soir pour le repas qui est à la disposition des membres. Je vais faire l'effort de continuer sans interruption.

Ik zal in principe niet schorsen tijdens de avondvergadering. Wij zullen voortdoen tot alle punten werden besproken.

De vergadering is gesloten.
La séance est levée.

De vergadering wordt gesloten om 17.46 uur. Volgende vergadering donderdag 1 december 2005 om 18.00 uur.

La séance est levée à 17.46 heures. Prochaine séance jeudi le 1er décembre 2005 à 18.00 heures.

Ce compte rendu n'a pas d'annexe.

Dit verslag heeft geen bijlage.